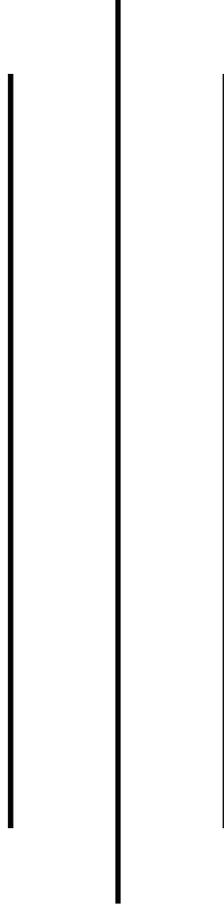

कृषि उपज थोक बजार स्थलहरुको
प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन

आ.व. २०७३/७४

मन्तव्य

नेपालको कृषि प्रणाली क्रमिक रूपमा व्यवसायिकरणतर्फ रुपान्तरण हुँदै गएको सन्दर्भमा उत्पादित कृषि बाली/बस्तुहरूको व्यवस्थित बजार विकासको आवश्यकता पनि बढ्दै गएको छ । बजारको संभावना पहिचान गर्दै कृषिजन्य उत्पादनको आयात प्रतिस्थापन एवं निर्यात प्रवर्द्धन गर्न जरुरी छ । यसका लागि उत्पादनोपरान्त कृषि उपजको व्यवस्थापन अर्थात् बजार विकासको ठूलो भूमिका रहन्छ । नेपालको कृषि विकासको क्रम सँगसँगै कृषि उपज बजार केन्द्रहरूको संख्या पनि दिनानुदिन बढ्दै गएको देखिन्छ । कृषि उपज बजार केन्द्रहरूको स्थापनामा सरकारी तथा गैह्रसरकारी दुवै क्षेत्रको संलग्नता छ । हालसम्म नेपालमा कृषि थोक बजार, खुद्रा बजार, हाट बजार तथा संकलन केन्द्रहरू देशभरमा करिब १७६७ को हाराहारीमा रहेको अनुमान छ । यो संख्या आ.ब. २०६६/६७ को तुलनामा ३८ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । यी बजारहरूलाई प्रभावकारी बनाउन संस्थागत पक्षमा र थप पूर्वाधार निर्माणको विकास गर्दै जानु पर्ने हुन्छ ।

देशको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषिको भूमिका करिब एक तिहाई (३१ %) भएकोले कृषि पेशामा संलग्न कृषकहरूको जीवनस्तर नउकासी समग्र मुलुकको उन्नतीतर्फ अग्रसर हुन सकिदैन । कृषि उत्पादन बृद्धि नै खाद्य सुरक्षाको प्रमुख तत्व हो तर उत्पादन बढाउँदैमा खाद्य सुरक्षा सुनिश्चित हुन्छ भन्ने छैन । उपलब्धता, किन्ने क्षमता र उपभोग दक्षता (Availability, accessibility & affordability) पनि खाद्य सुरक्षा अभिवृद्धिका लागि उत्तिकै महत्पूर्ण छ । प्रयाप्त खाद्यान्न उत्पादन गर्न सघन खेती प्रणालीका लागि खेती योग्य जमिन र सिंचाई पानीको अभाव बढ्दै गएको वर्तमान अवस्थामा जे जस्तो उब्जनी भएको छ त्यस्को उत्पादन देखि उपभोक्ताको मुखसम्म पुऱ्याउन बजारको व्यवस्थित विकास, बजारको प्रभावकारिता र दिगोपना जरुरी हुन्छ । कृषि बजारको अवस्था सुनिश्चित हुँदा उत्पादक कृषकहरू प्रोत्साहित हुन्छन् । उपजको मात्रा, गुणस्तर तथा निरन्तरता (volume, quality & regularity) मा पनि टेवा मिल्दछ । अतः विभिन्न कृषि उपज थोक बजारस्थलहरूको अभिलेख तथा प्रभावकारितासम्बन्धी यस अध्ययनले आगामी दिनहरूमा सरकारीस्तरबाट बजार विकास तथा कृषि प्रसार क्षेत्रमा गरिने लगानीको थप प्रभावकारिताका लागि पनि उपयोगी हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

यस प्रभावकारीता अध्ययन प्रतिवेदन पुस्तिकाबाट सम्बन्धित सबै निकायहरूलाई आवश्यक सहयोग पुग्ने अपेक्षाका साथै केही सुझाव, सल्लाह, टिप्पणीको जानकारी यस निर्देशनालयमा पठाई सहयोग गरिदिनुहुन समेत विशेष आग्रह गर्दछु ।

यस प्रभावकारीता अध्ययन संचालनका लागि प्रश्नावली तयार गर्ने, विभिन्न थोक बजारहरूमा गई तथ्यांक संकलन गर्ने, तथ्यांकको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा संलग्न हुनु भएका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू लाई धन्यवाद दिन चाहान्छु । यस अध्ययन संचालन गर्ने कार्यमा शुरु देखि नै निरन्तर रूपमा लाग्नु भई प्रतिवेदन तयार गर्नुहुने योजना शाखाका वरिष्ठ कृषि बजार विज्ञ श्री राजेन्द्र प्रसाद प्रधान लगायत कम्प्युटर अपरेटर श्री मोहन श्रेष्ठलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

लक्ष्मण प्रसाद पौडेल

कार्यक्रम निर्देशक

विषय सूची

१.	पृष्ठभूमी:	१
१.१.	अध्ययनको महत्व:	३
१.२.	अध्ययनको उद्देश्य:	३
१.३.	अध्ययन विधि (Methodology)	४
१.४.	तथ्याङ्क विश्लेषण:	४
१.५.	अध्ययनको सिमितता:	४
२.	अध्ययन नतिजा विप्लेषण (Result and Discussions)	५
२.१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि., बनेपा, काभ्रे	५
२.२	कावासोती कृषि थोक बजार, कावासोती, नवलपरासी	५
२.३	कृषि उपज थोक बजार संचालक समिति, ढल्केवर, धनुषा	६
२.४	कृषि उपज बजार, सिन्धुलीमाडी, सिन्धुली	७
२.५	कृषि उपज बजार संचालक समिति, नवलपुर, सर्लाही	७
२.६	कृषि उपज बजार संचालक समिति, लालबन्दी, सर्लाही	८
२.७	कृषि उपज बजार संचालक समिति, घोराही, दाङ्ग	८
२.८	कृषि उपज बजार, कपुरकोट, सल्यान	९
२.९	बुलबुले क्षेत्रीय कृषि उपज बजार संचालक समिति, विरेन्द्रनगर-६, सुर्खेत	९
२.१०	कृषि उपज बजार स्थल, पोखरा, कास्की	१०
२.११	कृषि उपज बजार संचालक समिति, कोहलपुर ३, बाँके	११
२.१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति, धरान, सुनसरी	१३
२.१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार, बल्खु, काठमाडौं	१४
२.१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी थोक बजार विकास समिति, काठमाडौं	१५
२.१५	कृषि उपज थोक बजार संचालक समिति, बिर्तामोड, भद्रा	१६
२.१६	कृषि उपज थोक बजार समिति, अत्तरिया, कैलाली	१६
२.१७	भीमदत्त न.पा. सब्जीमण्डी ४, महेन्द्रनगर, कंचनपुर	१७
२.१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि., मदनपोखरा, पाल्पा	१८
२.१९	बुटवल कृषि उपज थोक बजार केन्द्र, बुटवल ८, पुरानो बसपार्क, रुपन्देही	१८
३.	निष्कर्ष एवं सुझावहरु	२१
३.१	निष्कर्ष	२१
३.२	सुझावहरु	२१
अनुसूची १	.....	२४

१. पृष्ठभूमी:

नेपालको कृषि प्रणाली क्रमिक रूपमा व्यवसायिकरणतर्फ रूपान्तरण हुँदै गएको सन्दर्भमा उत्पादित कृषि बाली/बस्तुहरूको व्यवस्थित बजार विकासको आवश्यकता पनि बढ्दै गएको छ। आन्तरिक मात्र हैन बाह्य बजारको संभावना पहिचान गर्दै कृषिजन्य उत्पादनको आयात प्रतिस्थापन एवं निर्यात प्रवर्द्धन गर्न जरुरी छ। यसका लागि उत्पादनोपरान्त कृषि उपजको व्यवस्थापन अर्थात् बजार विकासको ठूलो भूमिका रहन्छ। नेपालको कृषि विकासको क्रम सँगसँगै बजार केन्द्रहरूको संख्या पनि दिनानुदिन बढ्दै गएको देखिन्छ। बजार केन्द्रहरूको स्थापनामा सरकारी तथा गैह्रसरकारी दुवै क्षेत्रको संलग्नता छ। हालसम्म नेपालमा कृषि थोक बजार, खुद्रा बजार, हाट बजार तथा संकलन केन्द्रहरू देशभरमा करिब १७६७ को हाराहारीमा रहेको अनुमान छ। यो संख्या आ.व. २०६६/६७ को तुलनामा ३८ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ। कृषि उपजहरूको स्वस्थकर तथा सुरक्षित वितरणलाई प्रभावकारी र दिगो बनाउन पनि सम्बन्धित निकायहरूले जोड दिनुपर्ने देखिन्छ। यस पृष्ठभूमिमा आवश्यक नीति, प्रविधि तथा व्यवस्थापन पक्षको अनुसन्धान गरी कृषकदेखि उद्योग व्यवसायस्तरसम्म विकासको प्रतिफल पुऱ्याउन पनि उत्तिकै ध्यान दिनुपर्ने भएको छ।

नेपालमा गरिवीको रेखामुनिको जनसंख्याको स्थिती २५.२ प्रतिशत रहेको छ। नेपालका ६५.६ प्रतिशत जनशक्ति कृषि पेशामा लागेको तथ्यांक हेर्दा कृषि विकास नै रोजगारी र आयआर्जनको प्रमुख आधार रहेको स्पष्ट हुन्छ। हाल नेपालमा व्यवसायमुखी ताजा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न उत्पादन तथा पशुपालन आयोजना संचालन भई उत्पादन अभिवृद्धिमा कृषकहरूको आकर्षण बढ्दै आएको छ। यस कार्यक्रमको प्रभावले गर्दा यस क्षेत्रमा बाली, पशु उत्पादन तथा उपभोगमा व्यापकता आईरहेको छ। नेपालभरी तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न उत्पादन तथा पशुपालन हाल आएर व्यावसायिकता तर्फ द्रुत रूपमा अघि बढेको छ। व्यावसायिक कृषिको कारणले रोजगारीको अवसर र आम्दानीमा बृद्धि भई कृषकहरूको जीवन पद्धतीमा सुधारात्मक परिवर्तन ल्याउन सहयोग गरेको देखिन्छ। यी क्षेत्रहरूमा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न उत्पादन तथा पशुपालनमा जुन रूपमा बृद्धि भइरहेको छ त्यसको तुलनामा उत्पादन पकेट क्षेत्रको आसपासमा कृषि उपज बजार सेवा सुविधाका पूर्वाधारहरू पर्याप्त मात्रामा निर्माण हुन नसक्दा उत्पादित कृषि उपजहरूबाट कृषकले राम्रो लाभ लिन नसकेको अवस्था छ। स्थानिय निकायलाई सशर्त अनुदान शिर्षकमा व्यवस्था भए अनुसार देशका सबै भेगका व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्रहरूमा स्थानिय निकाय, सहकारी, निजी क्षेत्र, उपभोक्ता/बजार समितिहरूसंगको लागत साभेदारीमा बजार केन्द्रहरूको विकास गर्ने गरी कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि उपज बजारका पूर्वाधारहरू निर्माण तथा सुधार गर्नका लागि वार्षिक रूपमा बजेट विनियोजन हुँदै आएको छ। यस कार्यक्रमले कृषि पेशाको व्यावसायिकीकरण हुने, सरकारी पक्षको समन्वयात्मक एवं सहजकारी भूमिका हुने, स्थानिय निकाय र निजी क्षेत्र (सरोकारवाला/उपभोक्ता समुह/बजार समिति/सहकारी) को कृषि विकास कार्यमा प्रत्यक्ष संलग्नता हुन गई कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धनमा बहुपक्षिय लगानी र सहयोग जुटने भएकोले, व्यवसायिक उत्पादन क्षेत्रहरूमा स्थानिय बजार सुविधा विकास भई उत्पादन र आय बृद्धिमा दरिलो टेवा पुग्ने स्पष्ट छ।

उक्त कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि यस निर्देशनालयले बजार पूर्वाधार निर्माण तथा विकास,

बजार सुचना संकलन, विश्लेषण तथा प्रवाह, प्रशोधन, उद्योग र औद्योगिक बालीसंग सम्बन्धित सेवा टेवा पुऱ्याई व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने कार्य गर्दै आएको र बजार स्थलहरुमा आवश्यक पूर्वाधार विकासमा जोड दिई पूर्वाधार विकास भईसकेको बजार स्थलहरुको पुर्ण उपभोग गर्दै व्यवसायीकीय क्षमतालाई सक्षम र सुदृढ गर्नुको साथै संभाव्य स्थलहरुमा बजार पूर्वाधार विकास कार्यक्रमहरु संचालन भएका छन् ।

अधिकांश जिल्लाहरुमा बजारका पूर्वाधारहरु विकसित गरिएका छन् । यी पूर्वाधारहरु मध्ये केही नेपाल सरकारबाट र केही गैर सरकारी वा निजी क्षेत्रबाट विकसित गरिएका छन् । यी बजारहरुलाई प्रभावकारी बनाउन संस्थागत पक्षमा र थप पूर्वाधार निर्माणको विकास गर्दै जानु पर्ने हुन्छ । यस सन्दर्भमा यस अध्ययन कार्यक्रमले कृषि थोक बजार स्थलहरुको अध्ययन गरी सो आधारमा बजार संचालकहरुलाई निर्देशन/सुभाब दिन र थप पूर्वाधार निर्माण गर्न आवश्यक रहे वा नरहेको जानकारी दिन सहयोग पुग्ने विश्वास लिईएको छ ।

देशको कूल ग्राहस्थ उत्पादन मध्ये ३१.२ प्रतिशत कृषि तथा वन क्षेत्रले नै ओगटेको छ । त्यसैले नेपालले आफ्नो प्रत्येक योजनामा कृषि प्रवृद्धतिको सुधार गरी कृषि उत्पादन बढाउनमा बढी जोड दिदै आएको छ । कृषि उत्पादन वृद्धिलाई दिगो राख्न कृषि उत्पादन लाई बजारमुखी बनाउनु पर्ने आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी आठौं योजनादेखि उत्पादनसँगसगै कृषि बजार विकासमा जोड दिदै आएको छ । कृषि बजारको दिगो विकास विना कृषिको समुचित विकास हुन सक्दैनन् । त्यसैले उत्पादन वृद्धिको अवधारणासँगै व्यवस्थित बजार विकासको अवधारणामा समेत जानु पर्दछ । यसरी कृषि उपज/बस्तुहरुको बजार विकास भएमा उत्पादनले बजार पाउन गई किसानमा बढी उत्पादन गर्न प्रोत्साहन मिल्दछ । यसबाट किसानको जिवनस्तर बढ्न गई आर्थिक सुधार हुनुका साथै देशको ग्राहस्थ उत्पादनमा वृद्धि हुन जान्छ ।

कृषि उपजको परिमाणत्मक तथा गुणात्मक पक्ष सुदृढ गर्दै आयआर्जनमा टेवा दिन कृषि बजारको अहम् भूमिका रहन्छ । परिवर्तित समयले परम्परागत निर्वाहमुखी कृषिलाई थप व्यवसायिक र बजार केन्द्रित गर्न माग गरेको देखिन्छ । नेपालको कृषि उत्पादनको समग्र प्रवृत्ति भने बजारमुखी देखिदैँन । उत्पादन गरेर मात्र खाद्य सुरक्षा अभिवृद्धि गर्न सकिदैँन । उत्पादित कृषि उपजहरुको बजार व्यवस्थापनबाट रोजगारी र आयआर्जनको क्षेत्र विस्तारको साथसाथै खाद्य सुरक्षा अभिवृद्धिमा समेत उलेख्य सहयोग पुग्दछ । यस क्रममा कृषि बजार केन्द्रहरुको विकास अपरिहार्य छ । कृषि बजार प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न किसिमका हाटबजार/संकलन केन्द्र निर्माण र कृषि थोक बजारहरुमा पूर्वाधार विकास, सुधार एवं बजार सूचना प्रवाह, जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरु सन्चालन गरिदै आएको देखिन्छ । कृषि उत्पादन, बजारीकरण र वित्तिय सेवाका लागि सहकारी संस्था मार्फत कृषि बजारहरुको सहरीकरण कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको देखिन्छ । कृषि बजारहरुको संख्यात्मक तथा गुणात्मक विकासका लागि वर्तमान अवस्थाको सबल तथा कमजोर पक्षहरुको साथसाथै संभावना र चुनौतीहरुको पनि लेखाजोखा हुनु जरुरी छ । बहुसंख्यक कृषि बजारहरु व्यवस्थित संभाव्यता अध्ययन विना नै स्थापना भएको पाइन्छ । यही पृष्ठभूमिमा सरकारी स्तरबाट लगानी गरी निर्माण भएका बजार केन्द्रहरुको अभिलेख, प्रभावकारिता र दिगोपना सम्बन्धि स्थिति प्रकाश पार्ने प्रयास यस अध्ययनमा गरिएको छ । यस अध्ययनमा सरकारी, निजी तथा साभेदारीमा लगानी गरी स्थापना भएका कृषि उपज थोक बजारहरु समावेश गरिएको छ ।

१.१. अध्ययनको महत्व:

खाद्यान्नको अनुपातमा जनसंख्या बढी भएपछि भोखमरी लगायत विभिन्न समस्या उत्पन्न हुनु स्वाभाविक हो। बढ्दो जनसंख्यालाई सिमित खाद्यान्नले थग्न नसक्दा भोखमरी व्यापक हुदै जाने गर्छ। कृषि उत्पादन बढाउनु नै खाद्य सुरक्षाको प्रमुख तत्व हो तर उत्पादन बढाउदैमा खाद्य सुरक्षा सुनिश्चित हुन्छ भन्ने छैन। उपलब्धता, किन्ने क्षमता र उपभोग दक्षता (Availability, accessibility & affordability) पनि खाद्य सुरक्षा अभिवृद्धिका लागि उत्तिकै महत्पूर्ण छ। प्रयाप्त खाद्यान्न उत्पादन गर्न सघन खेती प्रणालीका लागि खेती योग्य जमिन र सिंचाई पानीको अभाव बढदै गएको वर्तमान अवस्थामा जे जस्तो उब्जनी भएको छ त्यस्को उत्पादन देखि उपभोक्ताको मुखसम्म पुऱ्याउन बजारको व्यवस्थित विकास, बजारको प्रभावकारिता र दिगोपना जरुरी हुन्छ। कृषि बजारको अवस्था सुनिश्चित हुँदा उत्पादक कृषकहरु प्रोत्साहित हुन्छन्। उपजको मात्रा, गुणस्तर तथा निरन्तरता (volume, quality & regularity) मा पनि टेवा मिल्दछ। अतः विभिन्न कृषि उपज थोक बजारस्थलहरुको अभिलेख तथा प्रभावकारितासम्बन्धी यस अध्ययनले आगामी दिनहरुमा सरकारीस्तरबाट बजार विकास तथा कृषि प्रसार क्षेत्रमा गरिने लगानीको थप प्रभावकारिताका लागि पनि उपयोगी हुने अपेक्षा गरिएको छ।

अधिकांश कृषि उपज थोक बजारहरु दैनिक रुपमा संचालन हुने गरेको र ती बजारहरुमा आवश्यक सुविधाहरुको न्यून अवस्था देखिन्छ। तसर्थ यस्ता बजारहरुलाई व्यवस्थित बजारको रुपमा आधुनिकीकरण गर्नु पर्ने देखिन्छ। यस निर्देशनालयको मुख्य उद्देश्य बजारहरु बीच समन्वय, सफल यो जना, सक्रिय कृषक, कृषक व्यापारीहरु, आन्तरिक/वाह्य व्यापारी आदिसंग सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गरि खुद्रा बजार र थोक बजारहरुलाई आर्थिकोपार्जनतर्फ उन्मुख गराउने हो। कृषकहरुले उत्पादन गरेको कृषि उपजको उचित मूल्य पाउनु पर्छ। कृषकहरुले गरेको लगानी र त्यसबाट आउने प्रतिफल दुबै बीच प्रतिस्प्रधात्मक रुपमा फाइदामुखी हुनु पर्छ। देशको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषिको भूमिका करिव एक तिहाई ३१ % भएकोले कृषि पेशामा संलग्न कृषकहरुको जीवनस्तर नउकासी समग्र मुलुकको उन्नतीतर्फ अग्रसर हुन सक्दैन। त्यसकारण आ.व. २०७३/७४मा स्थापित कृषि उपज थोक बजारहरुको अध्ययन गरि देखा परेका समस्याहरुलाई पहिचान गरि ती समस्याहरुलाई कार्यान्वयनमा ल्याई बजारमुखी कृषि उत्पादनमा गति ल्याई कृषि पेशा प्रति आर्कषित गरी कृषि पेशालाई दिगो बनाउने र गरिबी न्युनीकरण गर्न मा सहयोग पुरयाउने यस अध्ययनको मुख्य उद्देश्य हो। यसबाट कृषकहरुले उत्पादन गरेको उत्पादित कृषि उपज/वस्तुको उचित मूल्य पाउन गई बजारको महत्व बढन जान्छ। यसरी बजारहरुको महत्व बढन जाँदा कृषकहरु व्यवसायिकरणतर्फ उन्मुख हुन जान्छ, र कृषि पेशामा संलग्न कृषकहरुको जीवनस्तरमा सुधार हुन जानेछ।

१.२. अध्ययनको उद्देश्य:

संचालित कृषि उपज थोक बजार स्थलहरुको प्रभावकारीता अध्ययन गरि देखा परेका कृषि उपज बजार सम्बन्धी समस्याहरुलाई पहिचान गरि ती समस्याहरुलाई एउटा प्रतिवेदनको माध्यमद्वारा सामाधानार्थ सुझावहरु प्रस्तुत गर्ने र आम कृषकहरुलाई व्यवसायीकरणको माध्यमबाट उनीहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ठोस उद्देश्य रहेको छ। आधुनिक कृषि बजार प्रणालीलाई व्यवस्थापन गर्न नेपाल सरकारले कृषि बजार विकास तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७३ (कृषि उपज बजार स्थलको

व्यवस्था तथा संचालन सम्बन्धी निर्देशिका २०५३, संशोधन सहित लाई मिति २०७४/०१/०५ बाट खारेज गरिएको), सरकारी स्तरबाट निर्माण गरिने कृषि बजार पूर्वाधारहरूको लागि अपनाइने आधारभूत शर्त तथा प्राथमिकताको आधारहरू (Criteria), २०६६, साभेदारीमा कृषि उपज बजार पूर्वाधार निर्माण तथा संचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०६८ लागु गरि कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यसै नियमहरूको परिधिभित्र रही थोक बजार, संकलन केन्द्र, हाट बजार आदिलाई व्यवस्थित गरिदै आएको छ ।

१.३. अध्ययन विधि (Methodology)

प्रस्तुत अध्ययन गर्न प्राथमिक तथा द्वितीय (Primary and Secondary) स्रोतहरूको अभिलेख, प्रश्नावली र अन्तर्वार्ताद्वारा कृषि उपज थोक बजार समितिका पदाधिकारी, व्यापारी, कृषक, सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालयहरू एवम् अन्य सरोकारवालाहरूको जानकारीलाई उपयोग गरिएको छ ।

१.३.१. प्राथमिक स्रोत:

प्राथमिक सूचना अध्ययन क्षेत्रका रूपमा १७ जिल्लाहरूमा अवस्थित उन्नाईस (१९) वटा कृषि उपज थोक बजार स्थलहरूबाट अभिलेख, प्रश्नावली र अन्तर्वार्ताद्वारा संकलन गरिएको छ । विवरणहरू संकलन गर्नको लागि आवश्यक सामग्रीहरूको प्रश्नावली तयार गरी सम्बन्धित बजार केन्द्रहरूबाट सूचना संकलन गरिएको छ । अध्ययनमा प्रयोग गरिएको प्रश्नावली अनुसूची १ मा संलग्न गरिएको छ ।

१.३.२. द्वितीय स्रोत:

तथ्यांक संकलन गर्ने संभावित कृषि उपज थोक बजार केन्द्रहरूको पहिचानको लागि द्वितीय स्रोतको पनि प्रयोग गरिएको छ । कृषि उपज बजार संचालक समितिका पदाधिकारी, कृषक, कृषक व्यापारी, कृषि प्राविधिक लगायतकासंग सोधपुछ, भनाईहरू, अनुभवहरू, यथार्थ कुराहरूलाई समेत आधार लिएको छ ।

१.४. तथ्याङ्क विश्लेषण:

प्राथमिक र द्वितीय स्रोतबाट संकलित तथ्याङ्कहरूलाई सम्भावनानुसार तालिकीकरण गरि साधारण तथ्याङ्कीय औजारहरू जस्तै: प्रतिशतको प्रयोग गरि तथ्याङ्क विश्लेषण गरिएको छ ।

१.५. अध्ययनको सिमितता:

- समितिका पदाधिकारी, व्यापारी, कृषि प्राविधिक एवं केही कृषकहरूको सूचनामा मात्र सिमित छ ।
- विभिन्न वर्षहरूमा कृषि उपज बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र पर्ने स्थानहरूमा कृषि उपज उत्पादनको विवरण तथा धेरै कृषि उपज थोक बजारहरूमा भएको कारोबारहरूको आँकडाहरू प्राप्त नभएको ।
- विभिन्न वर्षहरूमा भएको कारोबारको विवरण रकममा प्राप्त हुदा परिमाण एकिन गर्न कठिन

भएको ।

- बजार स्थापना पूर्वका तथ्यांकहरु स्पष्ट रुपमा जानकारी हुन नसक्नु ।

२. अध्ययन नतिजा विप्लेखण (Result and Discussions)

कृषि उपज थोक बजार स्थलहरुको प्रभावकारीता अध्ययनको क्रममा निर्धारित उद्देश्य तथा लक्ष वमोजिम पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रवाट २ वटामा भापा जिल्लाको विर्तामोड, सुनसरीको धरान, मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्रवाट ७ वटामा काठमाण्डौ जिल्लाको कालीमाटी र बल्खु, काभ्रेको बनेपा, सिन्धुलीको सिन्धुलीमाडी, सर्लाहीको नवलपुर र लालबन्दी, धनुषाको ढल्केवर, पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रवाट ४ वटामा काशकीको पोखरा, रुपन्देहीको बुटवल, नवलपरासीको कावासोती र पाल्पाको मदनपोखरा, मध्य-पश्चिममाञ्चल विकास क्षेत्रवाट ४ वटामा बाँकेको कोहलपुर, सुर्खेतको बुलबुले, सल्यानको कपूरकोट र दांगको घोराही, सूदूर-पश्चिममाञ्चल विकास क्षेत्रवाट २ वटामा कैलालीको अत्तरिया र कंचनपूरको महेन्द्रनगर बजारलाई समावेश गरी जम्मा १९ वटा कृषि उपज थोक बजार हरुलाई समावेश गरिएको छ । ती उल्लेख गरिएका अध्ययनका मुख्य बजारहरुलाई निम्न वमोजिम वर्णन गरिएका छन् ।

२.१ काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि., बनेपा, काभ्रे

यो बजार काभ्रे जिल्लाको बनेपा न.पा. वडा नं. ७ मा अरनिको राजमार्गसँग जोडिएर रहेको छ । २०६९/१०/२८ मा स्थापना भई ९ रोपनी जग्गामा फैलिएको सो बजार सहकारी मार्फत संचालित छ । यस बजारले उक्त जग्गा १५ वर्षको लागि वार्षिक रु. १२ लाख १२ हजार भाडा तिर्ने गरी लिजमा लिएको पाइयो । यस बजारमा नयाँ संचालक समिति २०७३/१२/३० मा श्री पूर्ण चन्द्र सिग्देलको संयोजकत्वमा पछि पूर्ण रुपको संचालक समिति गठन हुने गरी कार्य संचालन हुँदै आएको छ । यस बजारमा वार्षिक मुख्य रुपमा आलु, गोलभेंडा, काउली लगायत अन्य विभिन्न कृषि उपज वस्तुहरुको सरदर २३३३० मे.टन. सम्मको कारोबार हुने गरेको समेत पाइयो ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारवाट समग्रमा ५० % ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खे तीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ३० % ले उत्पादन बढेको र करिव १५,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै सागुरो हुँदै गएकोले थप यसतै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता भएको देखिन्छ ।

२.२ कावासोती कृषि थोक बजार, कावासोती, नवलपरासी

यो बजार नवलपरासी जिल्लाको कावासोती न.पा. वडा नं. २ पूर्व पश्चिम महेन्द्र राजमार्गसँग जोडिएको छ । नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको सो बजार मिति २०६१/०३/२३ मा स्थापना भई ४ विघा जग्गा क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस बजारमा मिति २०७२/०२/३ गते श्री लेखनाथ बस्यालको

अध्यक्षतामा संचालक समिति गठन भई हाल कार्य संचालन गर्दै आईरहेको छ । यस बजारमा पशु बधशाला (खसी, राँगा, बंगुर, कुखुरा) समेत निर्माण तथा वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, सातदो बाटो, ललितपुरको आर्थिक सहयोगमा ५० घन मिटरको बायो ग्याँस पनि निर्माण भई तहाँबाट दैनिक रुपमा निस्कने फोहोरको समेत व्यवस्थापन भई भविष्यमा वैकल्पिक उर्जा प्रयोगमा ल्याउने कार्य निकै सहानीय रहेको पाइयो ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा २५% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ३० देखि ४०% ले उत्पादन बढेको र करिब २०,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरूले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजारमा यसरी नै उत्पादन बढ्ने हो भने थप यस्तै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता पर्ने देखिन्छ ।

२.३ कृषि उपज थोक बजार संचालक समिति, ढल्केवर, धनुषा

पुर्व पश्चिम महेन्द्र राज मार्ग र जनकपुर जाने मार्गको केन्द्र बिन्दुको रुपमा चिनिने धनुषा जिल्ला मिथिला नगरपालिका ढल्केवर वडा नं. ५ स्थित रहेको कृषि उपज बजार संचालक समिति ढल्केवर, धनुषा मिति २०५५ मा साना बजार पुर्वाधार विकास आयोजना तथा कृषि विकास मन्त्रालय अन्तर्गत कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास निर्देशनालय हरिहरभवनको प्रत्यक्ष संलग्नतामा स्थापना भएको हो । श्री नेपाल सरकार खाद्य तथा कृषि बजार सेवा विभागको नाममा रहेको १-३-६-० (एक विघा तिन कठ्ठा छ धुर) क्षेत्रफल जग्गामा यस कृषि थोक बजार स्थलले निर्वाहमुखी खेति प्रविधिलाई व्यवसायीकरण गरी कृषक तथा व्यापारीहरूलाई व्यवसायीक उत्पादन तथा बेचबिखनमा सहयोग पुऱ्याई देशको अर्थतन्त्रको विकासमा टेवा पुऱ्याईरहेको छ र यो बजार स्थापना पश्चायत यस क्षेत्रका कृषकहरूले उत्पादन गरेको विभिन्न कृषि जन्य वस्तुहरू देशको विभिन्न ठाउहरूमा माग अनुसारको आयात निर्यात गरेको पाईन्छ । साथै यस बजार स्थलमा हप्ताको ३ दिन आईतवार, बुधवार र शुक्रवार बजार लाग्ने गर्दछ र यस बजारको प्रभाव क्षेत्रका उत्पादन गर्ने कृषक, व्यापारी तथा उपभोक्ता वर्गहरूलाई सुविधा पुऱ्याउने उद्देश्यले बजारीकरणलाई ध्यान दिदै सुचना प्रविधि (www.agribiz.gov.np) र (www.agrimis.gov.np) बाट सुचना प्रवाह गराउने कार्यलाई बढि ग्राहयता दिएको छ ।

वार्षिक कारोवार

क्र.स.	प्रमुख उपजहरू	वार्षिक खरिद विक्री (क्वीन्टल)	वार्षिक खरीद विक्री रकममा (रु.)
१	ताजा तरकारी	६,७२,६१०	२,२७,८४,३३८।००
२	फलफूल	३,१८,११५	१,४०,५१,६७०।५५
३	माछा	३२२०	९,४५,४८८।६०
४	मसला	८७,७१०	१,०१,७२,५९१।९
५	अन्नवाली	८६,५९९	४१,५८,९८३।६४

क्र.स.	प्रमुख उपजहरु	वर्षिक खरिद विक्री (क्वीन्टल)	वर्षिक खरीद विक्री रकममा (रु.)
६	दलहन	७,०४५	१०,७७,६६७७
७	तेल	६६,३५०	९९,२३७५७५०
८	मासु	५,०५५	१९,०४७०५१९०
९	चिनी	३०६०	१,९८,९३०६०

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा २५% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ३०% ले उत्पादन बढेको र करिव २५,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन्। यो बजारको क्षेत्रफल अपुग हुँदै गएकोले थप त्यस क्षेत्रमा यस्तै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता भएको देखिन्छ।

२.४ कृषि उपज बजार, सिन्धुलीमाडी, सिन्धुली

यो बजार सिन्धुली जिल्लाको कमलामाई न.पा. वडा नं. ६ मा रहेको छ। सो बजार मिति २०५६/१२/०३ मा स्थापना भई ४ कठा १२ धुर जग्गा क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। यस बजारमा मिति २०७२/०६/१३ गते श्री नरेश देवकोटाको अध्यक्षतामा संचालक समिति गठन भई हाल कार्य संचालन गर्दै आईरहेको छ। यस बजारमा स्थानीय उत्पादन भन्दा धनुषा, सर्लाही तथा महोत्तरीबाट कृषि उपज वस्तुहरु थोक रुपमा आई तहाँबाट विक्री वितरण भई आइरहेको छ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा ६५ % ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै २० % ले उत्पादन बढेको र करिव १०,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन्। यो बजार निकै सागुरो भएकोले थप यसै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता भएको देखिन्छ।

२.५ कृषि उपज बजार संचालक समिति, नवलपुर, सर्लाही

यो बजार सर्लाही जिल्लाको लालबन्दी न.पा. नवलपुर १ मा पूर्व पश्चिम महेन्द्र राजमार्गसँग जोडिएको छ। मिति २०५५ सालमा स्थापना भई १ विघा ९ कठा ३ धुर क्षेत्रफल ओगटेको यो बजारमा पशु हाट समेत संचालित छ। उक्त बजारको जग्गा तहाँको स्थानीय विद्यालय नवजीवन विद्याश्रम मा.वि. को स्वामित्वमा रहेको हुँदा वार्षिक आम्दानीको ७० प्रतिशत सो विद्यालयले लिने गरेको छ। यस बजारमा वार्षिक सरदरमा ५६००० मे.टन. कृषि उपज वस्तुहरुको कारोबार हुने गरेका छ र सो बजारको भौतिक पूर्वाधारका कार्यहरु कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास निर्देशनालयले गर्दै आइरहेको छ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा २०% ले आम्दानी बढेको छ र करिब ३,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरूले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा रोजगारी पाएका छन् ।

२.६ कृषि उपज बजार संचालक समिति, लालबन्दी, सर्लाही

बजारको प्रभावकारिता:

यो बजार सर्लाही जिल्लाको लालबन्दी न.पा. लालबन्दी ७ मा पूर्व पश्चिम महेन्द्र राजमार्गको छेउ मै रहेको छ । मिति २०५६/१२/१३ सालमा स्थापना भएको र २ कठ क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यो बजारमा कृषि उपज वस्तुहरूको आगमनको हिसाबमा अति नै साँगुरो भई राजमार्गमा चल्ने सवारी साधनरुलाई समेत बाधा पुग्न गई दुर्घटना समेत हुन सक्ने सम्भावना रहेको छ । उक्त बजारको जग्गा लालबन्दी न.पा.को नाममा रहेको र हाल ४ कठ नम्बरी र १० कठ ऐलानी गरी जम्मा १४ कठ थप जग्गा नगरपालिकाले व्यवस्थापन गरी बजारको क्षेत्र विस्तार गर्ने कार्य भईरहेको छ ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा ५०% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै २५% ले उत्पादन बढेको र करिब २०,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरूले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै साँगुरो भएकोले यसको क्षेत्र विस्तार गर्नुपर्ने अति आवश्यक देखिन्छ ।

२.७ कृषि उपज बजार संचालक समिति, घोराही, दाङ्ग

यो बजार दाङ्ग जिल्लाको घोराही उप महानगर पालिका वडा नं. १४ स्थित ७ कठ क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । मिति २०५८/४/१ मा स्थापना भई वार्षिक सरदर ४९०० मे.टन. कृषि उपज वस्तुहरूको कारेबार हुने गरेको छ । सो बजार महेन्द्र राजमार्गबाट उत्तरतर्फ रहेको र उक्त बजार उपमहानगरपालिकाको मध्य भागमा रहि आएकोले बजारको भविष्य उज्वल देखिन्छ ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा ३५% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै २०% ले उत्पादन बढेको र करिब ४००० हजार भन्दा बढी मानिसहरूले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार शहरकै मध्य भागमा रहि आएको भएता पनि पूर्वाधारको हिसाबले साँगुरो र बजार क्षेत्र भित्र कच्ची मैदान भएकोले स्तोन्तरीको आवश्यक रहेको छ ।

२.८ कृषि उपज बजार, कपुरकोट, सल्यान

वि.सं. २०४८ सालबाट संचालनमा आएको यो बजार सल्यान जिल्लाको कपुरकोट-३ मा अवस्थित छ। यो बजारले ३ रोपनी जग्गा क्षेत्रफल ओगटेको छ भने उक्त जग्गा नेपाल सरकार, जिल्ला विकास समितिको नाममा रहेको छ। नेपाल सरकारका निकाय (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय र कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास निर्देशनालय, हरिहरभवन) तथा गैह्र सरकारी संस्था USAID मार्फत नगद तथा जिन्सी सहयोग पाएको उक्त बजारमा जम्मा ४ वटा सेडहरु रहेका छन्। वर्षको १२ महिनामा ६ महिना मात्र संचालनमा आउने उक्त बजार सिजनको समयमा निकै उल्लासका साथ चल्ने गरेको छ।

कारोवारको संक्षिप्त विवरण (वि.सं. २०७२ साल)

क्र.सं.	प्रमुख उपजहरु	वार्षिक खरीद विक्री (मे.टन)	वार्षिक खरीद विक्री रकममा (रु.)	उपज विक्री भएर जाने मुख्य बजारहरु
१	ताजा तरकारी	३२५६	१४,६५,२०,०००	बुटवल, नेपालगंज धनगढी दाङ्ग
२	फलफुल	२५५	५६१००००	बुटवल, नेपालगंज धनगढी दाङ्ग
३	मसला अदुवा	३२०	९६५०३४०	नेपालगंज
जम्मा		३८३१	१६१७८०३४०	

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा १५% ले आमदानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै २०% ले उत्पादन बढेको र करिब २००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन्। यो बजार स्थानको हिसाबले उपयुक्त ठाउँमा भएता पनि ठाउँ निकै सागुरो हुँदा बजार विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

२.९ बुलबुले क्षेत्रीय कृषि उपज बजार संचालक समिति, विरेन्द्रनगर-६, सुर्खेत

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, सुर्खेत, बजार विकास निर्देशनालय, काठमाण्डौ लगायत उच्च मुल्य कृषि वस्तु विकास अयोजना सुर्खेतको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा सञ्चालित विरेन्द्रनगर-६, सुर्खेतमा अवस्थित बुलबुले क्षेत्रीय कृषि उपज बजार सञ्चालक समिति मिति:-२०६८ चैत्र १५ मा स्थापना भई हालको संरचना बमोजिम संचालनमा आएको हो। यो बजार स्थलको व्यवस्था तथा संचालन निर्देशिका २०५३ (शंसोधन सहित) बमोजिम गठित समितिद्वारा संचालनमा रहेको छ। यो बजारको जम्मा क्षेत्रफल १८ कठ्ठा रहेको छ र यो जग्गा नगर विकास समितिबाट जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको रोहबरमा रहने गरी बुलबुले क्षेत्रीय कृषि उपज बजार समिति सुर्खेतलाई भोगचलनका लागि उपलब्ध गराइएको छ। हाल सञ्चालनमा रहेको बजार सञ्चालक समितिको गठन मिति २०७३ चैत्र २९ गते भएको हो र हाल यस बजारको कारोवार विवरण अर्न्तगत (वार्षिक) १२००० (मे.टन.) तरकारी, फलफुल तथा मसलाको कारोवार हुनुका साथै यसरी वार्षिक रकम रु.२७ करोड भन्दा माथि नै कारोवार हुने गरेको छ। यस बजारमा हाल अवस्थित तथा निर्माणाधीनको अन्तिम चरणमा रहेका

पुर्वाधार गरी जम्मा ब्लक ८ ओटा त्यस मध्य जम्मा कोठा ४८ वटा हुनुका साथै ३ वटा शौचालय र १ वटा गार्ड रुम रहेको छ । यस कृषि बजार स्थलको व्यवस्थापन तथा संचालनमा समस्याहरुमा अफिस कोठा,सभाहल तथा बजार क्षेत्र बाहिरी पर्खाल निर्माण गर्न नसक्नु, विविध भौतिक सामाग्रीहरु नहुनु लाग्यत बजार दर्ता नहुनु हो । साथै हाल यस बजार समितिको अध्यक्ष श्री हर्क बहादुर खत्री ज्यू सम्पर्क नं. ९७४८०२५२७० तथा व्यवस्थापक श्री केशर रास्कोटी सम्पर्क नं.९८४८०७५८२५ रहि कार्य सञ्चालन भइरहेको छ ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा ३०% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ५०% ले उत्पादन बढेको र करिव २०,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् ।

२.१० कृषि उपज बजार स्थल, पोखरा, कास्की

यो कृषि उपज थोक बजार पोखरा लेखनाथ महानगरपालिका वडा नं.९ शान्तीवन बाटीकामा तत्कालिन साना बजार पुर्वाधार विकास आयोजना कृषि विभागको सक्रिय सहभागितामा पोखरा उपत्यका नगर विकास समिति कास्कीले करिव २.३ हेक्टर (४६ रोपनीको जग्गा फलफुल तरकारी थोक कारोवारको लागि थोक बजार स्थल निर्माण गर्नको लागि श्री नेपाल सरकार, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विभाग बजार विकास निर्देशनालयलाई उपलब्ध गराएको हो । कृषि उपज (फलफुल र तरकारी) थोक बजार स्थलको निर्माणको लागि संयुक्त राष्ट्र संघ पूजि विकास कोषको रु. २ करोड ७६ लाखमा निर्माण गरिएको हो ।

यस बजार को बजार पुर्वाधारको अन्तर्गत सटर संख्या जम्मा १५०, कृषक चौतारी २ वटा रहे को छ । सटरको भाडा दर ३००० देखि ४५०० सम्म रहेको छ ।

आ.व. २०७२/७३ को तरकारी तथा फलफूलको परिमाण (मे.टन.)

महिना	तरकारी	फलफूल
श्रावण	२७८२.६४	१७५७.४६
भाद्र	२७०८.८८	१७३३.३४
असोज	११६४.२२	५४२.७३
कार्तिक	१४९४.२९	७१५.३३
मंसिर	२०८७.०५	२१३४.२५
पौष	२२५९.६८	१७२३.१४
माघ	२६८९.५५	२१५३.६८
फाल्गुन	२७५८.०९	२५६१
चैत्र	२१५८.०६	१९७५.३६
बैशाख	२१४५.८०	२५८३.९३
जेष्ठ	३०४९.३६	२०७८.९३
आषाढ	२८४९.५८	१५७५.०१
जम्मा	२८१४७.२	२१५३४.१६

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा २५% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ५०% ले उत्पादन बढेको र करिव २५,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरूले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै सागुरो हुँदै गएकोले थप यसतै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता भएको देखिन्छ ।

२.११ कृषि उपज बजार संचालक समिति, कोहलपुर ३, बाँके

मध्यपश्चिमको केन्द्र बिन्दु व्यापारिक एवं पर्यटकिय क्षेत्र जिल्ला बाँके कोहलपुर नगरपािका वडा नं. ११ मा अवस्थित यस बजार तत्कालीन श्री ५ को सरकार कृषि मन्त्रालय कृषि विभाग बजार विकास महाशाखा अर्न्तरगत रहि सहायक बाली विकास आयोजनाद्वारा २०५५ सालमा स्थापना गरि एको थियो । त्यस ताका बजारको जनघनत्व तथा स्वदेशी उत्पादन न्युन भएकाले बजार संचालनमा निरन्तरता हुन सकेन र बजार बन्द अवस्थामा रहेको थियो ।

२०६० साल माघ ९ गते यस क्षेत्रमा रहेका पश्चिम तराई गरिवि निवारण परियोजनाका कृषि समुहको सक्रियतामा हाट बजारको रूपमा बजार संचालन गरियो । यसरी हाट बजार संचालन भैइर हुँदा २०६१ बाट सटर निर्माण गरी थोक बजार समेत संचालनमा आयो भने १५ हप्ता पछि मंगलबार समेत हाट बजार थप गरियो र २०६५ चैत्र २ गते बाट आइतबार समेत थप गरी हाल हाट बजार आइतबार, मंगलबार र शुक्रबार लाग्ने गर्दछ जहा तरकारी तथा फलफूलको कृषक र उपभोक्ता बीच खरिद बिक्रि हुने गर्दछ भने प्रत्येक दिन थोक कारोबार हुने गर्दछ ।

समिति संरचना

बजार संचालन तथा व्यवस्था सम्बन्धि निर्देशिका २०५३ अनुसार संचालक समिति गठन गरिने व्यवस्था छ ।

हाल समिति २०७० साल माघ २७ गते गठन गरिएको छ सो समिति तपशिल बमोजिम रहेको छ ।

अध्यक्ष	छवि लाल भट्टराई	९८५८०२३३४१
सदस्य	कोहलपुर नगरपालिका	०८१ ५४०००९
सदस्य	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय बाके	
सदस्य	मान बहादुर थारु	९८१४५७३३३५
सदस्य	केवल प्रसाद शर्मा	९८४८०२२१६८
सदस्य	पविता देवकोटा	९८४८०७३०७८
सदस्य	जानकी पुन	९८४८१८१२०८
सदस्य	जय सिं बुढामगर	९८१५५०३५४१
सदस्य सचिव	चित्रकला पाठक	९८५८०३४०३०

समितिको उद्देश्य

यस बजार स्थापना गर्नुको स्थापना बजारमा सुविधा सम्पन्न भौतिक पूर्वाधार निमार्ण गरि

व्यवस्थापन गरी कृषकले उत्पादन गरको कृषि उपज बिक्रिका लागी बजार सुनिश्चित गर्ने बजार सेवा क्षेत्र भित्र कृषि उपज उत्पादन वृद्धि गरी आयातलाइ न्युनीकरण गर्दै निर्यात मुखि बजार निर्माण गरी आधुनिक सूचना प्रविधि प्रयोग गरी कृषक व्यवसायी र उपभोक्ता बिच मूल्य सूचना बारे सुसुचित गर्ने ।

समितिका कार्यहरु

यस समितिले हाल सम्म बजार व्यवस्थापनकार्यमा बजार संचालन व्यवस्थापन तथा निति नियम निर्धारण गर्ने, बजार व्यवस्थापनको लागी आवश्यक पर्ने कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने, बजार संचालन प्रक्रियामा देखिएका समस्या समाधान गर्ने, बजारमा सेवा बिस्तार गर्ने, नयाँ नयाँ प्रविधिका बारेमा कृषक व्यापारी बिच जानकारी गराउने, कृषि बजार सूचना सेवा प्रभावकारी बनाउने जस्ता कार्य गर्दै आइरहेको छ ।

यस बजारमा थोक कारोबार तर्फ तरकारी तर्फ नेपाल बाट बजारमा हुने कुल कारोबारको ७० प्रतिशत तरकारी नेपालको उत्पादन हुने जस्मा जेठ १५ देखि मंसिर १५ सम्म पहाडि इलाका सल्यान, रो ल्या, दैलेख, सुर्खेत बाट आउने गर्दछ, बाकि जस्मा ३० प्रतिशत तरकारी भारत आयात हुने गर्दछ । आलु र प्याज ९० प्रतिशत र अन्य तरकारी १० प्रतिशत का दरले आउने गर्दछ ।

यस बाहेक मंसिर १५ देखि जेठ १५ सम्म दाङ्ग, नारायणढ, धादिङ्ग, हेटौडा, कैलाली, बाँके बाट समेत तरकारी आउने गरको छ ।

फलफूलतर्फ नेपाल बाट जुम्ला स्याउ २० प्रतिशत आउने गरेको सुन्तला ५० प्रतिशत दैलेख, सल्यानबाट आउने गरेको आँप ३० प्रतिशत सुर्खेत, बाके र बर्दियाबाट आउने गरेको केरा ३० प्रतिशत कैलालीबाट आउने गरेको ।

भारतबाट

स्याउ १० प्रतिशत आउने गरेको सुन्तला ५० प्रतिशत आउने गरेको आप ७० प्रतिशत आउने गरेको केरा ७० प्रतिशत आउने गरेको ७० प्रतिशत स्याउ चाइना बाट आउने गरेको ।

वार्षिक तरकारी फलफूल वार्षिक ९५२५ टन हुने गरेको छ भने रकम रु.५६,८०,६४,४१०।

यस बजारमा भौतिक पूर्वाधार जग्गा क्षेत्रफल १ बिघा रहेको छ १७ वटा सटर सख्या रहेको २ तले ८ कोठे कार्यालय भवन १ वटा गार्ड कोठा २ वटा जग्गा क्षेत्रफल पक्कि वाल कृषक चातारी महिला शौचालय ३ कोठे पुरुष शौचालय ३ कोठे रहको छ ।

यस बजारका मुख्य समस्या हरुमा हाट बजार र थोक बजार एकै स्थानमा हुदा स्थान सानो हुदै गएको छ भने बजारको स्पष्ट निति नहुनु, कृषक व्यवसायी प्यकेजीङ्ग, ग्रिडिङ्ग सम्बन्धि प्रयोग तथा बिस्तार मा कमी भारतिय सिमान नजिकले गर्दा मूल्य मा उताव चडाबले कृषक निरुत्साही हुने जस्ता समस्या देखिएको छ ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा ३०% ले आमदानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी

खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै १५% देखि २०% ले उत्पादन बढेको छ। बजार स्थापना पछि आलुको क्षेत्रफलमा ४०० प्रतिशतले, प्याजको क्षेत्रफलमा १०० प्रतिशतले, टमाटारमा ५० प्रतिशतले, बन्दा, काउलीमा २० प्रतिशतले र खुर्सानीमा १०० प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ। उत्पादनमा पनि उल्लेखनीय वृद्धि भएको देखिन्छ। बजारको आम्दानी आर्थिक वर्ष २०६९/७० मा ७ लाख ५८ हजार बाट आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा १७ लाख पुगेको देखिन्छ। बजारको कारोबार अत्यन्त सन्तोषजनक, कृषि क्षेत्रमा सकारात्मक प्रभाव, बजार फाइदाजनक रूपमा अगाडी बढ्न सक्ने तथ्याङ्कले देखाउँछ। साथै, बजार स्थापना पछि उत्पादन उपरान्त हुने नोक्सानीमा पनि कमी आएको छ। (फलफूलमा १० बाट ४ प्रतिशतमा झरेको भने तरकारीमा २० प्रतिशतबाट ८ प्रतिशतमा झरेको)। यो बजार निकै सागुरो हुँदै गएकोले थप यस्तै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता भएको देखिन्छ।

२.१२ कृषि उपज बजार संचालक समिति, धरान, सुनसरी

यो बजारको स्थापना २०५३ साल ADB को सहयोगमा (तत्कालीन पहाडी फलफूल आयोजनाको कार्यक्रम अन्तर्गत फलफूल बजारका लागी) नेपाल सरकार कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय कृषि विभाग, तत्कालीन बजार विकास महाशाखा बाट भएको हो। वि.सं. २०५४ साल माघ ४ गते देखि तत्कालिन धरान नगर प्रमुख श्री ध्यान ब. राईको पहलमा केहि समय सञ्चालन भएको तर बजार नियमित सञ्चालन २०५८ मंसिर ४ गते बाट तत्कालिन धरान न.पा.का मेयर श्री मनोज कुमार मेयावोको विशेष सक्रियतामा भएको हो। यो बजार पूर्व पश्चिम लोकमार्गको ईटहरीबाट १८ कि.मि. उत्तर सुनसरी जिल्लाको धरान धनकुटा सडक खण्डमा धरान न.पा.वार्ड न.१३ स्थित अमर हाटमा अवस्थित छ। यस बजारको क्षेत्रफल १-१३-१२ रहेको छ र बजारको जग्गा बजार विकास निर्देशनालयको नाममा रहेको छ।

कृषक आवासिय व्यवस्था तथा बिक्रीको लागि ल्याउनेलाई खसी, बाखालाई गोठको व्यवस्था यस बजारको विशेष व्यवस्था अन्तर्गत पर्दछ।

यस बजारमा दैनिक ५०० देखि ७०० कृषक, व्यापारी १५० देखि २०० जनाले कारोबार गर्ने गरेको देखिन्छ। दैनिक प्रत्यक्ष रोजगारीको संख्या १०० देखि १५०० जना रहेको छ।

मुल्य सुचना सम्बन्धमा यस बजारले दैनिक मुल्य संकलन गरी विद्युतिय डिस्प्ले बोर्डमा राख्ने गरिएको छ साथै उक्त मूल्य सम्बन्धीत निकायहरुमा पठाउने गरेको र वेवसाइटमा समेत अपलोड गर्ने व्यवस्था सहानीय देखिन्छ।

कारोबार भएको बस्तुको परिमाण र मूल्य

क्रम सं	बस्तुको नाम	आ.ब.०७१।७२ मा		आ.ब.०७२।७३ मा		प्रतिशतमा
		परिमाण मे.टनमा	मूल्य(रु.हजारमा)	परिमाण मे.टनमा	मूल्य(रु.हजारमा)	
०१	तरकारी वाली	५५,४३२	१,३८,१५,५०	६३२५३	१,६७,३७,०४	
०२	फलफूल वाली	९,९१३	६१,०१,२७	१४९४५	८५,६४,२५	
०३	मसला वाली	१२,८६४	१,०९,४०,४५	१४३५२	१,०५,३३,२८	
०४	दलहन वाली	१२२४	१३,५१,२४	१४२९	२७,८६,५५	
०५	खसि बाखा	४९८	१५,३३,२०	४५२	२२,६०,००	
०६	अन्यरिट्टा,मजिटो,रुद्राक्ष,लाह I,पिराईतो,,जटामसि,अलैषि)	१३७९	४,०८,५३	१५३१	५,५१,१६	
०७	जम्मा	८१,३१०	३,४१,५०,२०।-	९५,९६२	४,१४,३२,२८।-	

गत आ.ब.को तुलनामा यस आ.ब.(०७२।७३मा) बस्तुमा औसत १८% ले र मूल्यमा औसत २१%ले बृद्धि भएकोछ

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा सोचेजस्तो आम्दानी नभएता पनि केहि मात्रामा आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ५७% ले उत्पादन बढेको र करिव ३५,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै सागुरो हुदै गएकोले थप यसतै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता भएको देखिन्छ ।

२.१३ बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार, बल्खु, काठमाडौं

यो बजार मिति २०६९ असोज १ गते देखि सूर्यकमल प्रा.लि.को नामवाट सञ्चालनमा आएको हो । हाल बल्खु कृषि तथा तरकारी वजारको ब्राण्ड नामवाट परिचित छ । यो बजार ११ रोपनीको क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस बजारलाई काठमाण्डौ उपत्यकामा निजी क्षेत्रवाट कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धनका लागि खोलीएको पहिलो ठुलो थोकबजारबाट चिनिन्छ । कृषि उपजका साथै फ्रोजन मिट तथा जिउँदो माछाको कारोबार भईरहेको छ । यस बजारले कृषि सहकारी संस्थाको स्थापना गरी कृषक तथा व्यवसायीलाई सामुहिक कृषि खेती कार्य गर्न प्रेरित गरिएको हुँदा रकम बोकेर हिँडनुपर्ने जोखिमलाई कम गरेको छ । यस बजारमा स्टल संख्या ३१४, सटर संख्या ४६, गोदामा १९ तथा अन्य २१ गरी जम्मा ४००.पसल/कवल तथा सटरहरु रहेका छन् ।

यस बजारले २०७२ सालमा (वैशाख देखि चैत्रसम्म) तरकारी तथा फलफूलको कारोबारमा १३५००० मे.टन. गरी मूल्यमा रु. ७३० करोड बराबरको कारोबार गरेको देखिन्छ । यो बजार नीजि भएको कारणले सटर/कवलको दर महङ्गो भएता पनि कृषि उपजको कारोबार मूल्य कालीमाटी बजार सरह नै हुनु यस बजारको विशेषता मानिन्छ ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारमा देशका विभिन्न स्थानहरु लगायत भारतबाट समेत थोक रुपमा कृषि उपज वस्तुहरु आउने गरेको र काठमाडौं उपत्यका लगायत अन्य विभिन्न पहाडी जिल्लाहरुमा समेत उक्त वस्तुहरु निर्यात हुने भएको हुँदा सो बजारको वार्षिक कारोबार सन्तोषजनक रहेको देखिन्छ ।

२.१४ कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी थोक बजार विकास समिति, काठमाडौं

यो बजार काठमाडौं महानगरपालिकाको वडा नं. १३ (कालीमाटी) मा अवस्थित छ । तत्कालिन खाद्य तथा कृषि बजार सेवा विभाग अन्तर्गत मिति २०४३ साल असोज १५ गते देखि संचालनमा आएको हो । विकास समिति ऐन २०१३ अन्तर्गत विकास समितिको रुपमा मिति २०५१ साल फाल्गुन १ गतेबाट शुरु भएको । यस बजारले ४५ रोपनी क्षेत्रफल ओगटेको र जग्गाको स्वामित्व नेपाल सरकार, कृषि विकास मन्त्रालयको नाममा रहेको छ । यो बजार नेपालको सबैभन्दा ठूलो र पहिला स्थापना भएको कृषि थोक बजार हो । यस बजारमा दैनिक औषत कृषि उपजको कारोबार परिमाणमा ७०० मे.टन. भई मूल्यमा रु. ३ करोडसम्म कारोबार हुने गर्दछ । यस बजारबाट ३५० भन्दा बढी थोक व्यापारीहरु (सहकारी/संघ/संस्था) र ७१ जना खुद्रा व्यापारीहरुले कारोबार गरेका छन् भने दैनिक रुपमा ७५ देखि १०० जना कृषकहरु कारोबारका लागि बजारमा आउने गर्दछन् ।

यस बजारमा मुख्य मुख्य तरकारीको कारोबार तथा औषत मूल्य यस प्रकार रहेको छ ।

आ.व. २०७२/७३

क्र.सं	कृषि उपज वस्तुको नाम	परिमाण (मे.टन)	औषत मूल्य (प्रति के.जी.)
१	ठुलो गोलभेंडा	५२०८.१३६	४३
२	सानो गोलभेंडा	२५१०२.६९२	४२
३	रातो आलु	६१३१८.३०६	३१
४	सुक्रेको प्याज	२९८६६.९१८	२४
५	बन्दा	१३५४०.३५७	२६
६	स्थानीय काउली	१७५३१.०६	४८
७	सेतो मुला	५२८९.३८७	२८
८	लाम्चो भन्टा	२३६७.११८	३५
९	बोडी	४८२९.१७	६८
१०	घिऊ सिमी	३०९३.३५	६१
११	तिते करेला	४४९८.२५	६८
१२	लौका	२७३४.३२५	३८
१३	परवल	३२५४	५९
१४	घिरौला	२३७०.५४	६०
१५	भिंडी	४०७२.४९५	७३
१५	हरियो फर्सी	३११०.९७	३३
१७	काँक्रो	६२९०.०९	४९
जम्मा		१९४४७७.१६	

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारमा देशका विभिन्न स्थानहरु लगायत भारत तथा चीनबाट समेत थोक रुपमा कृषि उपज वस्तुहरु आउने गरेको र काठमाडौं उपत्यका लगायत देशका विभिन्न क्षेत्रहरुमा समेत उक्त वस्तुहरु निर्यात हुने तथा काठमाडौं उपत्यकाको कृषि उपज वस्तुहरुको आवश्यकतालाई अधिकांश रुपमा परिपूर्ति गर्ने भएको हुँदा सो बजारको वार्षिक कारोबार अत्यन्तै राम्रो रहेको देखिन्छ।

२.१५ कृषि उपज थोक बजार संचालक समिति, बिर्तामोड, भ्पापा

यो बजार भ्पापा जिल्लाको बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. ५ मा अवस्थित छ। यो बजार २०५३ साल देखि संचालनमा आएको हो। यस बजारको क्षेत्रफल ३ विगाहा १९ कठ्ठा रहेको छ र उक्त बजार कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास निर्देशनालय, हरिहरभवनको नाममा रहेको छ। यस बजारमा अवस्थित सटरहरु तथा स्टलहरुको प्रति सटर रु. न्यूनतम ४००/- र अधिकतम रु. २९००/- भाडादर रहेको छ। साथै यस बजारमा कृषक चौतारीको व्यवस्था रहेको देखिन्छ।

यस बजारले आ.व. २०७२/७३ मा तरकारी तथा फलफूलको कारोबारमा ७२७२२ मे.टन. गरी मूल्यमा रु. ३१२ करोड बराबरको कारोबार गरेको देखिन्छ।

क्र. सं.	कृषि उपज वस्तुको नाम	कृषि उपजको आगमन स्थान	परिमाण (मे.टन.)	औषत प्रति के.जी. मूल्य
१	आलू	काठमाडौं, ईलाम, स्थानीय, भारत, भुटान, बंगलादेश	३८३०८	६३
२	गोलभेंडा	स्थानीय, पाँचथर, इलाम, भारत	३४८५	६
३	प्याज	भारतको नासिक र आन्ध्र प्रदेश	१२८५८	२
४	बन्दा	भ्पापा, धरान, धनकुटा, इलाम, पाँचथर, भारत	४०७८	७
५	काउली	भ्पापा, इलाम, धनकुटा, धरान, भारत	३२९५	५
६	मुला	भ्पापा, धरान, धनकुटा, इलाम, पाँचथर, भारत	१९६६	३
७	स्याउ	चीन, भारत	७७७२	१२
८	अदुवा	भ्पापा, इलाम	६२५	१
९	अलैंची	पाँचथर, इलाम	३३५	०.५
जम्मा			७२७२२	

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा ५% ले आमदानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ४०% ले उत्पादन बढेको र करिव २०,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन्।

२.१६ कृषि उपज थोक बजार समिति, अत्तरिया, कैलाली

यस कृषि उपज थोक बजार २०५६ साल ९ महिना १७ मा स्थापना भएता पनि विधिवत रुपमा २०६४ बाट संस्थागत हिसाबले संचालनमा आएको हो। यस बजारको क्षेत्रफल ३ विगाहा १८ कठ्ठा रहेको छ। वन मन्त्रालयको नाममा रहेको यो जग्गालाई मकवानपुर जिल्लाको थाहा नगरपालिकाको

दामन कृषि फारामको जग्गासँग सटापटा गरी कृषि विकास मन्त्रालयको नाममा भोगाधिकार रहने गरी यो कृषि उपज बजार संचालनमा आएको हो । कर्मचारीहरुको हकमा ४ जना प्रशासनिक र १ जना प्राविधिक गरी जम्मा ५ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन् ।

यस बजारमा कारोबार हुने कृषि उपजमा आलु दैनिक ३० टन र प्याज २० टन मध्ये भारतको अंश ९८ प्रतिशत रहेको छ । तरकारीहरुको कारोबारमा दैनिक २० टन मध्ये नेपालको हिस्सा ७० प्रतिशत भन्दा बढी रहेको देखिन्छ । त्यस कारण यस बजारको स्थापना पछि तरकारीको क्षेत्रफल तथा उत्पादनमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको पाइन्छ, भने फलफूलको हकमा नेपाली सुन्तलाले मात्र ठाउँ (५ महिनासम्म दैनिक ४ टन) लिन सकेको देखिन्छ ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो बजारबाट समग्रमा ३०% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ४०% ले उत्पादन बढेको र करिव १२,००० भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै सागुरो हुँदै गएको देखिन्छ ।

२.१७ भीमदत्त न.पा. सब्जीमण्डी ४, महेन्द्रनगर, कंचनपुर

यो बजार २०३३ साल देखि भीमदत्त न.पा. को जग्गा (१ विगाहा) सधैंको लालगि सब्जीमण्डी व्यवस्थापनको प्रयोजन वापत प्राप्त भएको हो । जग्गा प्रयोग गरे वापत प्राप्त हुने रकम सबै भीमदत्त न.पा. ले नै लाने गरेको छ (पक्की सटर १० वटा रु. ३०००/- का दरले भाडादर कायम गरिएको छ भने टिनको अस्थाई कवल ३७ वटा रु. १०००/-का दर ले भाडा उठाउने गरिन्छ) । यो बजारले आफै विधान बनाएर जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट स्वीकृत गरी कंचनपुर मण्डी व्यवसायी संघ २०६५ साल देखि औपचारिक रुपमा स्थापना भएको हो । २०७२ सालमा गठन भएको यो संघको अवधि २ वर्षको रहेको छ ।

यो बजारको विशेषता तरकारी कृषि उपजको कारोबार लिलाम बढाबढबाट हुने गर्दछ । साधारणतया बिहान ६:०० बजे देखि ८:०० बजेसम्म चल्ने लिलाम बढाबढ कारोबार (अक्सन) नेपालकै पहिलो बजार हो भने यस बजारमा विभिन्न कृषि उपजका साथै विभिन्न पशुपंछिहरुको पनि कारोबार हुने गर्दछ । लिलाम बढाबढमा बिक्री हुने कृषि उपजको कमिसन ६ प्रतिशत संघले लिने गर्दछ । बसन्त मौसममा दैनिक ५० टन तरकारीको कारोबार भएको देखिन्छ, भने वर्षे मौसममा तरकारीहरु डडेलधुरा र कपुरकोट, सल्यानबाट आउने गर्दछ ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो बजारबाट समग्रमा ४०% ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ५०% ले उत्पादन बढेको र करिव १०,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै सागुरो हुँदै गएकोले १ वटा कृषि बजारको थप आवश्यकता भएको देखिन्छ ।

२.१८ मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि., मदनपोखरा, पाल्पा

यो बजार पाल्पा जिल्लाको तानसेन नगरपालिका वडा नं. ९ मा अवस्थित छ । सार्वजनिक जग्गामा सहकारीको नाममा भोगाधिकार रहने गरी यो बजार संचालनमा आएको हो । बजारको क्षेत्रफल ३.५ रोपनी रहेको छ स संचालक समितिमा १५ जना रहेको देखिन्छ जुन निर्देशिका अनुसार गठन नभएको देखिन्छ । बजारको वार्षिक बजेट रु २ लाख देखिन्छ । आम्दानीमा कृषि वस्तु जोखे बापत प्रति के.जी. २५ पैसा सेवा शुल्क उठाउने गरिन्छ । २०५ घरधुरी यो सहकारीमा आबद्ध भई १ घर १ सेयर नीति अनुरूप यो बजार संचालनमा आएको छ । आ.व. २०७२/७३ मा २ करोडको ख्कारोबार भएको देखिन्छ ।

वार्षिक रुपमा १ कृषक परिवारबाट १ मे.टन. उत्पादन गर्नुपर्ने र सो कृषि उपज सस्तो वा महङ्गो भए पनि सहकारी मार्फत नै बेचबिखन गर्नुपर्ने यस बजारको विशेषता हो ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो बजारबाट कृषि उपजहरुको कारोबार तानसेन बजार, बुटवल बजार तथा स्याङ्जा बजार मा हुने गर्दछ । समग्रमा ४० % ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ७५ % ले उत्पादन बढेको र करिव १,००० भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै सागुरो भएको देखिन्छ ।

२.१९ बुटवल कृषि उपज थोक बजार केन्द्र, बुटवल ट, पुरानो बसपार्क, रुपन्देही

यो बजार पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र कै प्रमुख थोक बजार हो । यो बजारसंग १ विघा ७ कठ्ठा जग्गा रहेको छ । यो थोक बजार मिति २०६४ सालदेखि “कृषि उपज बजार स्थलको व्यवस्था तथा संचालन सम्बन्धी निर्देशिका २०५३ (संशोधन सहित)” बमोजिम संचालनमा आएको र २०६७/५/२० मा पुनः कृषि उपज बजार संचालक समिति गठन भई संचालनमा रहेको छ । यो बजार महेन्द्र राजमार्गको छेउमा रहेकोले यस बजारको महत्व दिनानुदिन बढ्दै गैरहेको र राष्ट्रिय बजारको रुपमा समेत परिचित बजार हो । यो थोक बजारमा कृषि उपज संचालक समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने गरेको छ । यहाँ कुल कार्यरत प्रशासनिक कर्मचारीहरु १२ जना र प्राविधिक कर्मचारी १ जना गरि कूल १३ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन् ।

वस्तु स्थिती

यो बजार दैनिक रुपमा लाग्ने थोक बजार हो । यो थोक बजारमा ६५ वटा सेड कोठा २७०० वर्ग फीटको कोठाहरु रहेका छन् । दोस्रो तल्लामा कार्यालय भवन ४ कोठा प्रयोगमा रहेको र यो व्यवस्थित थोक बजार भएकोले यहाँ मोटरवाटो, शौचालय, खानेपानी, कम्पाउण्ड वाल, बिजुली, ढुवानी साधन, गोदाम, प्लाष्टिक क्रेट, ढक तराजु आदिको राम्रो व्यवस्था भएको छ । यहाँ थोक व्यापारी करिव ५०० जना, खुद्रा व्यापारी करिव १५,००० र मध्यस्थकर्ता १००० भन्दा बढी यस बजारमा संलग्न रहे का छन् । सवारी साधनहरुमा दैनिक करिव ३०० र रिक्सा करिव ५०० भन्दा बढी ओहर दोहर गर्ने गरे

को देखिन्छ । प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा ५००० भन्दा बढी दैनिक उत्पादक कृषक रोजगारीमा संलग्न छन् । यो थोक बजारमा भएको वार्षिक कारोवारको स्थिति निम्न वमोजिम रहेको देखिन्छ । यहाँ कारोवार हुने कूल आलुको परिमाणको ९६ प्रतिशत र प्याजको कूल कारोवारको १०० प्रतिशत नै भारत बाट आयात भएको देखिन्छ ।

आ.व. २०७२/७३ मा वुटवल कृषि उपज थोक बजारमा आएको कृषि उपजको विवरण, परिमाण (मे. टन)

कृषि उपज	चिन	नेपाल	भारत	जम्मा
आलु रातो/ सेतो		८३३.५०	१८४८८.५०	१९३२२
प्रतिशत		४.३१	९५.६९	१००
प्याज			४२५४	४२५४
प्रतिशत			१००	१००
लसुन	२१६.५०	८४.००		३००.५०
प्रतिशत	७२.०५	२७.९५		१००
अदुवा	३०.००	१२०.१०		१५०.१०
प्रतिशत	१९.९९	८०.०१		१००
हरीयो तरकारी		७१०३.३५	१२१५.१४	८३१८.४९
प्रतिशत		८५.३९	१४.६१	१००
टमाटर		२४५९.६०	८७९५.५०	११२५५.१०
प्रतिशत		२१.८५	७८.१५	१००
स्याउ	३१९९.००	७४.५०	१६८०.५०	४९५४.००
प्रतिशत	६४.५७	१.५०	३३.९२	१००
केरा		१९११.४०	२३६५.००	४२७६.४०
प्रतिशत		४४.७०	५५.३०	१००
अन्य फलफूल		९९७.९०	९१४२.३०	१०१४०.२०
प्रतिशत		९.८४	९०.१६	१००
सुन्तला		१८८१.३०	४३३.००	२३१४.३०
प्रतिशत		८१.२९	१८.७१	१००
जम्मा परिमाण	३४४५.५०	१५४६५.६५	४६३७३.९४	६५२८५.०९
हिस्सा प्रतिशतमा	५.२८	२३.६९	७१.०३	१००.००

आयातको स्थिती

आलु करिव १०० प्रतिशत, प्याज १०० प्रतिशत नै, केराउ, गोलभेडा, परबल, भिण्डी लगायतका तरकारीहरु भारतबाट आउने गरेको, हरियो तरकारीहरु स्याउजा, पाल्पा, दाङ्ग, रोल्पा, रुपन्देही, मकवानपुर, चितवन, नवलपरासी, सर्लाही, धनकुटा, धनगढी, कंचनपुर, बर्दिया आदि ठाउँहरुबाट आउने गरेको छ ।

निर्यातको स्थिती

यो बजारबाट करिब ७० प्रतिशत नेपालको उत्पादित कृषि उपज/बस्तुहरु वाग्लुङ्ग, पाल्पा, गुल्मी, पोखरा, अर्घाखाची, कपिलबस्तु, रुपन्देही, नवलपरासी, काठमाडौंको कालिमाटी आदि ठाउँहरुमा जाने गरेका छन् ।

आम्दानीका स्रोत

यस बजारमा आम्दानीका स्रोतहरुमा प्रवेश शुल्क, सट्टर भाडा र अन्य (इजाजत पत्र, जरिवाना) बाट करिब वार्षिक ६० लाख आम्दानी हुने गरेको देखिन्छ । यो थोक बजारको कूल आम्दानीबाट खर्च कटाएर करिब १८ लाख अनिवार्य बचत हुने गरेको देखिन्छ ।

सकारात्मक पक्ष

- मासिक रुपमा नियमित बैठक बस्ने गरेको ।
- वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बनाई लागु गर्ने गरेको ।
- काम गर्ने कर्मचारीको व्यवस्था गरिएको ।
- लेखा परीक्षण प्रतिवेदन पठाउने गरिएको ।
- ८० % नेपाली तरकारी र फलफूल बिक्री हुने गरेको ।

समस्याहरु

- सट्टर/स्टल दुवैतिर फर्केकोले स्थानीय वासीहरुसंग बारम्बार विवाद भईरहेको ।
- निकट भविष्यमा बजार सांगुरो हुने सम्भावना देखिएको ।
- यस थोक बजारसंग कोल्ड स्टोरेज नभएको ।
- केन्द्रको लगानी कम देखिएको ।
- भौतिक लगानीमा केन्द्रको अपेक्षा गरिएको ।
- हाटबजार र संकलन केन्द्रहरु बीच समन्वयको कमी देखिएको ।
- नीतिगत समस्या रहेको ।
- स्थानीय उत्पादनमा कमी रहेको ।
- कृषि उपज बजार सूचना र योजनाको बीचमा तालमेल नभएको ।
- बजार सञ्चालनमा एकरूपता नभएको ।
- अनुगमन र मूल्यांकनमा कमी रहेको ।

बजारको प्रभावकारिता:

यो थोक बजारबाट समग्रमा २५ % ले आम्दानी बढेको, बजारको कमाण्ड क्षेत्रभित्र तरकारी खेतीको क्षेत्रफलमा विस्तार हुनुका साथै ४० % ले उत्पादन बढेको र करिब २०,००० हजार भन्दा बढी मानिसहरुले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा रोजगारी पाएका छन् । यो बजार निकै सागुरो हुँदै गएकोले थप यसतै २ वटा कृषि थोक बजारको आवश्यकता भएको देखिन्छ ।

३. निष्कर्ष एवं सुभावहरू

३.१ निष्कर्ष

हाम्रो अध्ययनमा देशभरमा संचालित कृषि उपज थोक बजारहरू २१ वटालाई मात्रै समेट्न सकिएको छ । स्थानीय उत्पादन तथा उत्पादन क्षेत्रफलमा कृषि बजारको कारण परेको सकारात्मक प्रभाव एकिन गर्ने उद्देश्यले प्रश्नावली तयार भएतापनि प्राय कृषि बजारहरूको संभाव्यता अध्ययन बिना नै लगानी गरी संचालन हुँदै आएका कारण सो पनि व्यवस्थित रूपमा देखाउन सकिन ।

राजमार्गको नजिकमा संचालित कृषि उपज थोक बजार स्थलहरूको अध्ययनका क्रममा सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/सेवा केन्द्रको प्रभाव न्यून रहेको अर्थात नियन्त्रण तथा निगरानी कम रहेको पाइयो । जुन दीगो कृषि विकासका दृष्टिमा कमजोर पक्ष हो । रोजगारीको दृष्टिमा कृषि उपज थोक बजार स्थलहरूको विकासबाट बहुआयामिक प्रभाव रहेको पाइयो । प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रोजगारीका क्षेत्र व्यापक विस्तार गर्न कृषि बजार आकर्षक हुने देखियो ।

कृषि उपज थोक बजारहरू बीच समन्वय, सफल योजना, सक्रिय कृषक, कृषक व्यापारीहरू, आन्तरिक/वाह्य व्यापारी आदिसंग सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गरि थोक बजारहरूलाई आर्थिकोपार्जनतर्फ उन्मुख गराउने यो अध्ययनको मुख्य उद्देश्य हो । कृषकहरूले उत्पादन गरेको कृषि उपजको उचित मूल्य पाउनु पर्छ । कृषकहरूले गरेको लगानी र त्यसबाट आउने प्रतिफल दुवै बीच प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा फाइदामुखी हुनु पर्छ । देशको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कृषिको भूमिका करिब एक तिहाई ३१% भएकोले कृषि पेशामा संलग्न कृषकहरूको जीवनस्तर नउकासी समग्र मुलुकको उन्नतीतर्फ अग्रसर हुन सक्दैन । त्यसकारण स्थापित केही कृषि उपज बजारहरूको आ.व. २०७३/७४ मा अध्ययन गरि देखा परेका समस्याहरूलाई पहिचान गरि ती समस्याहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याई गरिबी न्युनीकरण गर्ने यस अध्ययनको मुख्य उद्देश्य हो । यसबाट कृषकहरूले उत्पादन गरेका उत्पादित कृषि उपज/बस्तुको उचित मूल्य पाउन गई बजारको महत्व बढ्न जान्छ । यसरी बजारहरूको महत्व बढ्न जाँदा कृषकहरू व्यवसायीकरणतर्फ उन्मुख हुन जान्छ, र कृषि पेशामा संलग्न कृषकहरूको जीवनस्तरमा सुधार हुन जानेछ ।

३.२ सुभावहरू

- नेपालमा सरकारी स्तरबाट निर्माण गरिने विभिन्न कृषि उपज बजार स्थलहरूको स्थापना गर्नु पूर्व संभाव्यता अध्ययन गर्नु गराउनु पर्ने ।
- कृषि उपज बजारका आवश्यक पूर्वाधारहरूको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- बजारको अवस्था अनुसार खरीद बिक्री, मूल्य सूची, स्टल सूची आदिको विवरण दुरुस्तसंग राख्नु पर्ने ।
- कृषि व्यापारीहरूलाई आकर्षणका कार्यक्रमहरू ल्याई व्यवसायीकरणतर्फ उन्मुख गराउनु पर्ने ।
- कृषि पेशामा आकर्षणका कार्यक्रमहरू ल्याई व्यवसायीकरण गर्नु पर्ने ।
- कृषि उपज बजार स्थलको व्यवस्था तथा सञ्चालन सम्बन्धी निर्देशिका २०५३ को दफा ७ (क) वमोजिम कृषि उपज बजार संचालक समितिको बैठक महिनामा एक पटक अनिवार्य रूपमा

- बस्नु पर्ने ।
- निर्देशिकाको दफा ४ वमोजिम गठित कृषि उपज बजार संचालक समितिको प्रत्येक बैठकको निर्णयको प्रतिलिपी र अन्य गतिविधीहरू (खरीद विक्री, मूल्य सूची, स्टल सूची) को विवरण नियमित मासिक प्रगतिको रूपमा निर्देशनालयमा पठाउनु पर्ने ।
  - वार्षिक लेखा परीक्षण गरेको प्रतिवेदनको प्रतिलिपी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र पठाउनु पर्ने ।
  - नियमित बैठक बस्दा दैनिक रूपमा आईपरेका समस्याहरूलाई सोही बैठकमा समाधान गर्नु पर्ने ।
  - दैनिक रूपमा आईपरेका समस्याहरूलाई सूचीकरण गरी सामाधानार्थ सम्बन्धित ठाउँमा पठाउनु पर्ने ।
  - तरकारीहरू स्टोर गर्ने आवश्यक शीतगृहको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
  - दैनिक रूपमा विक्री वितरण हुने कृषि उपजहरूको आवश्यक दैनिक डायरी राखी खरीद विक्रीको अवस्थाका बारेमा उल्लेख गर्नु पर्ने ।
  - तथ्याङ्क व्यवस्थित गर्न आधारभूत खाका तयार गरी नियमित रिपोर्टिङ्ग प्रबन्ध मिलाउन आवश्यक प्रशिक्षण गर्नुपर्ने ।
  - कृषक, व्यापारी, बजार समिति, स्थानीय सरकारी निकाय र सम्बद्ध माथिल्लो अनुगमन गर्ने निकायहरूको बिचमा समन्वयात्मक, पारदर्शी र जिम्मेवारीपूर्ण अन्तरसम्बन्ध विकास गर्नुपर्ने ।
  - उत्पादन पकेट क्षेत्रदेखी स्थानीय बजार केन्द्र हुँदै क्षेत्रीयस्तर र देशका प्रमुख शहरहरूमा आधुनिक सुविधायुक्त कृषि उत्पादन संकलन केन्द्र तथा कृषि थोक बजार केन्द्रहरूको निर्माण गरि राष्ट्रिय कृषि बजार संचालकको संस्थागत समाधानको लागि ध्यान दिनु पर्ने ।
  - कृषि बजार ऐन नहुँदा कृषि बजार विकासलाई प्रतिस्पर्धी बनाउन र गुणस्तरीय कृषि उपज उत्पादन र विक्री वितरणमा आएका समस्याहरू समाधानका लागि ध्यान दिनु पर्ने ।
  - विश्व बजारमा नेपाली कृषि उपजको पहुँच बढाई बढी फाइदा लिन आवश्यक पर्ने नीतिगत व्यवस्था, कृषि बजार विकास, अनुसन्धान एवं निकासी प्रवर्द्धन गर्ने गरि कृषि विकास मन्त्रालयको मौजुदा संगठनहरूको जनशक्ति एवं संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्नु वान्छनीय देखिन्छ, जसले गर्दा स्थानीय कृषि उपज राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा लैजान टेवा पुग्दछ ।
  - आन्तरिक रूपमा तरकारी तथा फलफूल उत्पादन बृद्धि गरी कृषि बजार स्थलहरू संचालनमा दिगोपना अभिवृद्धि गर्न सकिने हुँदा कृषि प्रसार कार्यक्रमहरू सोहीअनुरूप संचालन गर्न जोड दिनुपर्ने देखिन्छ । साथसाथै कृषि बजार केन्द्रहरू नभएका वा कम भएका क्षेत्रहरूमा विस्तार गर्ने तथा शितभण्डारहरूको उचित उपयोग गर्दा खाद्य सुरक्षा अभिवृद्धिमा समेत टेवा पुग्ने देखिन्छ ।
  - यस अध्ययनमा औल्याइएका कमजोर पक्षहरूलाई रुपान्तरण, सबल पक्षलाई प्रोत्साहन, संभावनालाई प्रयोग तथा चुनौतीहरूलाई उचित व्यवस्थापन गर्न ध्यान दिनुपर्ने ।
  - कृषकहरूलाई उन्नत प्रविधि सहज बनाउने तथा बजारको सुनिश्चितता गराउनु पर्ने ।
  - अस्वस्थ प्रतिस्पर्धालाई समयमै निराकरण गरी स्वस्थ प्रतिस्पर्धालाई प्रोत्साहित गर्नु पर्ने ।
  - कृषि उपजको उत्पादन लागत र बजार मूल्य बीच सन्तुलन कायम गर्न गराउन ध्यान दिनु पर्ने ।

अनुसूची १

नेपाल सरकार

कृषि मंत्रालय

कृषि विभाग

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार बिकास निर्देशनालय

कृषि उपज थोक बजार स्थलहरूको प्रभावकारीता अध्ययन सम्बन्धी प्रश्नावली

उत्तरदाताको नाम : .....

मोबाईल फोन नं. : .....

कृषि उपज थोक बजार स्थलको परिचय :

१.१ कृषि उपज थोक बजारस्थलको नाम: .....

१.२ ठेगाना : जिल्ला : ..... न.पा./गा.वि.स. (साविक) . ....., हालको.....

वडा नं.(साविक) : .....हालको..... फोन नं. : .....

फ्याक्स नं. .... इमेल : .....

कृषि बजारको वेबसाईट: .....

१.३ बजारले सेवा दिने/लिने क्षेत्र :न.पा./गा.वि.स. को संख्या (साविक) : .....हालको.....

पूर्वमा (साविक) : ..... हालको .....

पश्चिममा (साविक) : .....हालको .....

उत्तरमा (साविक) : ..... हालको.....

दक्षिणमा (साविक) : ..... हालको.....

बजार स्थापना भएको साल (वर्ष/महिना/गते) : .....

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धि)

बजारले ओगटेको क्षेत्रफल : रोपनी...../विघा ...../हेक्टर : .....

२.१ जग्गाको स्वामित्व कस्को नाममा छ ? (चिन्ह लगानुहोस) उपभोक्ता समिति ( )

विद्यालय ( )

गा.वि.स./न.पा. ( )

नेपाल सरकार ( )

सार्वजनिक ( )

नीजि ( )

निजी भए कसको नाममा :

कति समयको लागि लिइको हो ? वर्ष.....,महिना.....

वार्षिक भाडा रु. ....

अन्य स्वामित्वको हकमा बजारले के दिनुपर्ने हुन्छ ?

.....

२.२ सेड संख्या :.....

२.२.१ सेडले ओगटेको क्षेत्रफल वर्ग फिटमा :.....

२.२.२ कार्यालय भवन संख्या :..... कच्ची ( ) पक्की ( )

कोठा संख्या :.....

२.२.३ मोटर बाटोको व्यवस्था : छ ( ) छैन ( )

व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको छ ? कच्ची ( ) पिच ( )

२.२.४ शौचालय व्यवस्था छ ( ) छैन ( )

व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको छ ? कच्ची ( ) पक्की ( )

२.२.५ खानेपानी व्यवस्था छ ( ) छैन ( )

व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको छ ? टयुबेल ( ) धारा ( )

२.२.६ कम्पाउण्ड वालको व्यवस्था: छ ( ) छैन ( )

व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको छ ? काढेतार ( ) इटा सिमेन्ट ( )

२.२.७ बिजुलीको व्यवस्था छ ( ) छैन ( )

२.२.८ साधनको व्यवस्था छ ( ) छैन ( )

व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको छ ? सवारी साधन ( ) दुवानी साधन ( )

पार्किङको सुविधा भएको ( ) नभएको ( )

भएमा कति गाडी अट्छ ? .....

२.२.९ गोदामको व्यवस्था छ ( ) छैन ( )

छ भने क्षमता :..... मे.टन

शित भण्डारको व्यवस्था छ ( ) छैन ( )

छ भने क्षमता :..... मे.टन

२.२.१० प्लाष्टिक क्रेट सुविधा छ ( ) छैन ( )

सुविधा छ भने क्रेट संख्या :.....

२.२.११ ढक/तराजु व्यवस्था छ ( ) छैन ( )

व्यवस्था छ भने , कस्तो र कति ? डिजिटल ( ) सामान्य ( )

२.२.१२ कृषक चौतारी संख्या : ..... लम्बाई .....फिट चौडाई ..... फिट

२.२.१३ ढल निकासको व्यवस्था भएको ( ) नभएको ( )

२.२.१४ चमेना गृह/होटलको संख्या .....

२.२.१५ फोहोर व्यवस्थापन कसरी गरिन्छ ? .....

२.२.१६ सेफ्टी ट्याङ्की भएको ( ) नभएको ( )

३. बजार सञ्चालक समिति/कर्मचारी

३.१ बजार सञ्चालक समितिको गठन मिति :

३.२ बजार सञ्चालक समिति गठनका आधार :

(क) कृषि बजार सञ्चालन निर्देशिका २०५३/हालको नयाँ निर्देशिका २०७३

(ख) विकास समिति ऐन.....

(ग) सहकारी मार्फत :

(घ) अन्य (खुलाउनुहोस).....

३.३ बजार सञ्चालक समितिमा कृषक प्रतिनिधि संख्या ...../व्यापारी प्रतिनिधि संख्या ...../अन्यको संख्या .....

३.४ बजार सञ्चालक समितिको अध्यक्षको नाम :.....

सम्पर्क नम्बर : .....

३.५ बजार व्यवस्थापकको नाम :.....

सम्पर्क नम्बर : .....

३.६ सञ्चालक समितिको बैठक नियमित बस्ने: गर्दछ ( ) गर्दैन ( )

यदि बस्ने गर्दछ भने वर्षको कति पटक ? .....

यदि बस्दैन भने के कारणले बस्दैन ? .....

३.७ बजार स्थलमा रहेका कर्मचारी संख्या? प्रशासनिक ( ) प्राविधिक ( )

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार

५. बजार सूचना सम्बन्धमा
- ५.१ सूचना सम्बन्धी विवरण
- क) कम्प्युटर संख्या : ( )
- ख) ल्यापटप संख्या : ( )
- ग) मल्टि मिडिया संख्या : ( )
- घ) फ्याक्स संख्या : ( )
- ङ) बजार सूचनाको लागि ईन्टरनेट जडान गरिएको छ ( ) छैन ( )
- च) ई-मूल्य डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड भएको ( ) नभएको ( )

५.२ यस बजार स्थलमा मूल्य निर्धारण तरिका (चिन्ह लगानुहोस्)

- (क) लिलाम बढाबढ गरेर ( )
- (ख) कृषकले मागे अनुसार ( )
- (ग) व्यापारीले दिए अनुसार ( )
- (घ) माग र आपूर्ति अनुसार ( )
- (ङ) अन्य (खुलाउनुहोस्) .....

५.३ मूल्यका सम्बन्धि जानकारी लिने तरिका

- (क) फोन बाट ( )
- (ख) व्यक्तिगत सम्पर्कबाट ( )
- (ग) इमेलबाट ( )
- (घ) अन्य (खुलाउनुहोस्).....

५.४ यस बजार स्थलबाट मूल्य सूचना प्रवाह गर्ने तरिका

- (क) सूचना पाटी ( )
- (ख) स्थानीय ( )
- (ग) अन्य (खुलाउनुहोस्) .....

६. आम्दानी सम्बन्धमा

६.१ बर्षिक बजेट : (श्रोत: बजारको आफ्नो:.....,
अन्य .....))

६.२ बजार स्थलमा आम्दानी को श्रोत र वार्षिक आम्दानी:

क्र.स.	आम्दानीको श्रोत	प्रति इकाई शुल्क (रु.)	वार्षिक आम्दानी (रु.)
१	सटर/कोठा भाडा		
२	सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखेवापत वा अन्य)		
३	पार्किङ शुल्क		

४	सहयोग/चन्दा		
५	बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट		
६	अन्य		

६.३ उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार विकास र सुदृढिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ ?

.....

६.४ बजारसँग रहेको सञ्चित कोष विवरण/बैंक ब्यालेन्स/नगद

.....

७. प्रभावकारिता सम्बन्धि अध्ययन

७.१ उक्त बजारको प्रभावकारिता अध्ययन (ब्यवसायीक कृषक वा सरोकारवालालाई भराउने)

क) उत्पादनमा वृद्धि

उक्त बजार स्थापना हुनुपूर्वको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य वालीहरुको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे) र उत्पादन (मे.ट)				उक्त बजार स्थापना भएपछिको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य वालीहरुको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे) र उत्पादन (मे.ट)			
बाली	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.ट)	औसत विक्री प्रति के.जी मूल्य (रु.)	बाली	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.ट)	औसत विक्री प्रति के.जी मूल्य (रु.)
१.							
२.							
३.							
४.							
५.							
६.							
७.							
८.							
९.							
१०.							

कृषकहरुलाई सोध्ने:

ख) आम्दानीमा वृद्धि

७.२ उक्त बजारको स्थापना पश्चात् संलग्न कृषकहरुको आर्थिक उन्नति भए नभएको बारेको अनुभव के छ ?

आर्थिक उन्नति भएको छ ( ) छैन ( )

छ भने कति प्रतिशतले वृद्धि भएको छ ? .....

ग) आर्थिक उन्नती भल्काउने सूचकहरु .....

पहिला : पक्क घर ( ) गाडी ( ) ट्याक्टर ( ) थ्रेसर ( ) अन्य (.....)

अहिले : पक्क घर ( ) गाडी ( ) ट्याक्टर ( ) थ्रेसर ( ) अन्य (.....)

८. दीगोपना सम्बन्धि अध्ययन

८.१ दीगोपनाका लागि पछिल्लो वर्षहरुको त्वभलम विश्लेषण

विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
यस बजारको आम्दानी (रु.)					
राजस्वको विवरण (रु.)					
कुल कारोबार विवरण (मे.ट)					
संलग्न कृषक/व्यापारीको संख्या					
भौतिक पूर्वाधारको अवस्था					
बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था					
समितिको कोषको अवस्था					
बजारमा उत्पन्न हुने द्वन्द र सो को समाधान					
सम्बद्ध निकायहरुसँगको समन्वय साभेदारी					
कृषक, व्यापारी, समिति पदाधिकारीको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धि समग्र राय					
कृषि वस्तुमा विविधता					
रोजगारीको अवसरमा वृद्धि					
कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पाउने अंश					

८.२ दीगोपना सम्बन्धि सम्बद्ध कृषक, व्यापारी, उपभोक्ता समिति र सरोकारवालाहरुको प्रतिक्रिया दिनेको नाम:.....

सम्पर्क नं :

पेशा : कृषक ( ), व्यापारी ( ), उपभोक्ता समिति पदाधिकारी ( ), अन्य ( )

८.२.१ तपाइको विचारमा यो बजारस्थलको कारोबार लगायत समग्र पक्ष कस्तो छ रु (चिन्ह लगाउनुहोस्)

क) अत्यन्तै सन्तोषजनक ( )

ख) सन्तोषजनक ( )

ग) सन्तोषजनक छैन ( )

८.२.२ तपाइको विचारमा यस बजारले यस क्षेत्रमा कस्तो प्रभाव पारेको छ ? (चिन्ह लगाउनुहोस्)

क) अत्यन्तै राम्रो ( )

ख) राम्रो ( )

ग) राम्रो छैन ( )

८.२.३ तपाइको विचारमा यो बजार कतिको फाइदाजनक रुपमा चलेको छ ? (चिन्ह लगाउनुहोस्)

क) अत्यन्त फाइदाजनक ( )

ख) फाइदाजनक ( )

ग) खासै फाइदाजनक छैन ( )

८.२.४ तपाइको विचारमा यो बजार दीगो रुपमा अगाडि बढ्न सक्ला ? (चिन्ह लगाउनुहोस्)

क) सजिलै सक्नेछ ( )

ख) सक्नेछ ( )

ग) यही परिस्थितिमा गाह्रो छ ( )

९. यस थोक बजार निर्माण अघि नजिकको बजार कुन र कति दुरीमा थियो ?

क) हाट बजारको नाम : .....दुरी (कि.मि.):.....

ख) संकलन केन्द्रको नाम :.....दुरी (कि.मि.):.....

ग) थोक बजार : .....दुरी (कि.मि.):.....

१०. कृषि थोक बजारको स्थापना पछि कृषि उपजको कारोबार गर्दा नोक्सानीमा (Post Harvest Losses) के कस्तो असर देखापरेको छ ?

क) उस्तै उस्तै भएको

ख) नोक्सानी कम भएको

ग) नोक्सानी बढी भएको

घ) नोक्सानी अन्दाजी कति प्रतिशतले ?

तरकारीमा	साविक	अहिले .....
फलफूलमा	साविक	अहिले .....
चाँडै बिग्रिने (हरियो सागपाल)	साविक	अहिले ...
आलु/प्याज	साविक	अहिले .....

११. थोक बजारमा विक्रेताहरूको लागि

क) स्थान (Location) : अनुपयुक्त ( ) उपयुक्त ( ) अति उपयुक्त ( )

ख) स्थान (Space) : कम ( ) ठिक्क ( ) पर्याप्त ( )

ग) पूर्वाधार : कम भएको ( ) चाहिने जति ( ) चाहिने भन्दा बढी ( )

१२. हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम रु.

क) नेपाल सरकार

जि.कृ.वि.का (रकम रु.....)

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा बजार विकास निर्देशनालय (रकम रु.....)

जिल्ला विकास समिति (रकम रु.....)

ख) गैह्र सरकारी संस्था

.....(रकम रु.....)

.....(रकम रु.....)

ग) अन्य

.....(रकम रु.....)

.....(रकम रु.....)

१३. विविध :

क) बजारमा दर्ता गरी बसेका व्यापारीको संख्या : .....

ख) दैनिक बजारमा आउने विक्रेताहरूको संख्या : .....

ग) दैनिक बजारमा आउने क्रेताहरूको संख्या : .....

घ) दैनिक बजारमा कारोवार रकम रु. ....

१४. बजारमा कार्यरत कर्मचारीहरू/ज्यामी/लेबरहरूको सामाजिक सुरक्षाको लागि के व्यवस्था गरि
एको छ ?

.....
.....

१५. बजार सञ्चालनमा देखिएका समस्याहरूको प्राथमिकिकरण

(क) ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या ( )

(ख) पूर्वाधारको यथेष्ट विकास हुन नसक्नु ( )

(ग) माथिल्लो निकायबाट अनुगमन अभाव ( )

(घ) बजार सञ्चालनमा अनुभवको कमी ( )

(ङ) बजार सञ्चालन एवं सुदृढीकरण आर्थिक श्रोतको कमी ( )

(च) व्यवस्थापकीय ( )

१६. आवश्यक सुभावहरू:

.....
.....
.....

.....
.....
.....

प्रश्नावली भर्ने कर्मचारीको दस्तखत : .....

प्रश्नावली भर्ने कर्मचारीको नाम : ..... सम्पर्क नं. : .....

ठेगाना : .....

मिति

कृषि उपज थोक बजारको परिचय

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.	न.पा./गा.वि.स.		वडा		फोन नं.	प्याक्स नं.	इमेल	कृषि बजारको वेबसाईट
				साविक	हाल	साविक	हाल				
१	काभ्रे कृषि बजार माल्टिपपौज प्रा.लि.	काभ्रे	न.पा.			१०	६	०११-६६३३७५		ambkaimaisina6@gmail.com	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	न.पा.	शिवमन्दिर गा.वि.स.	कावासोती न.पा.	३	२	०७८-५४०४७६		kawasotisunita@gmail.com	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	न.पा.	ढल्केवर	मिथिला न.पा., ढल्केवर	३	५	०४१-५६००५८	०४१-५६००५८	apmmodhatkewar@gmail.com	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	न.पा.	कमलामाई न.पा.	कमलामाई न.पा.	६	६	०४७-५२०४५४	०४७-५२०४५४	griathapa9897@gmail.com	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	न.पा.	नेत्रगंज न.पा.	लालबन्दी न.पा.	६	१	०४६-५७०२२८	०४६-५७०२२८	newalpur.krishiupaj@gmail.com	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	न.पा.	लालबन्दी न.पा.	लालबन्दी न.पा.	१	७	०४६-५०१०४७	०४६-५०१०४७	labandisariahi12345@gmail.com	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	न.पा.	घोराही न.पा.	घोराही उप महानगरपालिका	१०	१४	०८२-५६१४२०		ratnaghi123@gmail.com	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	न.पा.	धानवाड	कपुरकोट	३	३	०८८-४१००२४		sshovakar@yahoo.com	
९	बुलबुले, क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	न.पा.	विरन्द्रनगर न.पा.	विरन्द्रनगर न.पा.	६	६	०८३-५२४२७३		bululekrishibazar@yahoo.com	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	म.न.पा.		पोखरा लेखनाथ महानगरपालिका		९	०६१-५३२५९२	०६१-५३०७५५	apmmc_pokhara@yahoo.com	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	न.पा.	कोहलपुर न.पा.	विरन्द्रनगर न.पा.	३	११	०८१-५४१८४०		apmmckph@gmail.com	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	न.पा.	धरान उप महानगरपालिका	धरान उप महानगरपालिका	१३	१३	०२५-५२२९३४		dharanbazar@gmail.com	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ	म.न.पा.	काठमाडौँ महानगरपालिका	काठमाडौँ महानगरपालिका	१४	१४	०१-४२७९३५१		suryakamalpv67@gmail.com	balkhuvegetables.com
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ	म.न.पा.	काठमाडौँ महानगरपालिका	काठमाडौँ महानगरपालिका	१३	१३	०१-५१२३०८६	०१-५१२३०९०	kaimatimarket@gmail.com	kaimatimarket.gov.np

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.	न.पा./गा.वि.स.		वडा		फोन नं.	फ्याक्स नं.	इमेल	कृषि बजारको वेबसाइट
				साविक	हाल	साविक	हाल				
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	न.पा.	बिर्तामोड न.पा	बिर्तामोड न.पा	६	५	०२३-५४०००२	०२३-५४०७८८	kub.btm1@gmail.com	
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	न.पा.	अत्तरिया न.पा.	गोदावरी न.पा	१३	१	०९१-५५११२४			
१७	भिमदत्त न.पा. सञ्जी मण्डी ४, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	न.पा.	भिमदत्त न.पा.	भिमदत्त न.पा.	४	४	९८४८ ७१९६४२			
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	न.पा.	मदनपोखरा न.पा.	तानसेन न.पा.	८	९	०७५-४१२०२५		padampaudyai@gmail.com	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	उप.म.न.पा.	बुटवल न.पा.	बुटवल उप.म.न.पा.	८	६	०७१-५४२०६१		regmbishnu@gmail.com	

बजारले सा दिने/लिने क्षेत्र न.पा./गा.वि.स. को संख्या

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	पूर्व		पश्चिम		उत्तर		दक्षिण		बजार स्थापना भएको साल (महिना/गते/वर्ष)
			साविक	हाल	साविक	हाल	साविक	हाल	साविक	हाल	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिप्रापोज प्रा.लि.	काभ्रे									१०/२८/२०६९
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	प्रगतिनगर	डण्डा	डण्डा	धौवादी, हसौरा, जुगोपानी	धौवादी, हसौरा, जुगोपानी, जोबारी	पिनौली कावासोती	पिनौली कावासोती		०३/२३/२०५१
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	ढल्केबर, नकटाक्षिप्त, पुपवालापुर, हरिहरपुर,	मिथिला न.पा., क्षिरेश्वरनाथ, चारनाथ, धनुषाधाम न.पा.	यज्ञभूमी, धनुषाधाम, वेगाडावर, लखुभीनीवास, किसाननगर	मिथिला न.पा., ढल्केबर, वटेश्वर, गाउँपालिका, किसाननगर	मिथिला न.पा., ढल्केबर, वेगाडावर, नकटाक्षिप्त	धौवादी, हसौरा, जुगोपानी	मिथिला न.पा., ढल्केबर, क्षिरेश्वरनाथ न.पा., महेन्द्रनगर वटेश्वर, डीगम्बरपुर	मिथिला न.पा., ढल्केबर, क्षिरेश्वरनाथ न.पा., महेन्द्रनगर वटेश्वर, डीगम्बरपुर	२०५५

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	पूर्व		पश्चिम		उत्तर		दक्षिण		बजार स्थापना भएको साल (महिना/गते/वर्ष)
			साविक	हाल	साविक	हाल	साविक	हाल	साविक	हाल	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं									वि.सं. २०४३ आश्विन १५ गते तत्कालिन कृषि बजार सेवा विभाग अन्तर्गत स्थापना भएको, विकास समिति ऐन २०१३ अन्तर्गत २०५१ फाल्गुन १ गते कालिमाटी फलफूल तथा तरकारी थोक बजार विकास समिति गठन भई बजार निरन्तर संचालनमा रहेको
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, विर्तामोड	झापा									२०४९ साल फाल्गुन १३ गते विधिवत रुपमा सरकारी स्तरबाट शुरुवात भएको र समितिबाट २०७३/०९/०३ गतेबाट
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	श्रीपुर गा.वि.स.	गोदावरी	मालाखेती	गोदावरी	श्रीपुर गा.वि.स. मालाखेती	गोदावरी	कंचनपुर	कंचनपुर गाउँपालिका	०९/१७/२०५६
१७	कृषि उपज बजार, महेंद्रनगर	कंचनपुर	साढो गा.वि.स.	वेदकोट न.पा.	दोधारा चौदानी गा.वि.स.	महाकाली न.पा.	भीमदत्त न.पा.	भीमदत्त न.पा.	भीमदत्त न.पा.	भीमदत्त न.पा.	२०३३
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	मदनपोखरा १, ६	तानसेन ९	मदनपोखरा ८, तानसेन न.पा. १४	तानसेन न.पा. ७, ९	तानसेन १४	तानसेन ६	मदनपोखरा ३, ४	तानसेन ८	०३/३१/२०५८
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	देवदह गा. वि. स.	देवदह न.पा.	सालझण्डी गा. वि. स.	सैनमैना न.पा.	बुटवल न.पा.	बुटवल उप म. न.पा.	जोगिकुटी/करहिया गा. वि. स.	तिलोत्तमा न.पा.	२०६४/२०६७-०५-२० संचालनमा आएको

स्थ भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजारले ओगटेको क्षेत्रफल (रोपनी/ विघा/ हेक्टर)	जग्गाको स्वामित्व						अन्य स्वामित्वको हकमा बजारले के दिनु पर्ने हुन्छ ?	कैफियत		
				उपभोक्ता समिति	विद्यालय	गा.वि.स./ न.पा.	नेपाल सरकार	सार्वजनिक	नीजि			अन्य	कसको नाममा रहेको
१	काभ्रे कृषि बजार माल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	९ रोपनी						√		१२९२०००/-		
२	कावासोती कृषि थाक बजार	नवलपरासी	२.६ हे. (४ विगाहा)				√						
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	१ विघा ३ कटा ६ धुर				√						खाद्य तथा कृषि बजार सेवा विभाग
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	०-४-१२ विगाहा				√						
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	१-९-३ विगाहा		√							कुल आम्दानीको ७०% विद्यालय, १०% स्थानीय गाउँपालिका, २०% कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवजीवन माध्यमिक विद्यालय, जुटपानी
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	०-२-० विगाहा			√						कुल आम्दानीको ७०% विद्यालय, १०% स्थानीय गाउँपालिका, २०% कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी नगरपालिका, सर्लाही ०-४-० (चार कटा) नम्बरी जग्गा २ ०-१०-० (दश कटा) ऐलानी गरी जग्गा ०-१४-० (चौध कटा) जग्गा यस कृषि उपज बजार संचालक समितिसंग भोग चलन गर्ने सम्झौता भएको

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजारले ओगटेको क्षेत्रफल (रोपनी/ विघा/ हेक्टर)	जग्गाको स्वामित्व							नीजि भाए			अन्य स्वामित्वको हकमा बजारले के दिनु पर्ने हुन्छ ?	कैफियत
				उपभोक्ता समिति	विद्यालय	गा.वि.स./ न.पा.	नेपाल सरकार	सार्वजनिक	नीजि	अन्य	कसको नाममा रहेको	कति समयको लागि लिएको	वार्षिक भाडा (रु.)		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	०-७-० विगाहा				√			घोराही नगर विकास समिति					
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	३ रोपनी			√									
९	बलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	१८ कठा			√									
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	४६ रोपनी							पोखरा उपत्यका नगर विकास समिति				२०६७/०३/०१ गतेबाट थुप्रै भाएका भाडा बजारले घाटा नाफा जे भएता पनि रु. ४५०००/- मा १०% वार्षिक छिदी गरेर दिनु पर्ने	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	१ विगाहा				√								
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	१-१३-१२.५ विगाहा				√		√						
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	१० रोपनी												
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	४५ रोपनी				√								

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजारले ओगटेको क्षेत्रफल (रोपनी/ बिघा/ हेक्टर)	जग्गाको स्वामित्व							नीजि भए	अन्य स्वामित्वको हकमा बजारले के दिनु पर्ने हुन्छ ?	कैफियत		
				उपभोक्ता समिति	विद्यालय	गा.वि.स./ न.पा.	नेपाल सरकार	सार्वजनिक	नीजि	अन्य				कसको नाममा रहेको	कति समयको लागि लिएको
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	३-१९ विगाहा			√	√								
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	३ विगाहा १८ कठा				√								
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	१ विगाहा			√								भीम दत्त न.पा.	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	१ रोपनी					√							
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	२ विगाहा ७ कठा			√								बुटवल उप महानगरपालिका, खुद मुनाफाको ४० प्रतिशत (गत बर्ष रु. ३५६००० लगको), तथा भाडाकर १४/रु. ३,४०००)	बुटवल उपमहानगरपालिका

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	सेड संख्या	सेडले ओगटेको क्षेत्रफल (वर्ग फिटमा)	कार्यालय भवन			कोठा संख्या
					संख्या	कच्ची	पक्की	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	१३०	८*१२, ३९*१०	१		√	५
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	१५					
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	४०	४०००	१		√	६
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	६६	१०*१०	३		√	६६
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	५०		१	√		११
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	१५	१२*१८	१		√	२
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	५१	१७*५०	१		√	१
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	४		१		√	२
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	१८					
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	२		२		√	२
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	१७	२२३००	१		√	१
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी			१		√	४
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं						
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	८		२		√	२०
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा			१	√		१२
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	३०	१२*११	१		√	६
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	केचनपुर	८७	१०*१२	१	√		१०
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	२		१			४
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	६५	४८४००	१		√	७

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	मोटर बाटोको व्यवस्था		व्यवस्था भए कस्तो किसिमको		शौचालयको व्यवस्था		व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको	
			छ	छैन	कच्ची	पिच	छ	छैन	कच्ची	पक्की
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	√		√		√			√
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√		√		√			√
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√		√		√			√
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√			√	√			√
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	√		√		√			√
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√			√	√			√
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√			√	√			√
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√			√	√			√
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√		√		√			√
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	√			√	√			√
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√		√		√			√
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√			√	√			√
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ	√		√		√			√
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ	√			√	√			√
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√		√		√			√
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√			√	√			√
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	√				√			
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	√			√	√			√
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	√			√	√			√

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	खानेपानी व्यवस्था		व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको		कम्पाउण्ड वालको व्यवस्था		व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको	
			छ	छैन	ट्युबवेल्	धारा	छ	छैन	काँडितार	ईटा/सिमिन्ट
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	√			√	√			√
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√			√		√	√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√			√	√			√
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√			√	√			√
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	√			√	√			
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√			√	√			√
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√			√	√			√
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		√				√		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√			√	√			√
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	√			√	√			√
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√			√	√			√
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√			√	√			√
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	√			√	√		√	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	√		√	√	√			√
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√		√		√			√
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√				√			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	√			√		√		
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		√				√		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	√			√		सटर ले नै कम्पाउण्ड वाल		

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बिजुलीको व्यवस्था		साधनको व्यवस्था		व्यवस्था भए कस्तो प्रकृतिको		पार्किगको सुविधा	
			छ	छैन	छ	छैन	सवारी साधन	ढुवानी साधन	भएको	नभएको
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	√			√			√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√			√				
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√			√			√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√			√				√
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	√			√			√	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√			√				√
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√			√			√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√			√				√
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√			√				√
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	√			√			√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√			√				
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√			√			√	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	√		√				√	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	√		√		√		√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√			√				√
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√			√			√	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	√		√				√	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	√		√			√		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	√			√			√	

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	भएमा कति गाडी अट्छ ?	गोदामको व्यवस्था		छ भने कति क्षमताको (मे. टन.)	शितभण्डारको व्यवस्था		छ भने कति क्षमताको (मे.टन.)
				छ	छैन		छ	छैन	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	१०		√			√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी			√			√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	३०	√		१०		√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√		३		√	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही		√				√	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालवन्दी, सर्लाही			√			√	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	५		√			√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		√		२०		√	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत			√			√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की			√			√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके			√			√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी							
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	१०००	√		१००	√		५
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	२००		√			√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा		√		५०		√	
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	१०	√			√		
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	४० मो.सा.		√			√	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		√				√	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	सड टुला ८०		√			√	

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	प्लाष्टिक क्रेट सुविधा		छ भने क्रेट संख्या	ढक/तराजुको व्यवस्था		छ भने कस्तो किसिमको		कृषक चौतारी		
			छ	छैन		छ	छैन	डिजिटल	सामान्य	संख्या	लम्बाई (फिट)	चौडाई (फिट)
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	√		२००	√		√		१	७५	७०
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√		√		√	√			
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√			√			√	१	७०	२०
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√		√		√		१	१०	१०
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	√				√			२		
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही		√		√		√		०		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√		८	√		√		०		
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		√		√		√				
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत		√			√					
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√		√				२	२०	१०
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके		√		√		√		१	६३	१९.३३
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी		√		√		√		१		
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं				√		√				
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं		√		√		√		२	६३, ३०	१९, १९
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा		√			√				५०	२०
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√		१०	√			√			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√				√				
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	√		२००	√		√				
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही		√	आफ्नो आफ्नो	√		√		१	४०	१६

भौतिक सुविधा/सेवा (पूर्वाधार सम्बन्धी)

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	ढल विकासको व्यवस्था		चमेना गृह/होटलको संख्या	फोहोर व्यवस्थापन कसरी गरिन्छ	सेफटीट्यांकी	
			भएको	नभएको			भएको	नभएको
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपपोज प्रा.लि.	काभ्रे	√		२	पहिला कुहिने वस्तुहरु संकलन गरी मल बनाई बेच्ने गरको तर हाल अलिक अव्यवस्थित रहेको	√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√	सामान्य चिया पसल	कुहिने तथा नकुहिने फोहोर छुट्याई कुहिनेबाट मल निर्माण गरिएको	√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√		३	फोहोर संकलन गरी मि.न.पा.बाट व्यवस्थापन गरिएको	√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√		३	नगरपालिकाले उठाउने गरेको	√	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही		√	२	व्यजस्थापन गर्ने नगरेको	√	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√		०	नगरपालिकाका कर्मचारीहरुले दैनिक फोहोर उठाई निश्चित स्थानमा व्यवस्थापन गर्ने गरेको		√
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√		०	नगरपालिकाको गाडीले उठाउने गरेको	√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√			बजारको प्याकिग लेबरबाट फोहोर व्यवस्थापन गर्ने गरेको		√
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत		√		फोहोर व्यवस्थापन खासै नभएको		√
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√	५	नगरपालिकाले मासिक शुल्क लिएर लेजाने गरेको	√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√		१	कार्यालयको पछाडी कुहिने खलको फोहोरलाई चारैतिरबाट ईटाको गाहो लगाएर व्यवस्थापन गर्ने गरिएको साथै RISMFP बाट हाईड्रोलिक टुली लिई न.पा.बाट फोहोर व्यवस्थापन गर्ने कार्यक्रम शुरु गर्ने योजना रहेको		√
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√					
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	√		४	फोहोर संकलन केन्द्रमा जम्मा गरी मलकारखानामा लगिने गरेको	√	
१४	कालीमाटी फलफुल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	√		५	नीजी क्षेत्रको संलग्नतामा दैनिक रुपमा फोहोर संकलन गरी काठमाडौं महानगरपालिकाको डम्पिड साईटमा लगी व्यवस्थापन गर्ने गरिएको	√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, विर्तामोड	झापा	√		१८	फोहोर व्यवस्थापन ठेकामा दिईएको	√	
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√		२	फोहोर संकलन गरी खाल्डोमा पुर्ने गरिएको	√	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√	८	नगरपालिकाले लाने गरेको		
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		√		खाडलमा पुर्ने गरिएको	√	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	√		१	नगरपालिकाबाट ठेका मासिक रु. ६००००	√	

बजार संचालक समिति/कर्मचारी

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालक समितिको गठन मिति (महिना/गते/वर्ष)	बजार संचालक समितिको गठनको आधार			
				कृषि बजार संचालन निर्देशिका, २०५३	विकास समिति ऐन	सहकारी मार्फत	अन्य
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	१२/३०/२०७३			√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	०२/०३/२०७२	√			
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	०३/११/२०७२	√			
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	०६/१३/२०७२	√			
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	०३/१५/२०७१	√			
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	०३/१६/२०७१	√			
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	११/१५/२०७१	√			
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	०२/२६/२०७२	√			
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	०१/२९/२०७३	√			
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	०६/०६/२०७१	√			
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	१०/२७/२०७०	√			
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	०२/१६/२०७२	√			
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं					
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	विकास ऐन २०१३ अन्तर्गत २०५१ र २०५८ मा जारी भएको गठन आदेश अनुसार	विकास समिति ऐन २०१३			
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, विर्तामोड	झापा	०२/१०/२०७०	√			
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	१२/१२/२०७१	√			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	केचनपुर	२०७२				
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	०६/२७/२०७२	√			
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	१०/२३/२०७२	√			

बजार संचालक समिति/कर्मचारी

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालक समितिमा रहेका प्रतिनिधि संख्या			बजार संचालक समितिको अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नं.
			कृषक	व्यापारी	अन्य		
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	२	२	५	पूर्णचन्द्र सिग्देल	९८५१०५७७२५
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	३	३	३	लेखनाथ बस्याल	९८५७०४००६९
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	३	३	३	राम किसुन ठाकुर	९८१७६१७५९२
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	३	३	२	नरेश देवकोटा	९८४४०४५४००
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	३	३		ब्रम्हदेव महतो	९८५४०३६५७८
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	३	३	३	प्रमोद प्रसाद थपलिया	९८५४०३५८८६
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	३	४	६	गुलाम रसुल	९८५७८३०४७०
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	६	३		शोभाकर शर्मा	९८४७८४२३६४
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	३	३	३	हर्क बहादुर खत्री	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	३	३	२	रुद्र प्रसाद खनाल	९८५६०२०११३
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	३	३	३	छुविलाल भट्टराई	९८५८०२३३४१
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी				काजी गिरी	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं				रामकृष्ण कुँवर	९८५१०४५५९१
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं				काशीराज दाहाल, सहसचिव, कृषि विकास मन्त्रालय	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, विर्तामोड	झापा				प्रकाश कुमार डाँगी	९८५२६७११०९
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	३	३	३	नन्दलाल भट्ट	९७४९००४९०४
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	केचनपुर		११	२	विशाल सोनार	९८०९४१०७००
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा				पदमराज पौड्याल	९८४७११६६२०
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	३	३	३	कलाधर पन्थी	९८५७०३१०९४

बजार संचालक समिति/कर्मचारी

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार व्यवस्थापकको नाम	सम्पर्क नं.	संचालक समितिको बैठक नियमित बस्ने	
					गर्दछ	गर्दैन
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	अम्बिका तिमल्सिना	९८५१०७०२४०	√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	सुनिता चापागाई	९८४७१४३८६१	√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	शम्भुनाथ दास	९८४४०२२६८९	√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	नवराज खड्का	९८४४०९५०८३	√	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही			√	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	शम्भु प्रसाद घिमिरे	९८४४५३७५५	√	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	श्रीरत्न घिमिरे	९८६८६६६६५६	√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	कृष्ण बुढाथोकी	९८४७९१७७०६		√
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	केशर बहादुर राष्कोटी	९८४८०७५८२५	√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	रुपा कुमारी दाहाल	९८४६०४५५१७	√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	चित्रा कुमारी पाठक	९८५८०३४०३०	√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	लक्ष्मण भट्टराई		√	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	श्याम प्रसाद लामिछाने	९८५१२०७०७०	√	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	तेजेन्द्र प्रसाद पौडेल, कार्यकारी निर्देशक	९८४७०४१५६४	√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, विर्तामोड	झापा	सुरेश कुमार कामत	९८४२१६१०९९		√
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	लक्ष्मी नौन्याल	९८४८४४४७४७	√	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	केचनपुर	तर्कराज भट्ट	९८४८७१९६५२	√	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	वेद प्रसाद सुवेदी	९८४६२१३२१२	√	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	अब्दुल कायम मुसलमान	९८५७०३१०९३	√	

बजार संचालक समिति/कर्मचारी

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	यदी बस्ने गर्दछ भने वर्षको कति पटक ?	यदी बस्दैन भने के कारणले बस्दैन ?
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	१२	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	१२	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	१५	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	१२	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	१२ देखि १८	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	१२	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	१० देखि १४	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	४	प्रत्येक वर्ष बजार ६ महिनामात्र संचालनमा आउने भएकोले
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत		
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	२५	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	१६	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	१२ देखि १६	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं		
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं		
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, विर्तामोड	झापा		सरकारी स्तरको समिति भएकोले समय दिन नसकिएकोले
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	१२	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	केचनपुर	१२	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	१७ देखि १८	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	१७	

बजार स्थलमा रहेका कर्मचारीहरूको संख्या

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	अम्बिका तिमल्सिना गोपाल बँदूध्य आइतमान लामा भूपेन्द्र विष्ट रोजी देउला सुभद्रा तिमल्सिना	बजार व्यवस्थापक कर्मचारी गार्ड गार्ड सूचीकार कार्यालय सहयोगी	स्नातक तह प्रमाणपत्र तह साधारण लेखपढ साधारण लेखपढ साधारण लेखपढ एस.एल.सी.	सम्पूर्ण काँटा हेर्ने	
२	कावासीती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	सुनिता चापागाईं शर्मिला अधिकारी टेक बहादुर मगर	व्यवस्थापक कार्यालय सहायक फोहोर व्यवस्थापक	प्रमाणपत्र तह प्रमाणपत्र तह साधारण लेखपढ	कार्यालय व्यवस्थापन फोहोर व्यवस्थापन	करार
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	शम्भु नाथ दास निलम कुमारी रोक्का मान्ते बहादुर धनामगर भोला महतो राम सुदे महतो सिहँधर मल्लिक (डुम)	बजार व्यवस्थापक कम्प्यूटर अपरेटर पियन/चौकीदार सुरक्षा गार्ड सुरक्षा गार्ड सफाई कर्ता	आई.कम. आई.ए. काँटा/प्रवेश साधारण लेखपढ साधारण लेखपढ साधारण लेखपढ	प्रशासन/लेखा तथ्यांक/बजार सूचना शान्ति सुरक्षा शान्ति सुरक्षा शान्ति सुरक्षा सरसफाई	स्थायी स्थायी स्थायी अस्थायी अस्थायी अस्थायी
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	नवराज खड्का अमृता अधिकारी	बजार व्यवस्थापक कम्प्यूटर अपरेटर	एस.एल.सी. आई.एड.	लेखा सम्बन्धी कम्प्यूटर सम्बन्धी प्राविधिक	स्थायी स्थायी

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार
			मसली नेपाली	कुचिकार	साधारण लेखपढ	सरसफाई	करार
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपरा, सर्लाही	सुनिता आचार्य	कम्प्युटर अपरेटर	प्रमाणपत्र तह	प्रगति, नगदी रसिद, मासिक भाडा संकलन, आवश्यकता अनुसार अन्य कार्य	करार
			महेन्द्र मल्लिक	मेस्तर	साधारण लेखपढ	सरसफाई	अस्थायी
			इन्दल मल्लिक	मेस्तर	साधारण लेखपढ	सरसफाई	अस्थायी
			शम्भु प्रसाद घिमिरे	बजार व्यवस्थापक	एस.एल.सी.	प्रशासन, व्यवस्थापन	करार
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	मिरा कुमारी अधिकारी	कम्प्युटर अपरेटर	प्रमाणपत्र तह	कम्प्युटर सम्बन्धी, प्रशासन	करार
			जयदेव घिसिंग	सुरक्षा गार्ड	एस.एल.सी.	सुरक्षा, प्रशासन	करार
			हरि प्रसाद धमला	सुरक्षा गार्ड	एस.एल.सी.	सुरक्षा, प्रशासन	करार
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	श्रीरत्न घिमिरे	व्यवस्थापक	आई.एड.	बजारको कार्य सम्पूर्ण	करार
			पदम बहादुर साँकी	कुचिकार	साधारण लेखपढ	सरसफाई	करार
			कृष्ण बुढाथोकी	व्यवस्थापक	प्रमाणपत्र तह	व्यवस्थापकिय	करार
			केशर बहादुर राष्कोटी	व्यवस्थापक	आई.ए.	व्यवस्थापकिय	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	रमिता थापा	स.ले.पा.	प्रमाणपत्र तह	लेखा व्यवस्थापक	
			विष्णु प्रसाद न्यौपाने	का.स.	एस.एल.सी.	चौकीदार	
			धनराज कट्टेल	का.स.	एस.एल.सी.	चौकीदार	

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	रुप कुमारी दाहाल	योजना सहायक	टि.एस.एल.सी.	तथ्यांक संकलन	
			मनोज कुमार ढुंगाना	शुल्क संकलक	बि.ए.	शुल्क संकलन	
			सूर्य प्रसाद बास्तोला	शुल्क संकलक	एस.एल.सी.	शुल्क संकलन	
			बद्री नाथ शर्मा		साधारण लेखपढ	सुरक्षा गार्ड	
			धन बहादुर तामांग		साधारण लेखपढ	सुरक्षा गार्ड	
			अर्जुन बहादुर बस्नेत		साधारण लेखपढ	सुरक्षा गार्ड	
			अशोक चौधरी		एस.एल.सी.	कार्यालय सहयोगी	
			पूतली वि.क.	सरसफाई कर्ता	साधारण लेखपढ	सरसफाई	
			सफल टाक्सफोर्स (४ जना)			सुरक्षा गार्ड	
			चित्रा कुमारी पाठक	व्यवस्थापक	स्नातक तह	व्यवस्थापन	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	जालु थारु	का.स.	७ कक्षा पास	चौकीदार	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी					
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	राम कृष्ण कुँवर	कार्यकारी निर्देशक			
			श्याम प्रसाद लामिछाने	व्यवस्थापक			
			रेशव जोशी	लेखापाल			
			रेशम तामांग	प्रशासन सहायक			
			रत्नकाजी श्रेष्ठ	बजार सहयोगी			
			गार्ड				
			बजार सरसफाई				

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	तेजेन्द्र प्रसाद पौडेल	कार्यकारी निर्देशक				
			अर्जुन प्रसाद अर्याल	सहायक कार्यकारी निर्देशक				
			विनय श्रेष्ठ	उप निर्देशक				
			विदुर प्रसाद आचार्य	उप निर्देशक				
			मनोज धिताल	वरिष्ठ बजार संचालन अधिकृत				
			एकनारायण अर्याल	वरिष्ठ कानून अधिकृत				
			प्रतिक अधिकारी	वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत				
			केशव प्रसाद प्रसाई	लेखा अधिकृत				
			रमेश डंगोल	योजना अधिकृत				
			सत्य नारायण कर्मचार्य	अनगमन तथा निरीक्षण अधिकृत				
			दयानिधि दवाडी	प्रशासकीय अधिकृत				
			देश बन्धु के.सी.	लेखा अधिकृत				
			धननारायण साहु	बजार संचालन अधिकृत				
			रविन्द्र कुमार बस्नेत	सुरक्षा ईन्चार्ज				
विजय राज सापकोटा	स्टोरकिपर							
नारायण रुपाखेती	तथ्यांक तथा सूचना सहायक							
शुसिला देवी बस्नेत	बजार सहायक निरीक्षक							

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार
			विष्णुमाया पन्त	बजार सहायक			
			राजकुमार भण्डारी	लेखापाल			
			गणेश बोहोरा क्षेत्री	निर्माण तथा बजार सहायक			
			राजेश श्रेष्ठ	निर्माण तथा बजार सहायक			
			रमा रानाभाट	निजि सहायक			
			विनोद श्रेष्ठ	क्यासियर			
			कल्पना कुमारी न्यौपाने लामिछोने	बजार सहायक			
			विश्वनाथ कोईराला	बजार सहायक निरिक्षक			
			वीर बहादुर लामा	भारी सवारी चालक			
			राजन पोखरेल	भारी सवारी चालक			
			सूर्य माली	हलुका सवारी चालक			
			केशव प्रसाद आचार्य	सुरक्षा गार्ड			
			राजेन्द्र बहादुर डांगी	सुरक्षा गार्ड			
			उत्तम प्रसाद स्वौर	कार्यालय सहयोगी			
			मान बहादुर गुरुड	कार्यालय सहयोगी			
			लिला बहादुर खत्री	कार्यालय सहयोगी			
			भवानी पोखरेल	कार्यालय सहयोगी			
			अशुनी पाण्डे	कार्यालय सहयोगी			
			दिप बहादुर न्यौपाने	सुरक्षा गार्ड			करार

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	सुरेश कुमार कामत	व्यवस्थापक	बि.ए. ईको.	बजार व्यवस्थापन	स्थायी
			मायादेवी राजवंशी	तथ्यांक संकलक	एस.एल.सी.	बजार मूल्य सूचना तथा तथ्यांक संकलन	स्थायी
			काशिनाथ अधिकारी	बजार निरिक्षक	एस.एल.सी.	बजार निरिक्षण तथा भाडा संकलन	स्थायी
			दिव्या सिटौला	कम्प्युटर अपरेटर	एस.एल.सी.		करार
			विष्णु बहादुर राई	का.स.	साधारण लेखपढ		स्थायी
			हरि प्रसाद कडरिया	सुरक्षा गार्ड	साधारण लेखपढ	रात्री सुरक्षा	स्थायी
			सूर्य बहादुर घले	सुरक्षा गार्ड	साधारण लेखपढ	रात्री सुरक्षा	अस्थायी
			विजय गुरुङ	सुरक्षा गार्ड	साधारण लेखपढ	रात्री सुरक्षा	अस्थायी
			भैरव बहादुर राई	सुरक्षा गार्ड	एस.एल.सी.	रात्री सुरक्षा	अस्थायी
			सन्तोस राई	सुरक्षा गार्ड	एस.एल.सी.	गेटमा सुरक्षा दिवा	अस्थायी
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	राजकुमार मल्लिक	कुचिकार		बजारको सरसफाई	करार
			लोकराज उपाध्याय	सदस्य सचिव	बि.ए.		
			लक्ष्मी नौन्याल	मुखिया	एस.एल.सी.		
			राम सिंह बिष्ट	चौकीदार	साधारण लेखपढ	सुरक्षा	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	नरबहादुर सिंह	चौकीदार	साधारण लेखपढ	सुरक्षा	
			तिर्थ बहादुर चौधरी	कुचिकार	साधारण लेखपढ	सरसफाई	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देशीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	वेद प्रसाद सुवेदी	व्यवस्थापक	बि.ए.	बजार व्यवस्थापन	करार
				व्यवस्थापक	आई.कम.		

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कर्मचारीको नाम	पद	योग्यता	कार्य जिम्मेवारी	स्थायी/करार
१९	कृषि उपज बजार स्थल रुपन्देही	रुपन्देही	अब्दुल कायम मुसलमान	व्यवस्थापक	I. Sc. Ag.	बजार व्यवस्थापन	स्थाई
			सिता पौडेल	कार्यालय सहायक	आ. ई. ए.	प्रशासन	करार
			बिष्णु रेग्मी	कार्यालय सहायक	बि. कम	आर्थिक	करार
			राधा भुर्तेल	कार्यालय सहायक	आ. ई.	आर्थिक प्रशासन	करार
			सोमला रेग्मी	कार्यालय सहायोपी	एस एल सी	सरसफाई	करार
			प्रकाश थापा मगर	चौकीदार	सामान्य लेखपढ	सुरक्षा	करार
			सन्तोष भण्डारी	चौकीदार	सामान्य लेखपढ	सुरक्षा	करार
			क्षमण भण्डारी	चौकीदार	सामान्य लेखपढ	सुरक्षा	करार
			खुमानन्द आचार्य	चौकीदार	सामान्य लेखपढ	सुरक्षा	करार
			सन्त बहादुर दमाई	सफाईकर्मी	सामान्य लेखपढ	सुरक्षा	करार
			कम्पनीबाट आएको गाई (४ जवान)	गाई	सामान्य लेखपढ	सुरक्षा	करार

कारोबार सम्बन्धमा

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण		त्यस बजारमा आगमन गर्ने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)		उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)		थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)		
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	आलु	काभ्रे, दोलखा, सिन्धुली, रामेछाप, बर्दिबास	५९४०	काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर	५९४८		२४		
			प्याज		४३२०		१०८०		२४		
			लासुन		१०८०		२७०		१५०		
			गोलभेंडा		७२८०		८८		२५		
			काँक्रो		१८८०		२७०		२०		
			काउली		४५०		११२		१५		
			बन्द		४५०		११२		१५		
			हरियो साग		३६०		९०		१०		
			भिन्डी		५४०		१३५		१५		
			करेला		१०००		१३०		१५		
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	आलु	भारत	६१२	चितवन, काठमाडौं, रुपन्देही			१५		
			गोलभेंडा		१८०			१५			
			प्याज		४२०			२०			
			लासुन		२४			१३०			
			काँक्रो				२१०	१५			
			बोडी				१३०	२०			
करेला				१४५	२५						

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु त्यस बजारमा आगमन हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत		
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	गोलभेडा सानो	धनुषा, महोत्तरी	२१३५	१००	महोत्तरी, धनुषा, सिन्धुली, उदयपुर, स्थानीय	१६०३.१	७५		३१३५	२७/५१		
				धनुषा, महोत्तरी	२०७४	१००	महोत्तरी, धनुषा, सिन्धुली, उदयपुर, स्थानीय		८०		२०७४	३७/२२		
				धनुषा, महोत्तरी, भारत	७४८०	९०	धनुषा, महोत्तरी, भारत	४११५	५५		७४८०	२६/५४		
				धनुषा, महोत्तरी	८४११.५	८०	धनुषा, महोत्तरी, सिन्धुली	१९२४.६	४०		४८११.५	३२/९४		
				धनुषा, महोत्तरी, भारत	३९००	१००	धनुषा, कास्की, महोत्तरी	१९५०	५०		३९००	२१/९४		
			परवल	धनुषा, महोत्तरी, सप्तरी, भारत	३३६०	९०	धनुषा, महोत्तरी, काठमाडौं, सिन्धुली	२०१६	६०	३३६०	४२/९०			

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			त्यस बजारमा आगमन हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु जाने मुख्य क्षेत्रको विवरण	त्यस बजारबाट अन्यत्र (कल बजारमा भएको खपत (कल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)			औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत		क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल	
			बेसार	धनुषा, महात्तरी	१५१०	१००	धनुषा, महात्तरी, भारत	९०६	६०		१५१०	१७/७८		
			आँप माल्दो	धनुषा, महात्तरी	२१२५	१००	मकवानपुर, काठमाडौं, पोखरा, धनुषा	१४८७.५	७०		२१२५	५१/४२		
			विकासे आँप	धनुषा, महात्तरी	१६३५	९०	बारा, पर्सा, धनुषा, महात्तरी	१२२६.२	७५		१६३५	२४/०४		
			तरबुजा	धनुषा, सिरहा, भारत	२५३०	१००	धनुषा, महात्तरी	१२६५	५०		२५३०	६७/१२		
			गोलभेडा	रतनचुरा	७.५	३५								
			काउली	लालबन्दी	१५	५५								
			अदुवा	भद्रकाली	६५	९०	भारत	४५	६५					
			जुनार	तीनकन्या, अन्य	४५	८५	बाहिरी जिल्ला	३५	५५					
			सुन्तला	तीनकन्या, अन्य	४५	८५	बाहिरी जिल्ला	३५	५५					
			आलु	विभिन्न स्थान	७५	७५								
			प्याज	बाहिरी जिल्ला र भारत	७५	७५								

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु त्यस बजारमा आगमन हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य			
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत					
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	लासुन	चीन र भारत	८५	८५											
			बन्दा	बाहिरी जिल्ला	६५	६५											
			आलू	बिहार/भारत	१००००	१००००										२५	
			प्याज	बिहार/भारत	७०००	७०००										२५	
			गोलभेंडा	हरिवन/स्थानीय	१००००	१००००				पोखरा, काठमाडौं,	७०००					३०	
			बोडी	स्थानीय	३०००	३०००				बटवल, विरगंज						४०	
			भिंडी	स्थानीय	२५०००	२५०००										३५	
			करेला	स्थानीय	३०००	३०००										३५	
			गोलभेंडा	स्थानीय	६५४६.१	६५४६.१						६३४९.१				३०	
			भन्टा	स्थानीय	४५५६.९	४५५६.९				काठमाडौं, पोखरा, नारायण घाट,	४४५६.९					३२.५	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	बोडी	स्थानीय	१७९८.५	१७९८.५				१६९८.५				६७.५			
			सिमि	स्थानीय	४७०७.२	४७०७.२				४६०७.२					३२		
			परवल	स्थानीय	१९९.९	१९९.९				विरगंज, चन्द्रनि	१६९.९					४०	
			भिंडी	स्थानीय	२९३६.७	२९३६.७				गाहापुर,	२८३९.७					५०	
			लौका	स्थानीय, महोत्तरी	६५९	६५९				जनकपुर, सिन्धुली,	६२९					१९	
			हरियो खुर्सानी	स्थानीय	४९३	४९३				बनेपा	४६३.१					३५	

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु त्यस बजारमा आगमन हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य					
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल							
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	गोलभेडा	स्थानीय	१०४५		स्थानीय	१०४५				३०							
				स्थानीय	५६५		स्थानीय	३६५					३५						
				सल्यान	५४०	४०	पोखरा	१०५०	६०					२७					
				सल्यान	७५०	५०	काठमाडौँ	१५५०	७०						१२		१२६०		
				सल्यान, भारत	११००	६०	बुटवल	२३५०	७५							२३		१६७०	
				गोलभेडा	१६००	४५		१६००	४५								५२.५	१६००	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	बन्दा	सल्यानका	७००	२०	बुटवल	७००	२०							१८.५	७००		
				अन्य विभिन्न क्षेत्रहरू	६००	१७	दोषि पश्चिम	६००	१७								३५	६००	
				भेडेखुर्सानी	४००	११	नेपाल	४००	११									३५	४००
				सिमि	२००			२००										६५	२००
				आलु	भारत यु.पी.	२०५२	९०	सुर्खेत, दैलेख, जुम्ला	१२३१	६०								२४	
				बलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	बाँके, बर्दिया	२२८	१०	स्थानीय	८२१	४०									२२८०
९	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	प्याज	भारत	३९५	५०	सुर्खेत	२२८	१००							२४			

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)		त्यस बजारमा आगमन हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)		उक्त वस्तु जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)		थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत		
					५०		स्थानीय बजार उपभोक्ता	१९८			
				बाँके, बर्दिया	४०		स्थानीय बजार	४०	१००		
			गोलभेंडा	भारत	१७५	१०	हुम्ला, मुगु, डोल्पा, जुम्ला, कालीकोट	१४००	८०		
				सल्यान	१०५०	६०	बाँके, कंचनपुर	३५०	२०	१७५०	३८
				सुर्खेत	१७५	१०	स्थानीय				
				बाँके स्थानीय	१७५	१०	स्थानीय				
				रोल्पा	१७५	१०	स्थानीय				
			स्याउ	जुम्ला, चीन, कालिकोट	२४००	२५% जुम्ला, कालिकोट र ७५% चीन	दैलेख, अछाम, जुम्ला, कालिकोट, मुगु	२४००	९०	२३५०	११०

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रमा आगमन गर्ने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत		
			सुन्तला	दैलेख, जाजरकोट, सल्यान, कालिकोट	२०५०	४५, २५, २०, १०	बौँके, बर्दिया, चितवन, धनगढी, भारत	२०५०	१५% भारत र बाँकी नेपालमा नै खपत	२०००	६०
			केरा	कैलाली, भारत	२१५०	४०, ६०	दैलेख, अछाम, जुम्ला, कालिकोट, मुग, बाँके, बर्दिया	२१००	१००	२१००	४०
			अनार	भारत	२०६०	१००	दैलेख, अछाम, जुम्ला, कालिकोट, मुग, बाँके, बर्दिया	२०५०	१००	२०५०	२००
			फर्सी	स्थानीय, चितवन, भारत	११००	४०, ३५, २५	दैलेख, अछाम, जुम्ला, कालिकोट, मुग, स्थानीय बजार, बाँके, बर्दिया	१०५०	१००	१०५०	२५

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु त्यस बजारमा आगमन गर्ने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत		
			काउली	पालुंगा, नारायणघाट, स्थानीय	९		पालुंगा	१३	१०	२५२३.६२३	३०
			मुला	पालुंगा, नारायणघाट, स्थानीय	४.५		तनहुँ	१३	१०	१६५७.०४८	२०
			खुर्सानी	धादिंग, भारत, स्थानीय	२.५		स्यांगजा	१९.५	१५	९२३.९६५	४०
			आलु	भारत, नुवाकोट	१२.५		लम्जुंग	१३	१०	९८२९.९६६	२५
			प्याज	भारत	२२.५					५०२७.६८९	२०
			स्याउ	चीन, भारत	११.५					२७९२.९२१	१२०
			केरा	भारत, चितवन, सुनसरी	२२.५					६४४०.१८	४०
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	आलु	भारत, बर्दिया	२०९०	९० प्रतिशत भारतबाट, १० प्रतिशत नेपालबाट	सुर्खेत, दैलेख, स्थानीय	२०८५	५० प्रतिशत बाहिर जाने गरेको र ५० प्रतिशत स्थानीयमा खपत	२०८७	२४

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु ल्यास बजारमा आगमन हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु ल्यास बजारबाट अन्यत्र जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल खपतको प्रतिशत		
			प्याज	भारत, बर्दिया, बाँके	३९९	९० प्रतिशत भारतबाट, १० प्रतिशत नेपालबाट	दैलेख, सुर्खेत, जाजरकोट, रोल्पा	३९५	५० प्रतिशत बाहिर जाने गरेको र ५० प्रतिशत स्थानीयमा खपत		३९९	८४		
			गोलभेंडा	भारत, सल्यान, सुर्खेत, बाँके, रोल्पा	१७७०	भारतबाट १० प्रतिशत, सल्यान, सुर्खेत, रोल्पा, ७० प्रतिशत र बाँकेबाट २० प्रतिशत	स्थानीय, सुर्खेत, कैलाली		८० प्रतिशत स्थानीय, २० प्रतिशत अन्य जिल्ला		१५४१	५५		
			बन्दा	सल्यान, दैलेख, रोल्पा, बाँके	८४५	सल्यान, दैलेख, रोल्पा ७ प्रतिशत बाँकेबाट ३० प्रतिशत	स्थानीय, दैलेख, जाजरकोट, बाँके	८४५	स्थानीय बाँके		८४६	४०		
			काउली	सल्यान, सुर्खेत, रोल्पा	६२५	सल्यान, दैलेख, रोल्पा ७० प्रतिशत, बाँकेबाट ३० प्रतिशत	स्थानीय, दैलेख, बाँके, सल्यान	६२५	स्थानीय बाँके		६२९	४४		

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु त्यस बजारमा आगमन हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत		
			काँक्रो	बर्दिया, सुर्खेत, दांग, बाँके	५३०	बर्दिया ३० प्रतिशत, सुर्खेत, दांगबाट ३० प्रतिशत र बाँकेबाट २० प्रतिशत					सुर्खेत १० प्रतिशत र ९० प्रतिशत स्थानीय बाँके		४०	
			खुर्सानी	भारत, बाँके, बर्दिया, सल्यान, सुर्खेत		भारतबाट १० प्रतिशत, बाँके ६० प्रतिशत र बर्दिया, सल्यान, सुर्खेतबाट ३० प्रतिशत					स्थानीय		७०	
			स्याउ	चीन, नेपाल, जुम्ला, भारत		चीनबाट ७० प्रतिशत, भारतबाट १० र नेपालबाट २० प्रतिशत		स्थानीय, सुर्खेत, बर्दिया			स्थानीय ८० र २० प्रतिशत		७७५	१२२.५
			केरा	भारत, नेपाल		७० प्रतिशत कैलाली		दैलेख, सुर्खेत, स्थानीय			२० दैलेख, सुर्खेत, ८० स्थानीय		९५५	५५

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण		त्यस बजारमा आगमन गर्ने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)		उक्त वस्तु जाने मुख्य क्षेत्रको विवरण		त्यस बजारबाट अन्यत्र क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)		थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)		
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	अकबरे	धनकुटा, भारत, सप्तरी	२००	पूर्वी शहर	१५०	७५			२५०		
				भारत	४१३५	पूर्वी पहाड	२०००	५०			२०		
				धनकुटा	३१३५	पूर्वी तराई	१०००	३५			३५		
				धनकुटा	२५१३	भारत, पूर्वी शहर	१५००	६०			३५		
				धनकुटा	२०००	काठमाडौं	१५००	७५			१५०		
				धनकुटा	५१८	पूर्वी शहर	३००	७०			२००		
				नेपाल/भारत	१५००								
				भारत/चीन	१०००								
				नेपाल/भारत	३००								
				नेपाल/भारत	३००								
				नेपाल/भारत	४००	काठमाडौं, भक्तपुर, ललितपुर							
				नेपाल/भारत	२००								
				नेपाल/भारत	३००								
नेपाल/भारत	१००												
नेपाल/भारत	२००												
नेपाल/भारत/चीन	१००												

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु त्यस बजारमा आगमन गर्ने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य		
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल प्रतिशत				
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	ढुलो गोलभेंडा										५२०८.१३६	४३		
			सानो गोलभेंडा											२५१०२.६९२	४२	
			रातो आलु												६१३१८.३०६	३१
			सुकैको प्याज												२९८६६.९१८	२४
			बन्दा												१३५४०.३५७	२६
			स्थानीय काउली												१७५३१.०६	४८
			सेतो मुला												५२८९.३८७	२८
			लाम्वो भन्टा												२३६७.११८	३५
			बोडी												४८२९.१७	६८
			घिऊ सिमी												३०९३.३५	६१
			तिते करेला												४४९८.२५	६८
			लौका												२७३४.३२५	३८
			परवल												३२५४	५९
			घिरौला												२३७०.५४	६०
भिडी												४०७२.४९५	७३			
हरियो फर्सी												३११०.९७	३३			
काँक्रो												६२९०.०९	४९			

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु मुख्य क्षेत्रको विवरण			उक्त वस्तु त्यस बजारबाट अन्यत्र जाने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत		
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	आलू	काठमाडौं,	३८३०८	६३	झापाका विभिन्न ठाउँहरू,	२८७३१	६२	झापा, मोरंग, इलाम, पाँचथर, सुनसरी, सप्तरी, सिरहा, जनकपुर, काठमाडौं	१७४२	३४८५	२५	
				ईलाम,										
				स्थानीय,										
				भारत, भुटान, बंगलादेश										
गोलभेंडा	३४८५	६	स्थानीय, पाँचथर, इलाम, भारत	१७४२	४	सुनसरी, धरान, मोरंग, भारत	३४८५	२८						
प्याज	१२८५८	२	भारतको नासिक र आन्ध्र प्रदेश	६४२९	१४	झापा, मोरंग, इलाम, पाँचथर, सुनसरी, सप्तरी, सिरहा, जनकपुर, काठमाडौं	१२८५८	३८						
बन्दा	४०७८	७	झापा, धरान, धनकुटा, इलाम, पाँचथर, भारत	२०३९	४	झापाका विभिन्न गाउँपालिकाका बजारहरू र भारत	४०७८	१३						

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य	
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे.टन.)	कुल बहिगमनको प्रतिशत			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर										
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा										
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	आलु रातो/सेतो	भारत/नेपाल	१९३२२	२९७.२६	गुल्मी, अर्घाखाँची, रुपन्देही, नवलपरासी, बागलुंग, स्याङ्जा, दांग कपिलवस्तु		१५४५०	७९.९६	३८७२	
			प्याज	भारत	४२५४	६५.४५	गुल्मी, अर्घाखाँची, रुपन्देही, नवलपरासी, बागलुंग, स्याङ्जा, दांग कपिलवस्तु		२५५२	६०	१७०२	
			लासुन	चीन /नेपाल	३००	४.६२	गुल्मी, अर्घाखाँची, रुपन्देही, नवलपरासी, बागलुंग, स्याङ्जा, दांग कपिलवस्तु		६०	२०	२४०	
	अदुवा	नेपाल		१५०	२.३१	नवलपरासी, कपिलवस्तु		३०	२०	१२०		

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वस्तुको नाम	उक्त वस्तु हुने मुख्य क्षेत्रको विवरण			त्यस बजारमा आगमन गर्ने मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			उक्त वस्तु मुख्य क्षेत्रहरू (देश, जिल्ला, गा.वि.स.)			थोक बजारमा भएको खपत (कुल कारोबार परिमाण) (मे. टन.)	औसत प्रति के.जी. मूल्य
				क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल आगमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल बहिर्गमनको प्रतिशत	क्षेत्रको विवरण	परिमाण (मे. टन.)	कुल प्रतिशत		
			हरियो तरकारी	भारत/नेपाल	८३१८	१२७.९७	नवलपरासी, कपिलवस्तु, नारायणघाट, काठमाडौं	२४५०	२९		५८६८			
			टमाटर	भारत/नेपाल	११२५५	१७३.१५	पोखरा, प्युठान, चितवन, नारायणघाट, हेटौडा, नवलपरासी	६७५०	६०		४५०५			
			स्याउ	भारत/चिन/नेपाल	४९५४	७६.२२	पोखरा, प्युठान, चितवन, नारायणघाट, हेटौडा, नवलपरासी	२५००	५०		२४५४			
			केरा	भारत/नेपाल	४२७६	६५.७८	पोखरा, प्युठान, चितवन, नारायणघाट, हेटौडा, नवलपरासी	२२००	५१		२०७६			
			अन्य फलफुल	भारत/नेपाल	१०१४०	१५६.००	पोखरा, प्युठान, चितवन, नारायणघाट, हेटौडा, नवलपरासी	४५००	४४		५६४०			
			सुन्तला	भारत/नेपाल	२३१४	३५.६०	कपिलवस्तु, नारायणघाट	११५७	५०		११५७			
			जम्मा		६५२८३	१००४.३५		३७६४९	५७.६७		२७६३४			

बजार सूचना सम्बन्धमा

क्र.सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कम्प्युटर संख्या	ल्यापटप संख्या	मल्टिमिडिया संख्या	फ्याक्स संख्या
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	५			
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	१			
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	१			
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	१			
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	१			
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	१			
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	१			
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	१			
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	१			
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	१			
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	१		१	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	१		१	
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	२		१	
१४	कालीमाटी फलफल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	२०	२	१	१
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	२	१	१	
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	१			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	१			
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	१	१	१	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	३	१		१

बजार सूचना सम्बन्धमा

क्र.सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार सूचनाको लागि ईन्टरनेट जडान गरिएको		ई मूल्य डिजिटल डिस्प्ले	
			छ	छैन	भएको	नभएको
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	√		√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√		√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√		√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√		√	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	√		√	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√		√	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√			√
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√		√	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√		√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	√		√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√		√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√		√	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ	√			√
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ	√		√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√		√	
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली		√		√
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर				
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		√		√
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	√		√ तर बिग्रेको	

बजार सूचना सम्बन्धमा

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा मूल्य निर्धारण गर्ने तरिका				अन्य
			लिलाम बढाबढ गरेर	कृषकले मागे अनुसार	व्यापारीले दिए अनुसार	माग र आपूर्ति अनुसार	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे				√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी				√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा			√	√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली			√		
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही					व्यापारी र कृषकको सम्झौता अनुसार
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही			√		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ					व्यापारी र कृषकको सहमतिमा
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान				√	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत					लिने र दिने को सम्झौताको आधारमा
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की			√		
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके				√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी				√	
१३	बलु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं				√	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं				√	आपूर्तिकर्ता र खरिद कर्ताहरूको स्वतन्त्र मोलमलाई र अन्तरक्रियाबाट
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा					व्यापारीहरूले विभिन्न बजारहरूमा फोन सम्पर्क गरी जानकारी लिई मूल्य निर्धारण हुने गरेको
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली				√	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	√			√	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा					अर्को बजारको बढी लिएर बेच्ने
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही				√	

बजार सूचना सम्बन्धमा

क्र.सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	मूल्य सम्बन्धी जानकारी लिने तरिका			
			फोन बाट	व्यक्तिगत सम्पर्कबाट	ईमेल बाट	अन्य
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	√			
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√			
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√	√	√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√		√	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	√	√		
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही		√		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√			
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√	√		रेडियो एफ.एम.
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√	√		
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की				व्यवसायीहरुसंग सोधेर
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√	√	√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√	√	√	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं		√		
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	√	√	√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√	√		
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	√			
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	√	√		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	√	√		

बजार सूचना सम्बन्धमा

क्र.सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा मूल्य सूचना प्रवाह गर्ने तरिका		
			सूचना पाटी	स्थानीय	अन्य
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	√		
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√		
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√		
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√		
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही			डिस्प्ले बोर्डबाट
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ			ईन्टरनेट
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√		रेडियो
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत			रेडियो एफ.एम.
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके			
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√		डिजिटल डिस्प्लेबाट
१३	बलुखु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ		√	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ	√		ईमेल, वेवसाईट, नोटिसबोर्ड सर्भिस, फ्याक्स, टेलिफोन, व्यक्तिगत सम्पर्क
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√		
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर			
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	√		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	√		

१३ आम्दानी सम्बन्धमा

क्र.सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	वार्षिक बजेट	श्रोत	
				बजारको आफ्नो	अन्य
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	४२०४०००/-	सटर भाडा, काँटा	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	२००००००/-		
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	१७४५०००/-		
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	४००००००/-		
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	३१३५९०/-		
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	५७८०००/-		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	८७०६००/-		
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	३५१४५१/-		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत			
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		सटर भाडा, काँटा	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	१६९६०१६/-	१६६६०१६/-	३००००/-
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	६०,०००००/-		
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं			
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	१०३८८५३८७/-	समितिको आन्तरिक श्रोत	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	५० देखि ५५ लाख		
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर			
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	२०००००		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	६०,००,०००/-	सटर भाडा, काँटा, प्रवेश शुल्क	

आम्दानी सम्बन्धमा

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वार्षिक आम्दानी		उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार र सुदृढिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)		
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	सटर/कोठा भाडा	३०००/-	३८४००००/-	३०००००/- (बैंक ब्यालेन्स)
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	१३३३३/-	१६००००/-	
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
अन्य	१२०००/- +६००००/-	२०४०००/-	६५			
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	सटर/कोठा भाडा	६०००/-, ३०००/-, ३५००/-	१०७४०००/-	संचित रकम बजार व्यवस्थापनमा नै खर्च हुने हुँदा बैंक ब्यालेन्स रहने नगरेको
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	१०००/- (१००/-)	२५००/-	
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
अन्य (हाट बजार सेवा शुल्क)	(३०/-, ४०/-, ६०/-)	१२०००००/-	३०			

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वार्षिक आम्दानी		उक्त आम्दानीको यस बजारको पुर्वाधार र सद्गठिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)		
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	सटर/कोठा भाडा	२५० - ५०००/-	४२९२५०/-	बैंक ब्यालेन्स रु. १५०४५४/-
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	५ - १००/-	४३०७०/-	
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	अन्य (बजार ठेक्का, बोर्ड चार्ज, विभिन्न धरोटी, तालिम कोठा भाडा, निवेदन दस्तुर, जग्गा भाडा, भोज भतेर भाडा)		९९०४७१/-	बैंक ब्यालेन्स रु. ३०००००/-
			सटर/कोठा भाडा	१००० देखि ३५०००/-	४००००००/-	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)			
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपरा, सर्लाही	बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			बैंक ब्यालेन्स रु. १६६९८९०/-
			अन्य			
			सटर/कोठा भाडा	२००- १०००/-	२६६०५०/-	

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वार्षिक आम्दानी		उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार र सङ्गठिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)		
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	५/कवी.	१७६००/-	बैंक ब्यालेन्स रु. २१३६८३/-
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य (जरगा भाडा)		२९९४०/-	
			सटर/कोठा भाडा	६००/-	८२६००/-	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	१०/-	१६८३६५/-	
			पार्किंग शुल्क	५०, १००, ३००	४३०२००/-	
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	अन्य (विद्युत)		११७६५/-	बैंक ब्यालेन्स रु. १५००००/-
			सटर/कोठा भाडा	१३५०/-	८२६२००/-	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)		१४४००/-	
			पार्किंग शुल्क		३००००/-	
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य			

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वाषिर्क आम्दानी			उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार र सङ्गठिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)	वार्षिक आम्दानी (रु.)		
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	सटर/कोठा भाडा	६००-१२००	३४५५०/-		बैंक ब्यालेन्स रु. २४१२९४/-
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)				
			पार्किंग शुल्क	१००-२५०	२७४४०/-		
			सहयोग/चन्दा				
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट				
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	अन्य (मोटर चलानी)		१८७१९४/-		बैंक ब्यालेन्स रु. १२०००००/-
			सटर/कोठा भाडा	८ प्रति वर्ग फिट	८ लाख		
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)				
			पार्किंग शुल्क				
			सहयोग/चन्दा				
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट				बैंक ब्यालेन्स रु. २००००००/-
			अन्य (प्रवेश शुल्क)	गाडी अनुरूप	३ लाख ५० हजार		
			सटर/कोठा भाडा	३०००/- देखि ४५००/-	४६३६२४५/-	२०	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)				
			पार्किंग शुल्क		९५७८०६/-		

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वार्षिक आम्दानी		उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार र सद्गठिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)		
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	सहयोग/चन्दा			८ लाख
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य			
			सटर/कोठा भाडा	प्रति स्का. फिट. ५, ६, ७	९७९०६८/-	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)			
			पार्किंग शुल्क			
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	सहयोग/चन्दा			३० देखि ४०
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य (गाडी प्रवेश शुल्क, विद्युत शुल्क, हाट बजार शुल्क)	विद्युत रु. १३ प्रति युनिट	५५०००, ८५०००, ४४५०००/-	
			सटर/कोठा भाडा	२० प्रति वर्ग फुट	२७०००००/-	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	४ प्रति पोका	२००००००/-	
			पार्किंग शुल्क	२०, २५, ३०, ५०	२०००००/-	

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वार्षिक आम्दानी		उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार र सङ्गठिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)		
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य (आवास शुल्क, बत्ती शुल्क, खसौ बजार सेवा शुल्क, सिफारिस, हल भाडा, विविध)		५,००,०००/-, १,००,०००/-, ३,००,०००/-, २,००,०००/-	
			सटर/कोठा भाडा	प्रति वर्ग फिट (१४४.१/१३६.४/५५)	१ करोड ६० लाख	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)			
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य			
			सटर/कोठा भाडा	३७४०७२५.६	४४६६६७०९.६	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)			
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	पार्किंग शुल्क	१९१५१९३.२६	२२९६२३१९.१२	
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य	२५००००	३००००००	

पुरै खर्च भईरहेको
हाल घाटामा रहेको

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वार्षिक आम्दानी		उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार र सङ्गठिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)		
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	सटर/कोठा भाडा	३७५ देखि २७०० सम्म	३४०४९९२	१३०००००
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	१०, ५०, १००, १५०, २००	६३३८९०	
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट			
			अन्य (विद्युत, शौचालय शुल्क, इजाजत नवीकरण, परिचयपत्र नवीकरण, निवेदन दस्तुर, विविध)		८८३१७२	
			अन्य सेवा		२१५४२५	
			सटर/कोठा भाडा	२५००- ३०००	९००००	
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	५०-१००	३००००	
			पार्किंग शुल्क			
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	सहयोग/चन्दा			शत प्रतिशत खर्च हुने गरेको
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट		१२०००	
			अन्य			

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार स्थलमा आम्दानीको श्रोत र वार्षिक आम्दानी		उक्त आम्दानीको यस बजारको पूर्वाधार र सङ्गठिकरण कार्यमा कति प्रतिशत खर्च हुने गरेको छ	बजारसंग रहेको संचित कोष/बैंक ब्यालेन्स/नगद
			आम्दानीको श्रोत	प्रति ईकाई शुल्क (रु.)		
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	सटर/कोठा भाडा			
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य) पार्किंग शुल्क सहयोग/चन्दा बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट अन्य			
१८	मदनपोखरा बहुउद्देशीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	सटर/कोठा भाडा			
			सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	२५ प्रति के.जी.		
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट अन्य (प्रवेश शुल्क)	२००		
			सटर/कोठा भाडा	रु.१३/ वर्ग फीट	२४०००००	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	सेवा शुल्क (कृषि वस्तु जोखे वापत वा अन्य)	१० चक्के रु. ३००, ६ चक्के रु. २००, ४ चक्के रु. १००		
			पार्किंग शुल्क			
			सहयोग/चन्दा			
			बजारको अन्य क्षेत्रको लगानीबाट अन्य			
				हाललाई नभएको	५७६०००	
					७००००००/- सतरी लाख	

प्रभावकारिता सम्बन्धी अध्ययन (व्यवसायीक कृषक वा सरोकारवालाहरूको आधारमा)
क) उत्पादनमा ब्रिदी

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	उत्त बजार स्थापना हुनु पूर्वको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.ट.)				उत्त बजार स्थापना भए पछिको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.ट.)							
			बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)	बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)				
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे												
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	परवल	१ विगाहा		१५/-	परवल	२० विगाहा	३३				५५/-	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	गोलभेडा	२० विगाहा	१०००	३.५/-	गोलभेडा	१० विगाहा	५००				२०/-	
			काउली	१० विगाहा	२२	६.५/-	काउली	२० विगाहा	५०				२७.५/-	
			केशोर	१० कठा	०.५०	५.५/-	केशोर	५० विगाहा	१०००				३१.५/-	
			उखु	५० विगाहा	४०००	३५/-	उखु	१५० विगाहा	४५००				५३/कवी	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली					गोलभेडा			१७.५			४०/-	
							काउली			१५				५७.५/-
							अदुवा			६५				७०/-
							भुईकटहर			१५-Jan				७५/-
							जुनार			४३				५०/-
							सुन्तला			३७				५५/-
							अम्रिसो			१२				५०/-
							नासपाती			९				३७/-
							च्याउ			१३				२२०/-
							आलू			७५				२७/-

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	उक्त बजार स्थापना हुनु पूर्वको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.टन.)				उक्त बजार स्थापना भए पछिको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.टन.)			
			बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)	बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)
१	बलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	आलु	१६०	४३२०	१६	आलु	३८०	१०२६०	३५
			गोलभेंडा	१५४	४१५८	१८	गोलभेंडा	३४०	९८०	३८
			काउली	१४०	२९४०	२२	काउली	३३०	६८३०	४०
			बन्दा	१४८	५३२८	१५	बन्दा	३२८	११८०८	२५
			काँक्रो	१३५	२८३५	१२	काँक्रो	३३५	७०३५	२८
			लौका	१२०	२८८०	१३	लौका	२७५	६६००	२२
			फर्सी	११२	४०३२	११	फर्सी	२४५	८८२०	२३
			बोडी	११५	१३८०	१८	बोडी	२६५	३१८०	४२
			केराउ	११०	६६०	२२	केराउ	२४५	१४७०	३८
			भन्टा	१२५	१५००	१८	भन्टा	२५२	३०२४	३५
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	काउली	३	२.५	१	काउली	५	५.५	३०
			बन्दा	२	३.०	५०	बन्दा	४	६	१५
			मुला	२	३.०	१०	मुला	६	९	१५
			घिउसिमी	१	०.५	१	घिउसिमी	२	१	५०
			खुर्सानी	०.५	०.२	५०	खुर्सानी	३	१.५	४५
			गोलभेंडा	१	१.०	१०	गोलभेंडा	३	४	३०
			आलु	२	२.०	५०	आलु	५	५	२५
			प्याज	१	०.५	२५	प्याज	२	१.५	२०
			सुन्तला	१	८.०	१	सुन्तला	२	१५	१००
			केरा	१	१०.०	५	केरा	२	२०	४०

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	उक्त बजार स्थापना हुनु पूर्वको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.ट.)				उक्त बजार स्थापना भए पछिको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.ट.)			
			बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)	बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	आलु	३५	३२	९	आलु	१६०	१९२०	२४.५
			प्याज	१४	६	१२	प्याज	३०	४५०	७६
			गोलभेंडा	१५	१२	५	गोलभेंडा	२१	५२५१	५५
			बन्दा	३८	२८	३	बन्दा	४०	११२०	४४
			काउली	३६	२९	५	काउली	४१	११२०	४०
			खुर्सानी	५	४	६	खुर्सानी	८	३२०	७०
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	बन्दा	३	१००००	१/-	बन्दा	२०	५००००	१५/-
			फुलकोबी	२			फुलकोबी			
			अदुवा	५	३०००	७/-	अदुवा	१०	१००००	४०/-
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	गोलभेंडा	५०	१२५०	५	गोलभेंडा	५००	२१७३५	१५
			सुन्तला	१०	३००	२५	सुन्तला	१००	८१	५०
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	अदुवा	५०	६००	११	अदुवा	३४३	६०००	२०
			अलैंची	२००	६००	३००	अलैंची	७००	१३०००	१०००
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	कागाती	५०	१४०	५०	कागाती	१००	१०००	२००
			नासपाती	५०	१५०	५	नासपाती	१५०	१०००	१०
			इस्कुस	२००	४००	४	इस्कुस	५००	३००००	१०
			बन्दा	३०	२४०	१०	बन्दा	५८०	३०००	८

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	उत्त बजार स्थापना हुनु पूर्वको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.ट.)				उत्त बजार स्थापना भए पछिको वर्षको त्यस गा.वि.स/जिल्ला/क्षेत्रको बजारमा कारोबार हुने मुख्य बालीहरूको (१० वटा) क्षेत्रफल (हे.) र उत्पादन (मे.ट.)			
			बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)	बालीको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन.)	औषत बिक्रि प्रति के.जी. मूल्य (रु.)
			मुला	८०	९६०	५	मुला	१७०	३०००	८
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली								
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर								
१८	मदनपोखरा बहुउद्देशीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा								
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	तरकारी			रु. १२-१५	तरकारी			रु. ३०-३५
			केरा दर्जन			रु. १०-१२	केरा			रु. ३५-४०
			आप			रु. ३०	आप			रु. ७५-९०
			सुन्तला			रु. १८-२०	सुन्तला			रु. ४०-५०
			तरकारी आयात ८० प्रतिसेत				तरकारी आयात २० प्रतिसेत			
			आलु प्याजमा पहिला जस्तै छ							

प्रभावकारिता सम्बन्धी अध्ययन (व्यवसायीक कृषक वा सरोकारवालाहरूको आधारमा)
ख) कृषकहरूलाई सोध्ने

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	उक्त बजारको स्थापना पश्चात संलग्न कृषकहरूको आर्थिक उन्नति भए नभएको बारेको अनुभव के छ ?		
			आर्थिक उन्नति भएको		छु भने कति प्रतिशतले त्रिदी भएको छ
			भएको छ	भएको छैन	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	√		५०
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√		३० - ४०
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√		१५
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√		६५
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	√		१५-२०
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√		५०
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√		३०-४०
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√		३५
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	√		२०-२५
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√		१५-२०
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√		
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ			
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ			
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√		५
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√		
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	√		८०
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	√		७५
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	√		२५-३०

ख) कृषकहरुलाई सोधने

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	आर्थिक उन्नति झल्काउने सूचकहरु						
			पहिला						
			कच्ची घर	पक्कि घर	गाडी	ट्याक्टर	थ्रेसर	साईकल	अन्य
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	√						
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√					√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√					√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√					√	खरले छाएको घर
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही							
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही							
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	√						
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	सामान्य जीविकोपार्जनमा आधारित						
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√						
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की							
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√					√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी							
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं							
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं							
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा							
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली							
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर							
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा							
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	बैदेशिक रोजगार प्रतिस्थापन						

ख) कृषकहरुलाई सोधने

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	आर्थिक उन्नति झल्काउने सूचकहरु							
			अहिले							
			कच्ची घर	पक्कि घर	गाडी	ट्याक्टर	थ्रेसर	मोटर साईकल	अन्य	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे		√						जीवनस्तर केहि उन्नति भएको
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√				√		थप जग्गा
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा		√		√			√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√					√	जीवनस्तर केहि उन्नति भएको
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही								
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही								
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ				√			√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		√					√	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत		√		√		√	√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√	√	√				
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके		√		√		√	√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी								
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं								
१४	कालीमाटी फलफल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं								
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा								
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली								
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर								
१८	मदनपोखरा बहुउदेशीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा								
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही		√	√	√				सहकारी ले खरिद गरेको

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	यस वर्षको आम्दानी (रु.)	५०००००	५७००००	९०००००	७१५०००	५९७०००	
			राजश्वको विवरण (रु.)						
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)						
			संलग्न कृषक/व्यापारीहरुको संख्या	८००	८८०	७७५	६५०	७५०	
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	कमजोर		स्तोनोन्तरी भएको			
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था	कमजोर		क्रमिक रुपले राम्रो हुँदै गएको			
			समितिको कोषको अवस्था	थिएन		संचित गर्दै गएको अवस्था			
			बजारमा उत्पन्न हुने ढुन्ड र सो को समाधान	ढुन्ड हुने गरेको		ढुन्ड कम हुँदै गएको			
			सम्बद्ध निकायहरुसंगको समन्वय साझेदारी	राम्रो थिएन		सुधार हुँदै गएको			
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरुको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय	राम्रो थिएन		विचार सकारात्मक हुँदै गएको			
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	कृषि वस्तुमा विविधता	विविधता थिएन					
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी	थिएन		रोजगार बढ्दै गएको			
			कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पौने अंश						
			यस वर्षको आम्दानी (रु.)		९०००००/-	९५००००/-	१६८३४९४/-	१९१५५१७/-	
			राजश्वको विवरण (रु.)		७९९३/-	९७३३/-	१४२४४/-	१०६९३/-	
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)		११५	१२०	२५०	२४००	६१२

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			संलग्न कृषक/व्यापारीहरुको संख्या	१३०	१६५	१८०	२००	२५०
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	जग्गा मात्र भएको	१ टहरा	क्रमिक रूपले आवश्यकता अनुसार बढ्दै गएको		अनुसार बढ्दै गएको
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था	नभएको		प्रविधिको हिसाबले बढ्दै गएको		
			समितिको कोषको अवस्था					
			बजारमा उत्पन्न हुने द्रव्य र सोको समाधान	व्यापारिक ठाउँको विषयमा द्रव्य हुने गरेको		सामान्य रहेको		
			सम्बद्ध निकायहरुसंगको समन्वय साझेदारी	नभएको		सम्बन्ध स्थापना हुँदै गएको		
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरुको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय	खासै नभएको		राय सुझाव दिने गरेको		
			कृषि वस्तुमा विविधता	नभएको		विविधता बढ्दै गएको		
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी	नभएको	बढ्दै गएको			
			कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पाउने अंश					
			यस वर्षको आमदानी (रु.)	१६६३३४/-	७५०३४७/-	९५४८४४/-	१६३००४८/-	१२०५०९७/-
			राजस्वको विवरण (रु.)					
			कुल कारोबार विवरण (कबी.)	४६४७	५१२९८०	५७८७५९	९४४४०२	१२४९७६४
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	संलग्न कृषक/व्यापारीहरुको संख्या	१०००	२०००	२५०००	३५०००	५०००
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	सामान्य		पूर्वाधार आवश्यकता अनुसार बढ्दै गएको		

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था समितिको कोषको अवस्था बजारमा उत्पन्न हुने ट्रन्ड र सोको समाधान	सूचनापाटी नाजुक २०५६/६/१९ को सम्झौता अनुसार २०७२/९/२१ मा पुनः सुचारु भएको	सूचनापाटी सुधारिएको राम्रो	टेलिफोन राम्रो	ईन्टरनेट अझ सुधारिएको	ई-सूचना
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरुको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवरसमा त्रिदी	राम्रो थिएन थिएन			बढ्दै गएको हुँदै गएको क्रमश बढ्दै गएको	
			कृषि उपज शोक बजारमा बिक्री गर्दा पोने अंश यस वर्षको आमदानी (रु.) राजश्वको विवरण (रु.)	२० प्रतिशत कमजोर			केहि सुधार सुधारोन्मुख	३० प्रतिशत राम्रो
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरुको संख्या भौतिक पूर्वाधारको अवस्था बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था समितिको कोषको अवस्था बजारमा उत्पन्न हुने ट्रन्ड र सोको समाधान				सम्पूर्ण राजश्व भुक्तानी गर्ने गरेको १० देखि २५ २० देखि ३० ४० देखि ५० ७० देखि ८० २५ ३२ ४५ साधारण केहि सुधार केहि राम्रो सुधार	६६ राम्रो सुधार

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी					
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय					
			कृषि वस्तुमा विविधता					
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी					
			कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश					
			यस वर्षको आमदानी (रु.)		२५०९६७	२३६६७३		
			राजश्वको विवरण (रु.)					
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)			३३०००	२७०००	४००००
			संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या		६००	९००	९५०	१०००
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था		ठिक	सामान्य	राम्रो	राम्रो
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था					
			समितिको कोषको अवस्था					
			बजारमा उत्पन्न हुने ट्रन्द र सोको समाधान					
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी					
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय					
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपार, सर्लाही						

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पौने अंश यस वर्षको आमदानी (रु.) राजश्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या		१० प्रतिशत	२५ प्रतिशत	३० प्रतिशत	३५ प्रतिशत
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था समितिको कोषको अवस्था बजारमा उत्पन्न हुने ट्रन्द र सो को समाधान सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पौने अंश यस वर्षको आमदानी (रु.)		१६९२३३	१९५७५०	३४५९५६	३६३३५६
			नाजुक तथा जिर्ण अवस्था दैनिक सूचना दिने गरेको कर्मचारीहरूको तलब मात्र पुग्ने गरेको सूधार हुँदै गएको राम्रो हुँदै गएको राम्रो हुँदै गएको		२११५०००	२२७७५०००	१३४६७९००	१३९७१७००
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही			१०००	१७००	२०००	२५००
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		१३०००/-	बढ्दै गएको			

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			राजश्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरुको संख्या भौतिक पूर्वाधारको अवस्था बजार संचना स्थापना र उपभोगाका अवस्था समितिको कोषको अवस्था बजारमा उत्पन्न हुने इन्द्र र सो को समाधान सम्बद्ध निकायहरुसंगको सम्बन्ध साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरुको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश यस वर्षको आमदानी (रु.) राजश्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरुको संख्या भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	रु. २७००० ५०००० कच्ची नभएको नभएको बढी भएको	३०००० ७००००	४२००० १५०००० पक्कि हुँदै गएको	४८००० १५५०००	५२००० १६००००
			सम्बन्ध सुध्रिदै गएको कमजोर भएकोमा हाल सुध्रिदै गएको कमजोर भएकोमा हाल सुध्रिदै गएको कमजोर भएकोमा हाल सुध्रिदै गएको					
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		१५०	६०००	४२००	४४००	२००००
			१ टुस		४	५	५	५

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था		सुधारोन्मुख			
			समितिको कोषको अवस्था		६९०००	५६०००	७३३३९	२४१३९४
			बजारमा उत्पन्न हुने द्वन्द र सोको समाधान	मूल्य निर्धारण गर्दा द्वन्द हुने गरेको				सो समस्या क्रमश घट्दै गएको र हाल खासै नभएको
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी	नभएको			हाल बढ्दै गएको	
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरुको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय					
			कृषि वस्तुमा विविधता	थिएन			माग अनुसार विविधता हुँदै आएको	
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी					
			कृषि उपज शोक बजारमा बिक्री गर्दा पोने अंश					
			यस वर्षको आमदानी (रु.)		६००००	१२६०००	१६६५००	१६१०२०
			राजश्वको विवरण (रु.)					
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)		१०४००	११७००	१३६००	१६६००
			संलग्न कृषक/व्यापारीहरुको संख्या		न्यून	मध्यम	मध्यम	मध्यम
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था		न्यून	मध्यम	मध्यम	मध्यम
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			समितिको कोषको अवस्था		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			बजारमा उत्पन्न हुने द्वन्द र सोको समाधान		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
९	बलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत						

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश यस वर्षको आमदानी (रु.) राजस्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या भौतिक पूर्वाधारको अवस्था बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था समितिको कोषको अवस्था बजारमा उत्पन्न हुने ट्रन्द र सोको समाधान सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता		न्यून न्यून न्यून न्यून	न्यून न्यून न्यून न्यून	मध्यम मध्यम मध्यम मध्यम	मध्यम मध्यम मध्यम मध्यम
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		४८९१६७ २० ७२ ७२	५२३७२७५ १९२३१० २९४५६५ १०० १०७	५४८३५३४ ४२८५५२ २८४८८१ ११० ११०	७१८८५३५ २१०६०२ ३०८०७० ११० ११०	९२२६७७९ ४९९४३८ ४०३१८६ १५० १५०

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	रोजगारीको अवसरमा त्रिदी					
			कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पौने अंश					
			यस वर्षको आमदानी (रु.)	७५८१५१	९७०५९६	१६५३७१६	१६८४२९९	
			राजश्वको विवरण (रु.)					
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)	२०६५	३११७	८३०४	९१४२	
			सलगन कृषक/व्यापारीहरुको संख्या	५००	८५०	१५७५	२५५०	
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	न्यून	मध्यम	मध्यम	मध्यम	
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था	न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम	
			समितिको कोषको अवस्था	न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम	
			बजारमा उत्पन्न हुने द्वन्द र सोको समाधान	न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	सम्बद्ध निकायहरुसंगको समन्वय साझेदारी					
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरुको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय					
			कृषि वस्तुमा विविधता	न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम	
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी	न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम	
			कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पौने अंश	न्यून	न्यून	न्यून	मध्यम	
			यस वर्षको आमदानी (रु.)	२५ लाख	४० लाख	५२ लाख	६० लाख	
			राजश्वको विवरण (रु.)					
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)	२५२९०	७६३३०	८१३१०	९५९६२	

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या	१२२५	११५०	७००	८५०	९००
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	सामान्य	ठिक	ठिकै	ठिकै	राम्रो
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था	बोर्डमा टाँस गर्ने	डिस्प्ले बोर्ड	डिस्प्ले बोर्ड	डिस्प्ले बोर्ड	डिस्प्ले बोर्ड
			समितिको कोषको अवस्था				५० लाख	६० लाख
			बजारमा उत्पन्न हुने द्रव्य र सोको समाधान	धेरै भएको				
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी	राम्रै			निरन्तरता भएको	
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय					
			कृषि वस्तुमा विविधता	केहि मात्रामा			धेरै विविधता भएको	
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी					
			कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पोने अंश					
			यस वर्षको आमदानी (रु.)					
			राजश्वको विवरण (रु.)					
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)					
			संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या					
		काठमाडौं	भौतिक पूर्वाधारको अवस्था					
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार		बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था					
			समितिको कोषको अवस्था					

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय					
			कृषि वस्तुमा विविधता	सिमित कृषि वस्तुहरूको कारोबार हुने गरेको	मौसमी, बेमौसमी सबै वस्तुको दैनिक उपलब्धता र कारोबार हुने गरेको			
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी	सिमित रोजगारी	कृषक, व्यवसायी, मध्यस्थकर्ता, आपत्तिकर्ता, संकलक, मजदुर, ढुवानी व्यवसायी आदीलाई नियमित आमदानी र रोजगारीको अवसर उपलब्ध भएको			
			कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश					
			यस वर्षको आमदानी (रु.)		३९५०५६	५५०५१८०	५५५४९८१	५१७१५५४
			राजश्वको विवरण (रु.)		७५३०			
			कुल कारोबार विवरण (मे.ट.)					
			संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या					
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	१३ सटर	२ सटर र ३ टहरा	४ टहरा		७ टहरा
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था		७०००००	२३०००००	१३०००००	२५०००००
			समितिको कोषको अवस्था					
			बजारमा उत्पन्न हुने ट्रन्ड र सो को समाधान					
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा						

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश यस वर्षको आम्दानी (रु.) १४४००० राजस्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या १० भौतिक पूर्वाधारको अवस्था सामान्य बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था सामान्य समितिको कोषको अवस्था सामान्य बजारमा उत्पन्न हुने द्रुन्द र सो को समाधान सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता	१४४०००				१००००००
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली					राप्ती	
							विविधता भएको	

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश यस वर्षको आमदानी (रु.) राजश्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या भौतिक पूर्वाधारको अवस्था बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था समितिको कोषको अवस्था बजारमा उत्पन्न हुने द्वन्द र सो को समाधान सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश					

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	यस वर्षको आम्दानी (रु.) राजश्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या भौतिक पूर्वाधारको अवस्था बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था समितिको कोषको अवस्था बजारमा उत्पन्न हुने द्रुन्द र सो को समाधान सम्बद्ध निकायहरूसंगको सम्न्वय साझेदारी कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरूको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय कृषि वस्तुमा विविधता रोजगारीको अवसरमा त्रिदी कृषि उपज थोक बजारमा बिक्री गर्दा पौने अंश यस वर्षको आम्दानी (रु.) राजश्वको विवरण (रु.) कुल कारोबार विवरण (मे.ट.) संलग्न कृषक/व्यापारीहरूको संख्या	०		१५ प्रतिशतले त्रिदी हुँदै गएको		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही			न्यून	मध्यम	मध्यम	मध्यम

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	विवरण	स्थापना वर्षको अवस्था	२०६९/७० को अवस्था	२०७०/७१ को अवस्था	२०७१/७२ को अवस्था	२०७२/७३ को अवस्था
			भौतिक पूर्वाधारको अवस्था		न्यून	मध्यम	मध्यम	मध्यम
			बजार सूचना स्थापना र उपभोगको अवस्था		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			समितिको कोषको अवस्था		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			बजारमा उत्पन्न हुने ढुन्ड र सो को समाधान		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			सम्बद्ध निकायहरूसंगको समन्वय साझेदारी		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			कृषक, व्यापारी, समितिका पदाधिकारीहरुको प्रभावकारिता एवं दीगोपना सम्बन्धी समग्र राय		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			कृषि वस्तुमा विविधता		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			रोजगारीको अवसरमा त्रिदी		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम
			कृषि उपज थोक बजारमा विक्री गर्दा पौने अंश		न्यून	न्यून	मध्यम	मध्यम

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	दीगोपना सम्बन्धी सम्बद्ध कृषक, व्यापारी, उपभोक्ता समिति र सरोकारवालाहरुको प्रतिक्रिया दिनेको नाम	सम्पर्क नं.
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	अम्बिका तिमल्सिना	९८५१०१७२४०
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	ज्ञान बहादुर रजाली	९८४७०९४५३०
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	भोगेन्द्र दास	९८४४०२२६८९
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	सुनिता आचार्य	९८४४४५६५६०
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	टोप बहादुर श्रेष्ठ	९८१९६७६८६७
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	गुलाम रसुल	९८५७८३०४७०
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	मिन बहादुर बुढा	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	हर्क बहादुर खत्री	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	छविलाल भट्टराई	९८५८०२३३४१
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	बेलेन्द्र राई	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं		
१४	कालीमाटी फलफल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं		
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	डिल्ली प्रसाद उप्रेती	९८४४६८५१२०
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	लक्ष्मण चौधरी	९८४८६५९३८१
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	टेक बहादुर के.सी.	९८०५७५५१०६
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही		

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	पेशा			
			कृषक	व्यापारी	उपभोक्ता समिति पधाधिकारी	अन्य
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे				√
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	√			
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√			
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली				
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही				√
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√			
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		√		
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		√		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत			√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की				
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√	√	√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√			
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं				
१४	कालीमाटी फलफल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं				
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√			
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√			
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√		
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा				
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही				

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	तपाईंको विचारमा यो बजारस्थलको कारोबार लगायत समग्र पक्ष कस्तो छ ?		
			अत्यन्त सन्तोषजनक	सन्तोषजनक	सन्तोषजनक छैन
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे		√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा		√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही			√
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही		√	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		√	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत		√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√		
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी		√	
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	√		
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं		√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा		√	
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली		√	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		√	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही		√	

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	तपाईंको विचारमा यस बजारले यस क्षेत्रमा कस्तो प्रभाव पारेको छ ?			तपाईंको विचारमा यो बजार कतिको फाईदाजनक रूपमा चलेको छ ?		
			अत्यन्तै राम्रो	राम्रो	राम्रो छैन	अत्यन्त फाईदा जनक	फाईदा जनक	खासै फाईदा जनक छैन
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे		√			√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√			√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	√			√		
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√			√	
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही		√				√
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही		√			√	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		√			√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√			√		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√				√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√			√	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	√				√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी		√			√	
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	√				√	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	√				√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा		√				√
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली		√			√	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√				
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		√			√	
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही		√			√	

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	तपाईंको विचारमा यो बजार दिगो रूपमा अगाडी बढ्न सक्ला ?		
			सजिलै सक्नेछ	सक्नेछ	यही परिस्थितिमा गाह्रो छ
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे			√
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√	
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा		√	
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	√		
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही			√
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत		√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	√		
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके		√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	√		
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	√		
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं		√	
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा			√
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली		√	
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√	
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा			√
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही			√

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	यस थोक बजार निर्माण अघि नजिकको बजार कुन र कति दुरीमा थियो होला ?					
			हाट बजारको नाम	दुरी (कि. मी.)	संकलन केन्द्रको नाम	दुरी (कि. मी.)	थोक बजारको नाम	दुरी (कि. मी.)
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे						
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी					बुटवल, नारायणगढ	८०, ३२
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	वडहरि हाट बजार	४				
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली						
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही	हरिवन	५			लालबन्दी	४
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	नवलपुर	३				
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ					बुटवल	२१०
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान					बुटवल	२००
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत			मनिकापुर संकलन केन्द्र	५	कोहलपुर	९०
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	श्री कम्प्लेक्स	१	हेम्जा संकलन केन्द्र	५		
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके						
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी						
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ						
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ						
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा						
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली						
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर						
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा						
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	बुटवल हाट बजार	१				

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	कृषि थोक बजारको स्थापना पछि कृषि उपजको कारोबार गर्दा नोक्सानीमा (Post Harvest Losses) के कस्तो असर देखापरेको छ ?										
			उस्तै उस्तै भएको छ	नोक्सानी कम भएको छ	नोक्सानी बढी भएको छ	नोक्सानी अन्दाजी कति प्रतिशतले							
						तरकारीमा		फलफूलमा		चाडै बिग्रने (हरियो सागपात)		आलु/प्याज	
						साविक	अहिले	साविक	अहिले	साविक	अहिले	साविक	अहिले
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपपोज प्रा.लि.	काभ्रे		√		५०	१५	२५	१०	२५	१५	५०	५
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√		५०	३०	२०	१०	५०	२०	३०	१०
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा		√		७	३	५	३	१०	५	७	५
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√									
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही		√		३०	१०					२	१
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	√										
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		√		८०	२०	५०	१०	९०	३०	३०	१०
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान		√		२०	३			१०	२		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत		√		८	३	१२	५	५	२	१०	४
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√		१५	१०	१०	६	१०	५	१५	१०
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके		√		७	२	१०	४	४	२	९	४
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी											
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ		√		२५	१०						
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ		√									
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा		√									
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली		√		१५	५	१०	५	१५	५	५	३
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√		१०	२			२५	१०		
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा		√		३०	४			३०	६		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	२५	२०	१०	३०	१०	१०	३			√	

दीगोपना सम्बन्धी अध्ययन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	थोक बजारमा विक्रेताको लागि									
			स्थान (Location)			स्थान (Space)			पूर्वाधार			
			अनुपयुक्त	उपयुक्त	अति उपयुक्त	कम	ठिक	पर्याप्त	कम भएको	चाहिने जति	चाहिने भन्दा बढी	
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे		√					√		√	
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी		√				√		√		
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा		√		√				√		
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√								
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपुर, सर्लाही		√		√				√		
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही			√	√				√		
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		√				√			√	
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान			√	√				√		
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत			√	√					√	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की		√		√				√		
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके		√				√			√	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी										
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौँ		√					√		√	
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौँ		√		√				√		
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा		√		√				√		
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली			√			√		√		
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर		√		√				√		
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा			√			√		√		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	√		√							

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)						हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)					
			नेपाल सरकार			गैह सरकारी संस्था			रकम	अन्य	रकम			
			जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	रकम (रु.)	कृ.व्य.प्र. तथा ब.वि.नि	रकम	जिल्ला विकास समिति	संस्थाको नाम				रकम (रु.)		
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा. लि.	काभ्रे	६५०००/- (सोलार डायर)	√	५ (डिस्ट्रिक्ट बोर्ड)	५३७०००/-			प्याक्ट	१३७०००/-				
२	कावासोती कृषि शोक बजार	नवलपरासी	१५ लाख	√	१ करोड	२४१४५००/-			प्याक्ट	२४१४५००/-				
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा		√	१५२०००००/-									
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली		√	१०८०००००/-				प्लान नेपाल	१५ बोरा सिमेन्ट	२५०००/-			
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपरासी, सर्लाही		√	३७००००००/-					विद्यालय	१०४११६०/-			
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही		√	१०००००००/-									
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ		√	३४००००००/-				USAID	५०००००/-	१००००००/-			
										बाली विकास परियोजना (GDP)				७००००००/-
										नगर विकास समिति				७००००००/-

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा संस्था तथा रकम (रु.)						हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)			
			नेपाल सरकार			गैह सरकारी संस्था			अन्य			रकम
			जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	रकम (रु.)	कृ.व्य.प्र. तथा ब.वि.नि	रकम	जिल्ला विकास समिति	रकम	संस्थाको नाम	रकम (रु.)		
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	√	१२०००००/-	√	२००००००/- (भौतिक निर्माण), २५००००/- (समान खरिद)	√	-/००००००				
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	√	२९ लाख ६० हजार	√	१ करोड ४७ लाख			वातावरण सुधार समाज, सुर्खेत सिमि नेपाल कार्यालय, सुर्खेत सिप्रेड दलित सेवा संघ सेसी सहकार्य वि.डी.एस.	२ लाख ३० हजार ७५ हजार ६० हजार ६० हजार २५ हजार ५ हजार	जनश्रमदान बजार संचालक समिति	४ लाख २० हजार

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)					हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)			
			नेपाल सरकार		गैह सरकारी संस्था			अन्य		रकम	
			जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	रकम (रु.)	कृ.व्य.प्र. तथा ब.वि.नि	रकम	जिल्ला विकास समिति	रकम	संस्थाको नाम		रकम (रु.)
									उच्च मूल्य कृषि वस्तु विकास आयोजना, सुर्खेत	३ करोड १९ लाख ८८ हजार	
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की			v	९६ लाख					
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	v	२२७००/-	v	१ करोड ३३ लाख ८० हजार			RISMFP	३ करोड ४४ लाख ८ हजार ६ सय ९२ रुपैया	जनश्रमदान बजार संचालक समिति उक्त रकमको ३० प्रतिशत व्यहोर्ने
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी									
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं									पशुपन्धी विकास निदेशनालय ३० लाख प्याक्ट ३८ लाख

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)					हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)					
			नेपाल सरकार		गैह सरकारी संस्था			गैह सरकारी संस्था		रकम (रु.)	अन्य	रकम	
जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	रकम (रु.)	कृ.व्य.प्र. तथा ब.वि.नि	रकम	जिल्ला विकास समिति	रकम	संस्थाको नाम	रकम (रु.)	रकम					
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं											
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	√	११४००००	√	३७९९३३७				CADP			५२२९८१४/२७
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	√	१० लाख	√	३० लाख				वर्ल्ड भिजन	५.५ लाख		८००००
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर								RISMFP	४१ लाख		१५०००
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	√	७५०००	√	७ लाख ७५ हजार				किसान			१३ लाखको टहरा
										USAID/ UNDP			७ लाखको टहरा
										RAIDP			१ लाख
										गा.वि.स.			५००००

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा संस्था तथा रकम (रु.)				हालसम्म बजार विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने संस्था तथा रकम (रु.)								
			जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	रकम (रु.)	कृ.व्य.प्र. तथा ब.वि.नि	रकम	जिल्ला विकास समिति	रकम	गैह सरकारी संस्था	रकम (रु.)	अन्य	रकम			
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रूपन्देही	v	३० लाख बोरिगको लागि	v	५० लाख			क्षेत्रीय कृषि निदेशनालय	२ करोड ४० लाख					
									लुम्बिनी फलफुल तरकारी थोक ब्यवसायी संघ	८० लाख					
									बुटवल उप महानगर पालिका	८० लाख					
									PACT	५ करोड ३९ लाख					

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजारमा दर्ता गरी बसेका व्यापारीहरूको संख्या	दैनिक बजारमा आउने बिक्रेताहरूको संख्या	दैनिक बजारमा आउने क्रेताहरूको संख्या	दैनिक बजारमा कारोबार रकम रु.	बजारमा कार्यरत कर्मचारीहरू/ज्यामी/लेबरहरूको सामाजिक सुरक्षाको लागि के व्यवस्था गरिएको छ ?
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	१५	१५०	३००	२०-२५ लाख	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	१३०	२५०	१५०० वा सो भन्दा बढी	३० लाख	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	१००	१५० (खुद्रा)	५०००	५ - १५ लाख	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	६६	२० देखि ३०	२०० देखि ३००	५ - ७ लाख	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपरासी, सर्लाही	५००	३००	१०००	४६२३२८/-	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	१५	३०० देखि ४००	५०० देखि ६५०	११९६२००/-	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	५०	३००	२०००	५५०००००/-	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	२७	१५०० देखि २०००	५०-६०	३०००००००/-	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	१२	३४०	२७०		कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की					कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	११	८०-१००	५०-१००		कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी					कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
१३	बल्खु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	२००	४००	१५००		

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजारमा दर्ता गरी बसेका व्यापारीहरूको संख्या	दैनिक बजारमा आउने बिक्रेताहरूको संख्या	दैनिक बजारमा आउने क्रेताहरूको संख्या	दैनिक बजारमा कारोबार रकम रु.	बजारमा कार्यरत कर्मचारीहरू/ज्यामी/लेबरहरूको सामाजिक सुरक्षाको लागि के व्यवस्था गरिएको छ ?
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	६१५	१५० देखि २००	१५०० देखि २०००		कर्मचारीहरूको लागि कर्मचारी सेवा शर्त नियमावलीमा कर्मचारी कल्याण कोष, जीवन बिमा, उपदान लगायतका सुविधाको व्यवस्था भएको
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, बिर्तामोड	झापा	३३९	१०००	१५०००		कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली					
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	३८	५०	१००	५ लाख	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको
१८	मदनपोखरा बहुउद्देश्यीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा			२०५		
१९	कृषि उपज बजार स्थल	रुपन्देही	७२	१४००	२००	१.५ करोड	कर्मचारीहरूको लागि कुनै सामाजिक सुरक्षा नभएको कर्मचारी व्यवस्थापन नियमावली बनेको छैन

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरूको प्रथिमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
१	काभ्रे कृषि बजार मल्टिपर्पोज प्रा.लि.	काभ्रे	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	६	विगतमा जे जसरी चलेता पनि आर्थिक वर्ष २०७३/७४बाट यसलाई अति राम्रो हुने गरी नमना बजारकै रुपमा चिनाउन सफल हुने गरी सहारी मार्फत सहकारी र बजार दुवै पक्षको ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मिलेर यस बजार संचालन गर्न कार्य सुरु भएको हुँदा यस बजारलाई आवश्यक सहयोग जस्तै : अनुगमन, प्रेडिग, प्याकेजिंग मेशिन, बजार व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम भए अझ उत्तम हुने र हाफ्रो होस्टेमा हैसे मिल्ने थियो
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	४	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	३	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	१	
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	२	
व्यवस्थापकीय	५				
२	कावासोती कृषि थोक बजार	नवलपरासी	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	६	१. यस समितिको तर्फबाट कर्मचारी ऐन नियम तथा संचालक समितिको पनि ऐन नियम स्पष्टता नभएको, २. यस बजारमा कार्यालय भवन, कृषक सभाहल तथा थोक स्तर नभएकोले सम्बन्धित निकायको ध्यान जान्छ, ३. बजार संचालन गर्दा पूर्ण रुपमा आएश्रोत नभएकोले आयश्रोत बढाउन थप निर्माण कार्यको लागि बजेट दिनु पर्ने
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	१	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	५	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	४	
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	२	
व्यवस्थापकीय	३				

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरुको प्राथमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
३	कृषि उपज बजार संचालक समिति	धनुषा	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	१	१. मिति २०५६/०६/१९, २०५७/०७/११ र २०७२/०३/२१ मा भएको बजार ठेक्का रकम सम्बन्धी त्रिपक्षिय सहमति अनुसार महेन्द्र उ.मा. वि. ६०%, मिथिला न.पा., कार्यालय १०% र कृषि उपज बजारले ३०% सहमति अनुसार हालसम्म सो रकम उपलब्ध नगरिएकोमा सो सहमतिलाई खारेज गरी कृषि बजारबाट नै बजार ठेक्काको प्रावधान हुनु पर्ने देखिन्छ
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	२	२. बजार स्थलको बीच भागमा जिर्ण अवस्थामा रहेको किसन सेडलाई सो थुन खाली गर्नु पर्ने देखिन्छ
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	४	३. बजारको उत्तर पट्टिमा डी.डी.सी.को कम्पाउण्ड वाल छेउमा रहेको खाली थुन पुरानो थोक स्थलको कारणले सदुपयोगमा नरहेकोले सो मन्दिर जस्तो रहेको स्टल भत्काई नयाँ सटर निर्माण गर्नु पर्ने देखिन्छ
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	५	
			व्यवस्थापकीय	६	
			ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या		
४	कृषि उपज बजार	सिन्धुली	पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु		
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव		
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी		
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी		
			व्यवस्थापकीय		
			ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या		

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरूको प्राथमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
५	कृषि उपज बजार संचालक समिति	नवलपरा, सर्लाही	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	४	कृषि उपज बजार संचालक समिति नवलपुरमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सेवा सुविधा सम्बन्धी कुरा पनि ऐन कानून नबनेकोले सा सम्बन्धी निर्देशनालयबाट पहल हुनु पर्ने
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	१	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	५	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	३	
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	२	
			व्यवस्थापकीय	६	
६	कृषि उपज बजार संचालक समिति	लालबन्दी, सर्लाही	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	४	बजार ऐन नियम नभएको कारण विभिन्न काममा कठिनाई हुने गरेको, बजारमा आफ्नो समितिको नाममा जग्गा नभएको, समय समयमा समस्याहरू भएको र बजार राख्ने थुन नभएको कारण तरकारी व्यापारीहरूलाई र किसानहरू समेतलाई समस्या र स्टल कोठा राम्रो व्यवस्था नभएको र कर्मचारी प्रशासन नियम हुनु पर्ने र कर्मचारीहरूको तलब र अन्य सुविधाहरू हुनुपर्ने आवश्यक भएको हुँदा बजार विकास निर्देशनालयसंग कार्यान्वयन गर्नको लागि अनुरोध गरिन्छ
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	१	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	३	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	६	
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	५	
			व्यवस्थापकीय	२	
७	कृषि उपज बजार संचालक समिति	दाङ	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	६	१. हालको यस बजारको लागि सम्भावित ४ वटा कोठा बनाउनु पर्ने जो हाल कच्ची कोठाको रूपमा प्रयोग भएको २. बजार अव्यवस्थित भएकोमा त्यसलाई व्यवस्थित गर्ने ३. हाल नगर विकास समितिले यस बजारलाई नयाँ ठाउँमा १-०-२-० जमिन छुट्याएकोमा त्यसमा पूर्वाधार निर्माणको लागि पहल गरिदिनु हुन
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	१	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	४	

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरूको प्रथिमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
८	कृषि उपज बजार केन्द्र	सल्यान	बजार संचालनमा अनुभवको कमी	३	४. नयाँ कम्प्युटर, फोटोकपी मेशिन, ब्याट्री ब्याकप आदी खरिद गर्नु पर्ने १. भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा आवश्यक बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने २. चाँडो भन्दा चाँडो दर्ता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनु पर्ने ३. वर्षमा २ पटक अनुगमन गर्नुपर्ने
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	२	
			व्यवस्थापकीय	५	
			ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	५	
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	३	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	२	
९	बुलबुले क्षेत्रिय कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुर्खेत	बजार संचालनमा अनुभवको कमी	६	हाल धेरै जसो बजारहरूमा रहेको जग्गाको विषय सम्बन्धमा यस बजारको पनि समस्या रहेकोले यस बारे पहल गरिदिनु हुन अनुरोधका साथै यस बजारमा पानीको समस्या लगायत कार्यालय सभाहलको अति आवश्यक भएकोले यस बारेमा सहयोग गरिदिनु हुन
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	१	
			व्यवस्थापकीय	४	
			ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	२	
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	१	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	५	
बजार संचालनमा अनुभवको कमी	४				
बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	६				
व्यवस्थापकीय	३				

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरूको प्राथमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
१०	कृषि उपज बजार संचालक समिति	कास्की	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	१	स्पष्ट कृषि नीति नहुँदा र जागाको स्वामित्व नेपाल सरकारको नहुँदा पनि भौतिक संरचना निर्माण देखि बजारको स्थायीत्वमा समस्या, लगानीकर्ताहरूमा त्रास, व्यवस्थापन चुस्त बनाउने भनेको कर्मचारीहरू हुन्, उनीहरूलाई मनोबल बढाउन नसक्दा झन् जटिल हुँदै जाने गरेको
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	४	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	२	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	३	
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	६	
			व्यवस्थापकीय	५	
११	कृषि उपज बजार स्थल	बाँके	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	१	समय सापेक्ष बजार सम्बन्धी नीति निर्माण हुनु पर्ने र विश्व बजारको नीतिलाई अवलम्बन गर्नु पर्ने
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	३	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	६	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	५	
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	२	
			व्यवस्थापकीय	४	
१२	कृषि उपज बजार संचालक समिति	सुनसरी	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	२	१. सबै सरोकारवालाहरूसंग समन्वय
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	१	२. पारदर्शिता
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	५	३. कृषक, व्यापारी, उपभोक्ता, मजदुर, बजार व्यवस्थापन समिति बीच समय समयमा अन्तरक्रिया
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	४	४. न्यूनतम बजार पूर्वाधार पहिचान गरी समाधान गर्न

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरूको प्राथमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
१३	बल्लु कृषि तथा तरकारी बजार	काठमाडौं	बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	३	५. कर्मचारी प्रशासन चुस्त, दुरुस्त हुनु पर्ने
			व्यवस्थापकीय	६	६. नियमन निकायले समय समयमा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नुपर्ने र फोहोरमैला व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिनु पर्ने
			ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	१	१. निजी बजारमैत्री नीतिको आवश्यकता
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	२	२. जग्गा तथा पुंजीको अभाव
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	६	३. व्यवसायीहरूलाई क्रेटको आवश्यकता भएको
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	३	४. संघ संगठनको चन्दा आतंक
१४	कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समिति	काठमाडौं	बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	४	५. टहरा थप गर्नुपर्ने तथा रंग रोगन गर्नुपर्ने
			व्यवस्थापकीय	५	६. प्याकेजिंग मेशिन तथा डिस्ले बोर्डको आवश्यकता
			ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	५	देशको राजधानी शहर काठमाडौं उपत्यकाको तत्कालिन आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी २०४३ सालमा स्थापित कालीमाटी बजार वर्तमान परिप्रेक्षमा साधुरो भई सकेकोले यस बजारको सुदृढीकरण र समग्र कृषि बजारको विकासका लागि देहाय बमोजिमका सुझाव माननीय छन
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	१	१. काठमाडौं उपत्यकामा ३/४ वटा ठुला बैकल्पिक बजारहरूको विकास र संचालन २. आवश्यक नीति, ऐन, नियम र निर्देशिकाहरूको प्रावधान र कार्यान्वयन ३. व्यवस्थापकीय दक्षता सहितको व्यवस्थापन ४. कृषि वस्तुको निर्वाह आवागमन र ट्रफिक व्यवस्थापन ५. पोष्ट हार्भेष्ट अभ्यासमा सुधार सहित वस्तुहरूको बजार प्रवेश ६. विषादी तथा गुणस्तर नियन्त्रण र उपभोक्ता सजगता ७. देश भित्रका कृषि उपज बजारहरूका बीचमा समन्वय र संजाल विकास/विस्तार
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	३	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	६	
बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	४				
व्यवस्थापकीय	२				

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरूको प्रथिमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
१५	कृषि उपज बजार व्यवस्थापन समिति, विर्तामोड	झापा	<p>ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या</p> <p>पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु</p> <p>माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव</p> <p>बजार संचालनमा अनुभवको कमी</p> <p>बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी</p> <p>व्यवस्थापकीय</p>		यो बजार २०३४ सालमा स्थापना तथा संरचना बनाएकोले संरचनाहरू जिर्ण भएकोले पुनः संरचनाहरू बनाउनु पर्ने, ऐन, नियमहरू बनाएर बजार संचालन गर्नु पर्ने, फोहोर व्यवस्थापन गर्नको लागि ल्याण्ड फिल्ड साईटको व्यवस्था हुनु पर्ने, यस बजारमा गेटहरू धेरै भएकोले २ वा ३ वटा गेटको मात्र व्यवस्था हुनु पर्ने
१६	कृषि उपज थोक बजार समिति	कैलाली	<p>ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या</p> <p>पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु</p> <p>माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव</p> <p>बजार संचालनमा अनुभवको कमी</p> <p>बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी</p> <p>व्यवस्थापकीय</p>		कोल्ड स्टोरेज स्थापना गर्नुपर्ने, स्टल बढाउनु पर्ने, बाटो पिच गर्नुपर्ने, १२ कठा जग्गा अधिग्रहण भएकोले सो मिलाउनु पर्ने
१७	कृषि उपज बजार, महेन्द्रनगर	कंचनपुर	<p>ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या</p> <p>पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु</p> <p>माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव</p> <p>बजार संचालनमा अनुभवको कमी</p> <p>बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी</p> <p>व्यवस्थापकीय</p>	१	बजार निर्देशिका २०७३ अनुसार संचालन भए राम्रो हुन्छ

क्र. सं.	कृषि उपज बजारको नाम	जिल्ला	बजार संचालनमा देखिएको समस्याहरूको प्रथिमिकिकरण	क्रम	आवश्यक सुझाव
१८	मदनपोखरा बहुउद्देशीय कृषि बजार सहकारी संस्था लि.	पाल्पा	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	१	मल्यको सुनिश्चितता नहुनु, क्वोरन्टाइनको समस्या, नीति नियम राम्रो नहुनु
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु		
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव		
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी		
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी		
			व्यवस्थापकीय		
१९	कृषि उपज बजार स्थल रुपन्देही	रुपन्देही	ऐन/नियमका कारण सिर्जित समस्या	१	ठाउको अभाव, कृषि बजार एनको अभाव, दूत बिषादी अवसेष परिक्षण को लागि कर्मचारी नभएको
			पूर्वाधार यथेष्ट विकास हुन नसक्नु	२	
			माथिल्लो निकायबाट अनुगमनको अभाव	३	
			बजार संचालनमा अनुभवको कमी	५	
			बजार संचालन एवं सुदृढिकरण आर्थिक श्रोतको कमी	६	
			व्यवस्थापकीय	४	

